STEVE MILLER

Muzica creştină contemporană

Un compromis cu lumea sau un factor inovator?

i ului **original ni limba** engleză
/'//c < 'ontcniponiry ('liriMhin Music Dclnitc Worltlly < '<>tn/>minise
orAgtnt ofRinewal?"
Coyrlght 1993, SteveMilIer.
Tyndale House Publishcrs, Inc.: Whcaton, Illinois.
Biblioteca Naţionala a României
CIP nr. 4462/29.08.2001
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
MILLER, STEVE
Muzica creştina contemporana: un compromis cu lumea sau un factor inovator? / Steve Miller. -Timişoara: Impact Media, 2001
p. 216; cm 14.8x21
ISBN 973-85389-1-2
783
Soţiei mele, Laurene,
care m-a îndemnat să încep acest proiect
şi m-a încurajat la fiecare pas
Consiliere Editorială: *Eugen Paul-Faina*
Cartea a fost publicata cu sprijinul editurii
Discipol Edit SRL. E-mail: discipoledit@yahoo.com
.

CUPRINS

Prefaţă.....7
Mulţumiri.....11
1. Controversa asupra muzicii creştine.....13
PARTEA ÎNTÂI:
ATACUL ÎMPOTRIVA MUZICII CREŞTINE CONTEMPORANE.....17
2. Acuzaţii de dăunare a sănătăţii.....19
3. Acuzaţii de corupere morală.....29
4. Acuzaţii de asemănare cu lumea.....45
5. Acuzaţii referitoare la calitatea estetică.....51
6. Acuzaţii de asocieri negative, motivaţii dubioase, înclinaţii periculoase.....59
PARTEA A DOUA:
PERSPECTIVA BIBLICĂ.....67
7. Biblia despre muzică.....69
8. Principii biblice pentru muzicieni şi producători.....81
PARTEA A TREIA:
O INCURSIUNE EDIFICATOARE PRIN ISTORIE.....91
9. De la cantatele timpurii la imnurile Reformei.....93
10. De la Psalmi la imnuri.....103
11. Ce putem învăţa din istorie.....117
PARTEA A PATRA:
ÎNGRĂDIREA PUTERII MUZICII CONTEMPORANE.....125
12. Nevoia unei alternative.....127
13. Comunicând convingerile muzicale copiilor tăi.....135
14. O alternativă creştină.....143
15. Introducerea muzicii creştine contemporane în biserică. 159
16. Promovarea muzicii creştine pe tot globul.....173
ANEXĂ: CUM FOLOSESC PATRU BISERICI DE SUCCES MUZICA CREŞTINĂ CONTEMPORANĂ.....

181
NOTE.....189

PREFAŢĂ

Pentru mine totul a început în 1974, când liderul grupului de studiu biblic din care făceam parte m-a convins să particip la un concert creştin. Pentru că o parte din mine se aştepta să vadă ceva asemănător cu un cor din bisericile noastre, am fost uimit de entuziasmul generat de o trupă care folosea un stil de muzică modernă pentru a comunica adevăruri spirituale.

Am savurat muzica, am fost condus în închinare de piesele cântate în comun, am fost motivat să-L consider pe Isus dragostea dintâi, iar la terminare am dus cu mine primul din multele albume de muzică creştină contemporană pentru a putea experimenta aceeaşi trăire şi în intimitatea căminului meu. De fapt albumele şi discurile s-au dovedit atât de benefice în procesul de înnoire a minţii mele încât, în curând, formaţii creştine ca 'Love Song', Truth', 'Maranatha' le-au înlocuit pe cele seculare: 'Led Zeppelin' şi 'Stones', cărora, oricum nu le păsa de starea mea spirituală.

Zilele următoare au fost extraordinare - zile în care am ieşit în stradă ca să spunem oamenilor despre Isus, zile în care studiam Cuvântul, zile în care am văzut vieţile prietenilor mei transformate de puterea evangheliei. Mai mult, roadele acelor zile au rămas -unii din prietenii mei s-au dedicat lucrării misionare, iar alţii slujesc cu credincioşie în bisericile locale chiar şi astăzi.

Poate că, într-o anumită măsură, exuberanţa tipic tinerească a fost factorul care mai târziu m-a determinat să-mi pun întrebări cu privire la muzica ce devenise punctul central al mişcării. Oameni ai lui Dumnezeu sub oblăduirea cărora am stat, persoane mai în vârstă şi cu mult mai înţelepte ca mine, au afirmat categoric că această muzică nouă este o formă subtilă de compromis, un lup în blană de oaie care caută să infiltreze în biserică ceea ce este
lumesc. Eu eram o oaie, dar nu voiam să fiu una cu ochii acoperiţi de propria blană. Cât despre compromis, nu voiam să am nimic de-a face cu aşa ceva.

Alţi oameni susţineau că studiile psihologice au demonstrat că stilurile contemporane de muzică slăbesc în mod fizic trupul, promovează senzualitatea, iar ritmul lor este asemănător celui folosit de culturile primitive în invocarea demonică. Am rămas stupefiat. Este posibil ca ei să aibă dreptate, iar eu să fi fost înşelat? I-am cerut lui Dumnezeu discernământ, dar în urma rugăciunilor nu am descoperit nimic în interiorul meu. Cunoşteam şi alte persoane care au fost sincere cu privire la această problemă, deci, biblic vorbind, ei, în sinceritatea lor, se înşelau.

Mi-am dat seama că singura soluţie era ca, într-un spirit rugativ, să studiez ambele aspecte ale problemei. Resursele erau însă insuficiente. Cele care existau, ori nu puteau fi supuse unei analize serioase, ori erau slab documentate. Astfel, după ce am parcurs literatura disponibilă, mi-am continuat cercetarea iniţială. Am studiat istoria cântărilor noastre, am analizat orice studiu psihologic care mi s-a părut relevant, şi am discutat cu cei care au folosit muzica creştină contemporană de-a lungul timpului. Scopul cercetării mele nu a fost să dovedesc ceva anume şi nici să-i corectez pe oameni. Voiam doar să studiez faptele şi să mă las condus de ele. Isus este Domn al muzicii mele, şi am hotărât că dacă voi descoperi că muzica gregoriană este singurul stil de muzică acceptat de Dumnezeu, voi renunţa la toate celelalte stiluri şi-mi voi forma gustul în funcţie de al Lui.

La început nu am avut intenţia de a scrie o carte. Dar după ce mi-am aprofundat cercetarea, experienţa de-a lungul anilor petrecuţi în lucrare mi-a dovedit că nu eram nici pe departe singurul care se confrunta cu această problemă. Pretutindeni părinţii,

educatorii, liderii din biserici se străduiau să-şi croiască drum într-o ţară cu puţine semne de circulaţie şi multe hărţi contradictorii. Prin urmare, tocmai acestor tovarăşi de căutări le prezint rezultatul strădaniilor mele, în speranţa că, deşi s-ar putea să nu fie de acord cu concluziile mele, cel puţin vor înţelege mai bine problemele dezbătute şi vor fi mai bine documentaţi pentru a-şi putea croi propriul drum.
Pentru a beneficia din plin de conţinutul existent în paginile cestei cărţii, ia în considerare următoarele sugestii:
în primul rând, străduieşte-te să fii obiectiv. Muzica şi închinarea au o încărcătură emoţională care trebuie supusă unei analize relaţionale. Astfel, controversele generează de obicei mai mult căldură decât lumină. Dacă motivaţia ta pentru a citi această carte este de a-ţi forma un arsenal de luptă şi de a-ţi întări poziţia în defavoarea căutării umile a lui Dumnezeu, te rog opreşte-te, închide cartea şi roagă-te pentru obiectivitate şi călăuzire. Iată rugăciunea care a exprimat dorinţa inimii mele în timpul redactării acestei cărţi:
Domnul meu, ştii că am pornit pe acest drum cu idei, atitudini şi opinii preconcepute. Sunt sincer în poziţia pe care o am şi mă cutremur când îmi dau seama că multe persoane sincere s-au înşelat datorită sincerităţii. Te rog să-mi dai înţelepciune de sus şi acea obiectivitate care să-mi permită să las la o parte ceea ce-mi place mie să cred, şi apoi să confrunt ceea ce cred eu cu adevărurile Tale eterne.
în al doilea rând, pregăteşte-te pentru o provocare la nivelul minţii. Eu iau în mod serios obiecţiile aduse de critici şi cred că fiecare obiecţie merită un răspuns adecvat după ce a fost analizată prin filtrul raţiunii. Scopul acestei cărţi este să facă ordine în problemele pe care le tratează. Sursele de informaţie au fost documentate cu grijă: partea întâi studiază obiecţiile care au fost aduse muzicii creştine contemporane; partea a doua studiază perspectiva lui Dumnezeu asupra muzicii şi închinării aşa cum este relevată în Scripturi; partea a treia aruncă o privire asupra controversei actuale din perspectiva fascinantă şi antrenantă a istoriei imnurilor bisericeşti; iar partea a patra trece din postura de apărare la o pledoarie pentru folosirea muzicii creştine contemporane în biserici.
probiemă

MULŢUMIRI

10

Când am început acest studiu, nu mi-am dat seama că porneam într-o călătorie. Câteodată cărarea trecea prin locuri cunoscute. Totuşi de multe ori m-am aflat în locuri necunoscute sau chiar pe cărări care nu apăreau pe nici o hartă. în acele momente nu am îndrăznit să călătoresc singur, şi mi-am căutat călăuze care erau familiare cu teritoriul respectiv. Au fost de asemenea momente în călătoria mea când aveam nevoie de ajutorul prietenilor şi al familiei. Căci într-adevăr „prin mândrie se aţâţă numai certuri, dar înţelepciunea este cu cel ce ascultă sfaturile" (Prov. 13:10). Acestor sfătuitori aş vrea să le exprim mulţumirea mea.
Mulţumesc profesorilor şi liderilor bisericeşti pentru opiniile lor nepreţuite: d-lui dr. J. Robertson McQuilkin, preşedinte al Seminarului şi Colegiului Biblic Columbia pentru sfaturile sale teologice; lui G. William Suplee, fost profesor de muzică şi d-lui dr. David C. Osterlund, preşedinte al departamentului de muzică la C.B.C.S. pentru informaţiile în domeniul muzical şi misionar; d-lui dr. Henry Virkler, profesor de psihologie şi consilier la Universitatea Liberty pentru informaţiile în domeniul psihologiei; d-lui dr. Cari Wilson pentru că a parcurs capitolele de istorie şi m-a sfătuit; lui Josh McDowell şi lui Bill Jones, care m-au încurajat şi au militat pentru un stil modern de muzică, şi d-lui pastor Jim Burgess pentru perspectiva pastorală oferită.
Mulţumesc întregii familii şi tuturor prietenilor care şi-au adus contribuţia şi m-au

încurajat de-a lungul drumului: mamei mele, Ann Miller, care a citit mânu crisul în diferite faze corectând greşelile de gramatică şi oferind i-mi sfaturi; tatălui meu, Joe Miller,

pentru sfaturile lui înţelepte; soţiei mele, Laurene, pentru sfaturile şi suportul special oferit; fraţilor mei Philip şi Richard şi soţiilor lor Marilyn şi Angela; părinţilor Laurenei, Howard şi Annie Laura; lui Betty Sue şi Fornadia Cook; lui Bryan Mclntosh, Jeff Stark, Jamie Hammock, Michael Bentley şi Erin Butterworth pentru asistenţa în cercetare; şi lui Harold Baker, John Joyce, Ken Walker, Tim GunterDelana Duckworth, Jeri Bruner, Rhoda Barge şi lui Judy Hadden pentru că mi-au citit lucrarea şi mi-au oferit sugestii.
Mulţumesc fraţilor mei din lucrare, pastorului Bill Priester şi asistentului muzical Scott Davis pentru atitudinea minunată în tratarea problemelor de zi cu zi în lucrare. Mulţumesc tuturor prietenilor mei de la Tyndale House care au făcut ca procesul publicării să fie plăcut.

1

CONTROVERSA ASUPRA MUZICII CREŞTINE

După ani de cercetare, am ajuns la următoarea concluzie: muzica creştină contemporană este un mijloc al cărui ceas a bătut pentru familii, biserici, evanghelişti şi, într-o măsură sporită, şi pentru misionari. Reticenţa bisericii de a folosi la maximum potenţialul acestei unelte demonstrează faptul că o mulţime de întrebări fără răspuns blochează încă minţile credincioşilor. In plus, o dispută aprinsă continuă să macine liderii creştini.
Salutată de unii ca o mişcare plină de prospeţime a Duhului Sfânt, înfierată de alţii ca un compromis flagrant cu lumea, muzica creştină contemporană este una dintre cele mai controversate probleme cu care se confruntă biserica la sfârşitul secolului XX. Folosirea ei pe scară largă şi impactul aparent al acestui mijloc obligă pe cei care s-au opus la început - cei care au râs de „Muzica lui Isus" în a doua jumătate a anilor '60 şi prima jumătate a anilor '70, etichetând-o ca moft trecător - să îşi mai arunce încă o dată privirea asupra muzicii care a devenit un important mijloc în evanghelizare şi ucenicie. Librăriile creştine oferă o gamă largă de înregistrări, de la casete pentru copii, conţinând o muzică cu un ritm modern, până la rock-ul creştin al celor de la Petra şi DeGarmo&Key sau rock-ul soft cântat de Sandi Patti. Posturile de radio creştine transmit această muzică atât în case cât şi în automobile. Casetele cu acompaniament şi muzicaluri tinereşti promovează această muzică de la uzul individual la cel bisericesc.
Câteva dintre bisericile cu o rată mare a creşterii numărului membrilor, în special cele axate pe evanghelizarea tineretului, au

adoptat ca trăsătură principală a lor o muzică modernă cu tendinţă spre pop.[1] Experţii în cercetarea creşterii bisericilor au observat că există o legătură între stilul de închinare şi creşterea bisericii. James Emery White, consultantul liderilor din Convenţia Baptistă de Sud în probleme de predicare şi închinare notează că: „probabil una dintre cele mai evidente caracteristici ale bisericilor cu o rată mare a creşterii numărului membrilor este trecerea de la o muzică tradiţională spre una contemporană".[2] Jurnalistul Russell Chandler, câştigător al multor premii, a observat că aceste moduri noi în închinare „au un impact puternic asupra modului în care multe biserici integrează închinarea şi muzica".

Considerată radicală în anii ei de început, muzica contemporană a fost adoptată treptat de mulţi lideri renumiţi, înregistrând realizări remarcabile. Chuck Smith, pastor inovator la Calvary Chapel din Costa Mesa, California, a cules roadele „Mişcării lui Isus" şi a afirmat că un număr de 5.000 de oameni au fost mântuiţi prin concertele date de biserica sa.[4] Josh McDowell, care datorită cărţilor scrise şi conferinţelor ţinute a devenit unul dintre cei mai mari apărători ai credinţei creştine în America, a colaborat cu formaţia creştină de muzică rock Petra (care în greacă înseamnă „stâncă") pentru a umple sălile de conferinţă de pe tot cuprinsul Statelor Unite. Ei i-au provocat pe tineri să primească mesajul evangheliei care transcende timpul şi să-L urmeze din toată inima pe Isus. Billy Graham a fost însoţit în cruciadele sale de cântăreţi creştini de muzică pop cum ar fi Kenny Marks şi Cliff Richard.
Mişcarea nu dă semne de regres. Chandler prezicea că această orientare spre folosirea muzicii contemporane în bisericile locale „va câştiga teren şi după anul 2001, în măsura în care noile cărţi de cântări, versurile şi cântăreţii creştini vor trece în prim plan".[5]
Deşi această tendinţă este „cea mai mare revoluţie în biserica modernă", susţine Elmer Towns, specialist în creşterea bisericii, „i-a **este** totodată şi sursa celei mai mari controverse".[6] Oponenţii **Itrâng dovezi** pentru a demonstra că ceea ce la suprafaţă pare a fi un **Instrument** util, trimis chiar de Dumnezeu, este de fapt o înşelă-loric II Vrăjmaşului. Ei susţin faptul că acceptarea acestei metode

de către biserică demonstrează atât atracţia lumii spre firesc cât şi lipsa de discernământ a bisericii în general. Oponenţii insistă asupra faptului că roadele produse în urma acestei mişcări nu vor dăinui sau, în cel mai bun caz, se vor dovedi false.
De fapt, compromisul este considerat atât de serios şi de răspândit încât unul dintre autori conchide: „Văd această îmbinare între muzica rock şi închinarea înaintea lui Dumnezeu ca o caracteristică clară a faptului că biserica a intrat în ultima fază, laodiceană, de apostazie".[7] Această dispută serioasă relevă sentimentele puternice care există de ambele părţi ale problemei. Liniile au fost trase, dar răspunsurile nu sunt încă clare. Vine această muzică de la diavol sau de la Dumnezeu? Este blestem sau binecuvântare, este lumească sau dumnezeiască?
Punctele de controversă sunt multe şi variate şi nu au ca domeniu de dezbatere doar teologia, ci şi istoria bisericii, psihologia, diferite ştiinţe, teoria muzicii, estetica, antropologia şi strategia misionară. Strategul misionar trebuie să stabilească dacă acomodarea la gusturile muzicale ale altor culturi este compromis, sau pur şi simplu o strategie înţeleaptă de misiune. Preşedinţii sau membrii din consiliile de conducere ale colegiilor trebuie să decidă dacă vor oferi sau nu educaţie în domeniul închinării în stil contemporan. Liderii bisericilor sunt nevoiţi să dea o direcţie bisericilor care sunt adesea divizate în ceea ce priveşte gusturile şi convingerile muzicale. Părinţii trebuie să decidă pentru copii lor daca rock-ul creştin este sau nu este o alternativă viabilă rock-ului secular.
Poate din cauza naturii interdisciplinare a studiului muzicii în biserică (mulţi pastori nu au o cultură muzicală; mulţi muzicieni nu au o pregătire teologică) şi a intensităţii conflictului, majoritatea creştinilor preferă mai degrabă să evite conflictul decât să îl abordeze. Dar dacă evitarea poate fi tolerată sau chiar considerată o atitudine înţeleaptă în probleme minore (ex.: ar trebui să schimbăm culoarea covorului din hol?), cei mai mulţi dintre noi nu-şi pot permite o astfel de abordare în ce priveşte muzica creştină contemporană. Controversa este extinsă pe mai

multe fronturi şi se pare că nu există o poziţie de mijloc, sigură, pe care să te situezi.

In paginile următoare vei întâlni dezbateri asupra întrebărilor esenţiale la care toţi trebuie să dăm un răspuns:

- Au demonstrat oamenii de ştiinţă că muzica rock dăunează atât minţii cât şi trupului?
- Foloseşte muzica contemporană aceleaşi ritmuri ca şi cele folosite de triburile africane la invocarea demonilor?
- Duc stilurile muzicii contemporane la depravare morală?
- Ne compromitem atunci când luăm ceva din lume şi-1 folosim pentru Dumnezeu?
- Ce spune Biblia despre muzică şi stilul de închinare?
- Ce putem învăţa din istoria cântărilor noastre?
- Cum ar putea discuta părinţii cu copiii despre muzica preferată?
- Cum ar putea folosi bisericile muzica creştină contemporană fără a-i îndepărta pe cei care au obiecţii împotriva ei?
- Are muzica creştină contemporană vreun rol în lucrarea misionară?
- Cum folosesc bisericile în creştere formele contemporane în închinare?

Majoritatea oamenilor şi-au format opinii în aceste privinţe, însă foarte puţini şi-au format convingeri prin rugăciune sinceră, studiu biblic şi cercetare profundă. Această carte a fost scrisă pentru a limpezi apele murdare şi pentru a oferi o perspectivă care să te ajute în formarea propriilor convingeri.

PARTEA ÎNTÂI ATACUL ÎMPOTRIVA MUZICII CREŞTINE CONTEMPORANE

16

ACUZAŢII DE DĂUNARE A SĂNĂTĂŢII

Scopul psihologiei este de a ne furniza o perspectivă cu totul diferită a lucrurilor bine ştiute.

Paul Valery

Probabil cel mai devastator atac la adresa muzicii creştine contemporane a fost lansat din domeniul psihologiei. Primul meu contact cu o astfel de argumentaţie a fost la o conferinţă la care participasem pe când eram tânăr. Profesorul afirmase în mod categoric că ritmul muzicii rock era dăunător atât trupului cât şi minţii, bazându-şi spusele pe studiile unui psihiatru din New York, pe nume John Diamond. Aceste studii făceau parte din literatura anti-rock[1] şi cereau o evaluare atentă.

Kinesiologia comportamentală a d-lui dr. Diamond

Pe scurt, dr. Diamond a expus subiecţii la mai mulţi stimuli şi a măsurat apoi tensiunea musculară pentru a determina efectul stimulilor asupra trupului.[2] El a testat mai întâi tensiunea musculară a subiectului ţinându-1 cu braţul întins lateral, paralel cu podeaua. Cel care efectuează experimentul apasă braţul subiectului examinându-i rezistenţa şi elasticitatea. Subiectul trebuie să fie capabil să reziste presiunii exercitate.

Pasul următor constă în introducerea unei variabile care, după cum pretinde dr. Diamond, slăbeşte trupul. De exemplu, cel care administrează testul va pune pe capul subiectului o fâşie de nailon sau îl va pune să se gândească la o situaţie neplăcută. Potrivit d-lui

19

dr. Diamond „în aproape toate cazurile subiectul nu va fi capabil să reziste presiunii".[3] Dr. Diamond susţine că majoritatea stimulilor la care suntem supuşi în fiecare zi - inclusiv anumite genuri de muzică -epuizează energia şi diminuează calitatea vieţii. Diamond numeşte această ramură a cercetării kinesiologie comportamentală.

în ceea ce priveşte muzica, el afirmă că tensiunea musculară a unei persoane este

redusă cu aproximativ două treimi atunci când această muzică are un anumit ritm. Ritmul dăunător, afirmă el, este următorul ta-ta-Ta (cunoscut în poezie drept ritmul *anapestic)* şi este opus ritmului de dans Ta-ta-ta. O mare parte a muzicii contemporane foloseşte acest ritm (de exemplu acest ritm nu este întâlnit în vechiul rock-and-roll al celor de la Beatles, dar este întâlnit în rock-ul recent ca cel al lui Glen Campbell în „Southern Night"). Piese care conţin acest ritm sunt prezente acum în Top-Ten-ul fiecărei săptămâni. Este interesantă afirmaţia lui Diamond că volumul nu are nici o importanţă - efectul de slăbire este evident la orice nivel. De asemenea, lipsit de importanţă este dacă stilul de muzică este hard sau soft rock. Singura problemă presupusă este *felul* ritmului.[4]

în mod evident, dacă această linie de argumentaţie este corectă, ea este defavorabilă muzicii creştine contemporane. Nici chiar rock-ul melodios adresat în general adulţilor nu poate evita critica kinesiologiei comportamentale a d-lui Diamond. Potrivit acestei teorii, oricât de sinceri ar fi muzicienii şi producătorii de muzică creştină contemporană, ea este dăunătoare. Evlavia muzicienilor şi acurateţea teologică a versurilor contează prea puţin. De asemenea, nu contează dacă este vorba de hard rock-ul celor de la Petra sau de muzica uşoară a lui Sandi Patti. Problema este ritmul în sine. Dacă afirmaţiile d-lui Diamond sunt corecte atunci muzica creştină contemporană este dăunătoare şi ea distruge vieţi. Are el însă dreptate?

După ce am evaluat cu atenţie metodele şi concluziile d-lui dr. I **liamond,** aş vrea să vă prezint următoarele observaţii care ridică **întrebări** serioase cu privire la acurateţea descoperirilor sale.

în primul rând, testele pe care le-a folosit pentru a evalua muzica contemporană, dacă sunt valide, au implicaţii dincolo de muzică, implicaţii pe care cei mai mulţi oameni le-ar considera inacceptabile. Dacă acceptăm concluziile d-lui Diamond asupra muzicii rock, vom fi obligaţi să aplicăm această metodologie unică şi în alte ramuri. Diamond susţine că nu numai ritmul rock cauzează slăbirea trupului, ci şi lectura în tăcere, scărpinarea nasului, ascultarea la telefon cu aceeaşi ureche, ridicarea de greutăţi cu ambele braţe în acelaşi timp, a privi la o faţă posacă, purtarea de haine din materiale sintetice (ca poliester, acrii, nailon), a asculta nota "do".[5] Pentru a accepta cu adevărat concluziile lui Diamond, criticii ritmului rock ar trebui să reformeze mult mai mult decât muzica.

Deşi acest argument critic nu este în sine fatal ipotezelor d-lui Diamond - nu este imposibil ca aceste lucruri să aibă un real efect negativ, inconştient, asupra noastră - totuşi descoperirile lui par într-adevăr ciudate şi ne îmboldesc să-i cercetăm mai atent teoriile.

în al doilea rând, experienţa practică nu susţine teoriile lui Diamond. Dacă el ar avea dreptate, cei care fac exerciţii în sălile de gimnastică (unde de obicei există un fond muzical modern) ar pierde dintr-odată două treimi din puterea lor în momentul în care s-ar difuza o piesă cu ritmul respectiv. Astfel, o persoană care ar exersa la împins cu 90 de kg ar scăpa haltera, ne mai fiind în stare să ridice mai mult de 30 de kg. Ipoteza că anumite piese rock slăbesc în mod dramatic musculatura este invalidată zilnic de miile de oameni care lucrează cu greutăţi în orice parte a globului.

De fapt, Timothy Kides, student în anul II la Glassboro State College a stabilit un record de 35.000 de genoflexiuni "pe fond de muzică rock difuzată printr-un radio portabil".[6] Este evident că puterea lui fizică nu a fost slăbită de muzică. Prin urmare, experienţa zilnică aruncă o umbră de îndoială asupra concluziilor d-lui Diamond.

în al treilea rând, concluziile lui Diamond sunt contrazise de multe alte studii

psihologice. Din moment ce un cercetător poate folosi studii ştiinţifice dintr-un anumit domeniu pentru a susţine aproape orice punct de vedere, era nevoie de un studiu complet asupra literaturii existente. Aşadar, am studiat toată literatura psihologică relevantă pe care am găsit-o, publicată din anii '60 până în prezent. Aceste studii au scos la iveală mai multe caracteristici ale efectelor psihologice ale stilurilor muzicale. (Notă: Deşi folosesc ca punct de plecare afirmaţiile d-lui Diamond, în continuare mă voi referi în egală măsură şi la alte ipoteze care afirmă că muzica seculară este dăunătoare din punct de vedere psihologic.)

Muzica şi performanţele profesionale

Domnul Diamond concluzionează că muzica rock cauzează pierderea unei energii, pierdere care va avea ca efect ineficienta în muncă (de exemplu va duce la dezinteres şi la creşterea erorilor).[7] Totuşi, alte studii au revelat contrariul. Un studiu efectuat în 1979 în statul Carolina de Nord susţinea că în activităţi cum ar fi condusul îndelungat sau monitorizarea ecranelor radar, vigilenţa persoanelor (starea de veghe, de încordare şi atenţia) descreşte în timp, ducând la creşterea posibilităţii apariţiei erorilor.[8]

Obiectivul acestui studiu a fost să determine efectul muzicii în menţinerea vigilenţei. Acesta poate fi sumarizat astfel: subiecţii "au fost supuşi unui test de vigilenţă mai întâi pe un fond muzical constând, pe rând, în muzică rock familiară, muzică uşoară familiară, muzică rock nefamiliară, muzică uşoară nefamiliară şi fără fond". Rezultatul? "Muzica familiară creşte în mod semnificativ atât ritmul inimii cât şi procentul detectărilor ajutând subiecţii să se menţină vigilenţi pe o anumita perioadă de timp, reducând astfel probabilitatea apariţiei erorilor. *Stilul de muzică nu a avut nici un efect semnificativ ".*

Rezultatul acestui test contrazice ipotezele d-lui Diamond. Muzica familiară, indiferent de stil, măreşte de fapt conştiinciozitatea, îmbunătăţind performanţele.

Experimentul Universităţii din Kentucky efectuat în 1988 contrazice de asemenea afirmaţiile d-lui dr. Diamond. Nouăzeci şi şase de persoane s-au înscris în unul dintre cele patru grupuri experimentale cu scopul de a testa efectul muzicii de fond asupra capacităţii lor de a efectua 220 de probleme de coordonare ochi-mână. Cele patru grupuri aveau de efectuat problemele de coordonare fără fond muzical, pe fond muzical clasic, pe fond muzical jazz, pe fond muzical modern. Fondul muzical modern era asigurat de piesa Tinei Turner „We don't need another hero" de pe coloana sonoră a filmului „Mad Max Beyond Thunderdome".

In cele patru cazuri condiţiile nu au dus la nici o diferenţă semnificativă în ce priveşte numărul de probleme rezolvate (adică cu privire la capacitatea de efectuare a lucrării). Totuşi este interesant de observat că 34 de subiecţi au afirmat că *au simţit* că muzica le-a influenţat performanţele. Opt s-au simţit distraşi de muzica modernă, 12 de muzica clasică şi 14 de jazz.

Nu voi concluziona că muzica clasică distrage atenţia într-o mai mare măsură ca muzica rock; mai intervin alţi factori cum ar fi preferinţele sau familiarizarea cu muzica respectivă, factori care trebuie controlaţi pentru a emite o astfel de ipoteză. Concluzia primară a acestui studiu a fost că "condiţiile experimentale nu au avut un efect semnificativ în performanţa realizată".[10]

Un studiu efectuat în 1989 de către Universitatea din Illinois a dus la concluzia că subiecţii au avut performanţe mai ridicate atunci când lucrarea a fost efectuată pe fundalul unei muzici moderne, familiare acestora, decât atunci când lucrarea a fost efectuată pe fundalul unei muzici clasice, mai puţin familiare.[11]

Totuşi, criticii ritmului rock pretind că un studiu efectuat în 1987 pe şoareci prezintă dovezi contrare rezultatelor studiilor menţionate mai sus. Potrivit acestor critici

"expunerea constantă a şoriceilor la un ritm heavy rock le cauzează acestora pierderea

capacităţilor de învăţare şi memorare", distrugându-le de fapt ţesuturile creierului.[12]
Totuşi, o examinare a studiului revelează faptul că şoriceii nu au fost supuşi niciodată unui ritm rock, experimentul nefiind destinat comparării diferitelor ritmuri muzicale. Mai degrabă ei au comparat efectele ritmurilor clasice cu efectele bătăilor aritmice (bătăi haotice care nici pe departe nu se potrivesc cu un anume ritm). Muzica rock nu a fost folosită şi nici măcar menţionată în cadrul experimentului.[13]
Eroarea a apărut ca urmare a raportului incorect al revistei *Insight* cu privire la experimentul care, spuneau ei, a comparat „efectul diferitelor ritmuri muzicale". (Cum *ritmul* are prin definiţie o formă regulată, bătăile haotice folosite în cadrul experimentului nu pot fi sub nici o formă numite ritm, şi în nici un caz echivalate cu bătăile rock care sunt de fapt ritmate). Această revistă a asemănat sunetele haotice cu ritmul rock.[14]
Prin urmare, criticii au citat revista respectivă, aparent fără să consulte studiul original, ceea ce a dus la presupoziţia că cei care au efectuat experimentul au folosit un ritm rock. Dar ei nu au folosit nimic apropiat de genul rock.[15] Confuzia rezultată este regretabilă.
Un studiu publicat în *Indian Journal of Applied Psychology* a comparat efectele muzicii rock şi ale celei clasice asupra şobolanilor albi. S-a descoperit că ambele genuri de muzică erau benefice procesului de învăţare în fazele incipiente şi îl împiedicau în fazele terminale. Mai mult, ambele stiluri ajutau şobolanii să-şi menţină răspunsurile învăţate după ce au fost expuşi la stres.[16]
Studiile folosind subiecţi umani sunt însă mult mai importante în această privinţă, nu numai datorită distanţei psihologice dintre rasa umană şi şobolani dar şi datorită variabilelor care intervin cum ar fi familiarizarea şi preferinţele.
Ceea ce putem concluziona la sfârşitul acestei secţiuni este că muzica rock nu a fost concepută pentru a inhiba performanţele profesionale. De fapt, dacă piesele rock sunt familiare subiecţilor, ci pot foarte uşor să-şi îmbunătăţească performanţele în anumite circumstanţe.

Muzica şi reducerea stresului

Studiile recente efectuate asupra legăturii dintre muzică şi reducerea stresului sunt importante în dezbaterea noastră mai ales datorită faptului că unii susţin că muzica rock îl irită pe ascultător şi produce stres.
Un studiu efectuat în 1984 în statul Pennsylvania le cerea subiecţilor să noteze nivelul de relaxare după ce au ascultat timp de 15 minute unul din cinci tipuri de muzică. Cercetătorii au constatat că „nici unul dintre cele cinci tipuri nu s-a desprins semnificativ de celelalte în ceea ce priveşte relaxarea subiecţilor... *Factorul cel mai important în relaxare este plăcerea de a asculta o anumită muzică ".*
Care a fost concluzia lor? „Când folosim muzica pentru relaxare, preferinţele individuale trebuie luate în considerare". Muzica caracterizată liniştitoare de unii, nu este liniştitoare pentru toţi.[18] Cercetări mult mai recente au ajuns la aceeaşi concluzie.
Un studiu efectuat în 1988 de către dr. Suzanne B. Hanser[19] a trecut în revistă peste 80 de cărţi şi articole publicate pe tema reducerii stresului prin muzică. Concluzia ei a fost că nu există nici un gen de muzică în stare să reducă anxietatea oricărei persoane. Oameni diferiţi răspund la aceeaşi muzică în moduri diferite. Ea a rezumat descoperirile sale astfel: „Controversa privind eficacitatea muzicii în reducerea stresului a devenit o problemă de reflectare a celui mai adecvat stimul auditiv pentru o anumită persoană într-o situaţie dată".[20]

Potrivit lui Suzanne B. Hanser, afirmaţia că muzica New Age, folosind teme lungi şi tempo-uri lente îi linişteşte cel mai mult pe ascultători, nu este justificată. în mod similar, muzica clasică îi poate linişti pe unii şi irita pe alţii. De asemenea, putem presupune că muzica rock stârneşte la rândul ei reacţii diferite. Gusturile individuale trebuie luate în considerare când se discută efectele psihologice ale muzicii. Un gen de muzică care mă irită pe mine, ar putea să liniştească pe altcineva după o zi istovitoare de lucru.

24

25

Muzica şi schimbarea dispoziţiei

Unii oameni pretind că muzica clasică creează bună dispoziţie, iar muzica rock indispoziţie. Totuşi, studiile psihologice indică faptul că aceeaşi muzică poate genera dispoziţii diferite în sufletul ascultătorului. Ceea ce numim noi „muzică clasică" cuprinde de fapt o întreagă suită de stiluri muzicale. Un studiu efectuat de Universitatea din Sao Paolo în 1985 a relevat faptul că o piesă de Brahms a produs somnolenţă şi „a diminuat sentimentul de obligativitate şi surpriză" într-un grup de persoane cu vârste cuprinse între 48 şi 83 de ani. O piesă de Tchaikovski „a produs mai multe stări active (de exemplu interes, dorinţă, atracţie sexuală, mânie, spaimă)" la acelaşi grup de subiecţi.[21] Aici avem de-a face cu două stiluri diferite de muzică clasică care au generat stări diferite.

Un studiu din 1952 a evidenţiat că muzica clasică şi folk americană a produs o gamă largă de dispoziţii de la agitare la reverenţă, de la nostalgie la iritare, de la sinistru la jovial, de la depresie la fericire.[22] Nu am găsit însă nicăieri concluzia că un anumit stil de muzică produce numai o anumită dispoziţie la toate persoanele.

Este foarte probabil ca rezultate asemănătoare să se obţină în urma expunerii subiecţilor la o gamă variată de piese rock. Pentru cei care apreciază genul de muzică, unele piese pot produce nostalgie iar altele entuziasm. Dar aceste emoţii nu sunt bune sau rele în ele însele. De fapt, entuziasmul pentru bine este încurajat în Biblie. închinarea vechilor evrei este adesea caracterizată de exuberanţă. Ei dansau, băteau din palme, sunau zgomotos din trompete şi loveau chimvalele atunci când se bucurau înaintea Domnului (Psalmi 98:4, 149:2, 150, 1 Cronici 15:16, 2 Cronici 5:12). Trebuie să fim atenţi să nu echivalăm spiritualitatea cu liniştea.

Emoţiile nu sunt rele în ele însele. Etica intervine atunci când cântăreţul sau compozitorul decide ce subiect trebuie legat de exuberanţa care este generată.

Kiţi precauţi cu privire la studiile psihologice

După ce am analizat concluziile d-lui Diamond ne putem alătura recenzorului din *Publisher's Weekly* care spunea despre kinesiologia comportamentală a lui Diamond că este „un sistem terapeutic bizar".[23] Potrivit lui John Aukerberg şi John Weldon „nici o teorie sau practică de bază a kinesiologiei aplicate", kinesiologia comportamentală a d-lui Diamond fiind o extensie a acestei ramuri, „nu poate fi dovedită ştiinţific ca adevărată, iar testele ştiinţifice ale lui A. K. aduc dovezi că ele sunt false".[24]

Ţinând cont de toate acestea, este regretabil că lideri creştini de renume au acceptat şi au transmis fără simţ critic teoriile lui Diamond ca pe un fapt ştiinţific stabilit. Trebuie să învăţăm o lecţie importantă din acest studiu: prea adesea acceptăm anumite experimente psihologice drept dovezi indiscutabile ale anumitor teorii. în domeniul psihologiei însă, studii ulterioare pot modifica sau chiar răsturna concluziile studiilor anterioare în cazul în care **se** reuşeşte controlarea mai multor variabile sau în cazul în care pot fi luaţi în considerare şi alţi factori.

De exemplu, înaintea studiului efectuat în Carolina de nord şi citat anterior, un studiu

similar a concluzionat că muzica rock scade vigilenţa profesională. în acest studiu însă, cercetătorii nu au luat în considerare unul dintre cei mai importanţi factori: şi anume familiaritatea. Primii cercetători au concluzionat că performanţa profesională a subiecţilor era afectată de stilul muzicii, pe când cercetările de mai târziu au stabilit faptul că muzica familiară îi afecta pe subiecţi într-un mod diferit de muzica nefamiliară, indiferent de stil.
Procesul de reformulare este tipic studiilor psihologice. Cercetătorii îşi prezintă concluziile cu o anumită reţinere, ştiind că mai târziu alte experimente vor refinisa sau poate vor infirma rezultatele studiilor lor. Celor dintre noi care nu suntem specialişti ne-ar prinde bine să rezistăm tentaţiei de a cita un anumit studiu izolat pentru a susţine o poziţie controversată.[26]
26
27

Aplicaţie pentru biserică
în ansamblu, cercetarea mea nu aduce motive solide, bazate pe studii psihologice, că un anumit stil de muzică este mai sănătos prin el însuşi decât altul. Studiile supraapreciate de critici au fost cântărite şi au fost găsite uşoare.[27]
Totuşi, în examinarea acestei literaturi am descoperit două lucruri care ilumineză controversa noastră. în primul rând, dacă răspunsul oamenilor la muzică este extrem de individual, bazat pe preferinţe şi pe familiarizare, atunci putem înţelege mai bine reacţia oamenilor faţă de diferite genuri muzicale. Cei care nu sunt obişnuiţi cu muzica modernă sau cei care preferă un alt stil de muzică pot fi foarte uşor iritaţi sau frustraţi. Totuşi, nu este corect din partea lor să concluzioneze că toată lumea ar trebui să reacţioneze în acelaşi fel. Dovezile psihologice nu susţin în nici un fel ideea că ar exista vreun stil muzical care să producă un răspuns universal.
în al doilea rând, s-ar putea ca liderii bisericilor să poată comunica mai eficient mesajul evangheliei unei anumite vârste şi grupări culturale folosind stiluri muzicale atractive şi care au un impact asupra lor. Unele grupuri pot descoperi că muzica tradiţională le umbreşte închinarea pentru că nu are nici un impact asupra celor ce o ascultă. Dacă dorim ca lucrarea noastră muzicală să fie eficientă, trebuie să fim sensibili la gusturile celor pe care îi avem în obiectiv.

ACUZAŢII DE CORUPERE MORALĂ

Creştinul este un stăpân perfect liber peste toate lucrurile,
subordonat niciunuia.
Creştinul este robul îndatorat tuturor,
subordonat tuturor.
Martin Luther
Dar pentru oricine va face să păcătuiască pe unul din aceşti micuţi, cari cred în Mine, ar fi mai de folos să i se atârne de gât o piatră mare de moară şi să fie aruncat în adâncul mării.
Matei 18:6

Senzualitatea
CRITICUL: „Bine> probabil cazul psihologiei a fost exagerat. Dar este evident că la fiecare concert rock se întâmplă tot felul de atrocităţi. Ritmul senzual stârneşte pasiuni care altfel ar rămâne în stare latentă şi ar fi neînţelept să foloseşti o astfel de muzică în scopuri creştine".
Unii criticii afirmă că Asociaţia Medicală Americană a descoperit legătura dintre

ritmul rock, abuzul de droguri şi imoralitate. Ei au citat ca dovadă un raport publicat în *Jurnalul Asociaţiei Medicale Americane}* Acest document iniţial avea grijă însă să nu facă nici o legătură cauzală între un anumit stil de muzică şi comportamentul destrăbălat.

28

29

Mai degrabă, raportul avertiza cu privire la potenţialul impact al formaţiilor de muzică rock seculare care prezintă o viziune incorectă şi nesănătoasă asupra lumii. Era exprimată îngrijorarea cu privire la tinerii care s-au supus „unor subculturi *heavy metal* ca cele ale formaţiilor Slayer şi Metallica". Concluzia era următoarea: „Dovezile, deşi anecdotice, sugerează că pentru aceşti tineri există riscul abuzului de droguri şi a participării în activităţi satanice".[2]

Atenţie! Atenţie! Mă alătur din toată inima acestui articol şi voi relua avertismentul în capitolul 12 expunând răul propagat de multe formaţii de muzică modernă.

Totuşi, acest articol nu spune nimic despre stilurile şi ritmurile malefice prin ele însele. Muzica rock creştină nici măcar nu a fost luată în discuţie. A lua în discuţie un studiu despre reacţiile negative la muzica formaţiilor Slayer sau Metalica şi a concluziona că muzica formaţiei Petra este malefică este ca şi cum ai face un studiu despre impactul negativ al filmelor interzise minorilor şi ai trage concluzia că *Bambi* este dăunător.

Dimpotrivă, singurul studiu despre care ştiu că a comparat tinerii care ascultă muzică creştină contemporană cu cei care preferă muzica laică, concluzionează că tinerii care ascultau muzică creştină aveau o medie şcolară generală mai mare.[3]

Aşteptări, incitări şi anturaje

Nu am găsit nici un studiu care să lege senzualitatea de un anumit gen sau stil muzical. Aparent, atmosfera sălbatică generată de unele concerte rock seculare îi motivează pe unii critici să afirme că problema constă în genul de muzică. Nu este însă posibil ca răspunsul sălbatic al publicului să fie mai degrabă determinat de lirica senzuală, de aşteptările cu care asistenţa vine la concert sau de stilul de viaţă al membrilor formaţiei?

Oamenii se duc la concertele *Rolling Stones* atât pentru atmosfera sălbatică de acolo cât şi pentru muzică. Când ajung acolo sunt gata de petrecere! Atunci când intră în sala de concert ei întâlnesc

mii de oameni care au venit cu aceleaşi aşteptări, iar formaţia încinge atmosfera prin cuvintele şi comportamentul lor. *Prince* seduce publicul prin filosofia lui hedonistă şi prin incitări sexuale. (*'her* se deghizează în ucigaş. *The Doors* încurajează rebeliunea. Noi credem că stilul de muzică în sine, într-un concert, nu trezeşte un răspuns sălbatic al publicului de rock mai mult decât incită muzica country la băutură şi dans într-un club de noapte de li ţară. Aşteptările oamenilor şi incitările din partea formaţiei sunt cele care generează răspunsul mai degrabă decât stilul muzicii.

Mai multe studii antropologice susţin această ipoteză. Dacă oamenii dintr-o anumită cultură reacţionează puternic din punct de vedere emoţional, putând chiar să-şi piardă conştiinţa atunci când într-o anumită situaţie intră în contact cu un anumit gen de muzică, oamenii dintr-o altă cultură pot rămâne pasivi la acelaşi gen de muzică.[4]

Această ipoteză poate fi susţinută comparând răspunsul oamenilor la muzica formaţiei *Beatles,* pe vremea când încă concertau, cu răspunsul de astăzi în faţa aceloraşi piese. Criticii au afirmat că reacţia haotică la muzica formaţiei *Beatles* este o dovadă a faptului că muzica rock stârneşte senzualitatea. Dar dacă astăzi vezi persoane ascultând foarte calmi muzica lor te poţi întreba de ce se agitau atâta cei din anii '60. Dacă problema ar fi genul de muzică, atunci nu ar trebui să fie diferenţă între

răspunsul oamenilor de astăzi şi răspunsul celor din generaţia anilor '60. Putem observa din nou că problema nu era genul de muzică, ci atitudinea şi aşteptările, coroborate cu modul de manifestare al formaţiei.
Cu siguranţă muzica rock creează o atmosferă plină de entuziasm, dar entuziasmul nu este rău prin el însuşi. Exuberanţa însoţea de multe ori închinarea în Vechiul Testament. Exuberanţa este neutră în ea însăşi, dar un interpret are posibilitatea să canalizeze această exuberanţă spre un final pozitiv sau negativ.
Cuvântul vorbit este puternic - „Moartea şi viaţa sunt în puterea limbii", spune Proverbe 18:21 - iar Hitler a canalizat entuziasmul generat prin cuvântările sale carismatice spre propagarea

cauzei sale malefice. Problema nu era însă mijlocul (cuvântarea motivatoare), ci mai degrabă mesajul propagat prin acest mijloc.
Majoritatea celor care participă la concertele lui *Carman* nu pot să rămână ţintuiţi de scaun. Atmosfera este electrizantă, însă emoţiile sunt direcţionate spre lucruri pentru care trebuie să fim entuziaşti: a trăi pentru Isus, a lupta împotriva căpeteniilor şi puterilor răului, a sărbători victoria finală care va veni.
Sincopa, ritmul şi senzualitatea
Ritmul sincopat este de multe ori etichetat ca rădăcina problemei. Dar sincopa este întâlnită în mai multe genuri muzicale inclusiv în muzica clasică (refrenul Aleluia) şi în imnurile religioase (Intrând Isus în inimă). Sunt criticii gata să respingă toată muzica sincopată? Nu am găsit nici un studiu care să asocieze sincopa cu reacţiile negative.
Apoi, ritmul muzicii rock este de multe ori identic cu ritmul muzicii uşoare care e folosită birourile doctorilor sau în magazine, în cea mai mare parte bateriile au fost acceptate de întreaga societate. Astfel, mulţi dintre cei care acuză ritmul muzicii rock acceptă probabil o formă mai uşoară a aceluiaşi ritm prezentă în muzica pe care o ascultă. Dăm însă dovadă de inconsecvenţă dacă acceptăm ritmul unui stil de muzică şi respingem ritmul unui alt stil când în genere ele sunt identice.
Este interesant de observat faptul că muzica uşoară stârneşte în mai mare măsură senzualitatea decât muzica hard. Coregrafii sunt experţi în asocierea muzicii cu o anumită secvenţă de film. Muzica uşoară acompaniază de obicei scenele de dragoste pentru a crea unitatea acesteia cu filmul.
în partea a treia vom descoperi că asocierea muzicii moderne cu practicile lumeşti i-au determinat pe liderii creştini să descopere în mod greşit o relaţie cauză-efect între cele două. într-o anumită perioadă din istoria bisericii se credea că anumite interludii muzicale sunt senzuale.[5] Talmudul babilonian spune despre vocea unei femei că „incită la sex". Biserica primară interzicea bărbaţilor şi

femeilor să cânte împreună pentru că acest lucru era văzut ca un simbol al unirii trupeşti. Carlstadt afirma: „Lăsaţi în seama teatrului orga, trompetele şi fluierele. Mai bine o rugăciune din inimă decât o mie de cantate a psalmilor. Notele lascive ale orgii trezesc în om gânduri lumeşti".
Dar ceea ce i se părea evident lui Carlstadt - natura senzuală a muzicii de orgă - era de fapt o presupunere greşită. Alţii au condamnat lăuta lui Luther, vioara („scripca diavolului") şi alte instrumente pentru acelaşi motiv. Trebuie să fim atenţi să nu

repetăm acum aceeaşi greşeală.

Influenţele demonice

CRITICA: „Ce se întâmplă însă cu muzica creştină contemporană pe care copiii misionarilor au dus-o cu ei în câmpul de misiune? Când băştinaşii au auzit această muzică s-au întrebat de ce copiii invocă duhurile demonice".

Al Menconi, autor, lider de seminar şi specialist în muzica contemporană, a descoperit despre care album era vorba şi a aflat că, departe de ceea ce oamenii numesc astăzi muzică contemporană, albumul cu pricina era o producţie a anilor '70 şi includea cântări de genul „Când se vor citi numele" şi „El este totul pentru mine". Pe disc erau înregistrate piese ale lui Cliff Barrows, *The Spurlows* şi Ralph Carmichael. Menconi a observat că „dacă această cântare - referindu-se la 'El este totul pentru mine' - ar fi demonică, atunci aproape toate cântările din America ar putea intra în această categorie".[8]

Există însă mai multe persoane care au depus mărturie în favoarea teoriei ritmului demonic al muzicii rock şi de aceea am pregătit un răspuns mai amănunţit. Stephen Maphosah a crescut în Zimbabwe, Africa, bătând tobele pentru a invoca duhurile demonice într-un ritual de închinare din satul său. După convertirea la creştinism, el a enumerat zece dintre cele mai populare albume de muzică creştină contemporană clasificându-le drept „inacceptabile şi ofensatoare".[9]

Pentru a da un răspuns, haideţi să presupunem validitatea mărturiei lui. Acest om a crescut într-un trib care folosea un ritm specific pentru invocarea demonilor. Este aceasta o dovadă că ritmul este demonic în sine, indiferent de context sau cultură? Pentru a susţine această ipoteză trebuie să dovedim că acelaşi ritm este folosit în invocarea demonilor în mai multe culturi izolate. Dacă acelaşi ritm apare independent în mai multe culturi, atunci putem afirma validitatea teoriei. Pentru a ajunge la această concluzie avem nevoie de perspectiva unei persoane familiarizate cu muzica mai multor culturi pentru a determina dacă „ritmul demonic" este acelaşi de la trib la trib.

G. William Suplee, profesor adjunct de muzică la Seminarul şi Colegiul Biblic Columbia, a crescut în India şi a predat şi a studiat muzica a peste 50 de culturi. în studiul întreprins asupra teoriei ritmului demonic, a izolat mai întâi ritmul folosit la invocarea demonilor într-un anumit trib. El a descoperit că pe lângă folosirea ritmului respectiv, în închinarea demonică mai existau anumite melodii şi culori asociate cu ritmul. Dar pe măsură ce compara aceste asocieri cu cele ale altor triburi el a descoperit că, de exemplu, dincolo de deal, un alt trib asocia aceeaşi melodie cu un dans pe care tribul anterior îl folosea la invocarea demonilor. Concluzia? După ce a examinat mai multe culturi, înregistrând şi comparând ritmurile între ele, Suplee nu a descoperit nici un singur ritm demonic care să aibă aceeaşi formă de la un trib la altul. De fapt, în unele triburi, invocarea demonilor era asociată cu alte ritualuri şi nu cu ritmul tobelor. într-o altă cultură o serie de note muzicale erau într-adevăr asociate cu această practică. Rezultatul cercetărilor a demonstrat că nu există un anume ritm demonic.[10]

Guilbert Rouget, preşedintele departamentului de etnomuzi-cologie din cadrul Muzeului Omului din Paris, a realizat o analiză completă a relaţiei dintre posedare şi muzică. Lucrarea lui ar trebui citată de fiecare adept al teoriei ritmului demonic. în cartea sa „Music and France", autorul trece în revistă marea diversitate de

stiluri muzicale asociate cu transa şi posedarea demonică în lumea întreagă, făcând

câteva observaţii pertinente.
în primul rând, Rouget este de acord cu Suplee că nu există un ritm demonic.[11] Ritmurile asociate cu posedarea demonică variază **mult** de la o cultură la alta. în al doilea rând, multe culturi asociază posedarea demonică cu alte instrumente decât tobele. Unii folosesc un clopot sacru, alţii o scripcă; unii folosesc o tigvă zângănitoare, alţii o linie melodică lentă cu acompaniament de citeră; **unii** un fluier, alţii un oboi; unii o alăută, iar alţii un instrument zgomotos. Unele posesii demonice sunt însoţite de cântece fără instrumente.[12] Rouget concluzionează spunând: „sunt tot atâtea feluri de muzică drăcească cât de multe culte demonice există".[13]
Se pare că Maphosah folosea în invocarea demonică un ritm asemănător cu cel întâlnit în unele piese rock. Crescând cu aceste asociaţii în minte, confuzia s-a produs inevitabil atunci când a auzit acelaşi ritm în unele piese creştine. în acelaşi mod, dacă un membru al tribului VaNdau din Mozambic ar fi auzit un fluier într-un context creştin ar fi putut obiecta: „De ce implorati prezenţa dracilor?", pentru că fluierul serveşte acestui scop în tribul lui.[14] Doar pentru că Maphosah reacţionează negativ la un ritm pentru că tribul său îl folosea într-un rit demonic, nu se poate susţine că ritmul respectiv are în sine calitatea inerentă de a invoca demonii.

Pricina de poticnire

Aparent, problema pricinei de poticnire pare să claseze acest caz.
Premisa 1: Biblia afirmă că este greşit să-i ofensezi pe fraţii de credinţă.
Premisa 2: Unii credincioşi au mărturisit că muzica creştină contemporană îi ofensează.
Concluzia: Folosirea muzicii creştine contemporane este greşită.

Pentru o evaluare corectă a acestei perspective trebuie să vedem ce spun Scripturile despre relaţia dintre „fraţii mai slabi", cei care cred în mod greşit că un lucru neutru din punct de vedere moral este păcat şi „fraţii mai tari", cei care înţeleg că un anumit lucru este neutru din punct de vedere moral şi poate fi practicat cu conştiinţa curată (vezi Romani 14:1-15:7 şi 1 Corinteni 8-10). De dragul dezbaterii vom spune că muzica creştină contemporană nu este greşită în ea însăşi, însă este o piatră de poticnire pentru cei care cred că este greşită.
Fraţii mai slabi despre care se vorbeşte în Romani 14, credeau în mod greşit că era păcat să mănânce carne. Doar pentru că ei credeau ceva ce era greşit nu le dădea dreptul fraţilor mai tari să-i dispreţuiască (v. 3, 10) sau să-i rănească (v. 13, 15). Din contră, cei tari trebuie să fie atenţi ca nu cumva, ceea ce ei consideră bun, să devină un prilej de păcătuire pentru cei slabi. Astfel, deşi o persoană poate avea libertatea în Domnul să asculte muzică contemporană, există situaţii în care ei trebuie să renunţe la drepturile lor. Motivul este suferinţa cauzată unuia dintre cei mai slabi care poate fi rănit cind este determinat să asculte o anumită muzică, lucru care pentru el este păcat. întrebarea care se ridică este dacă fraţii mai tari sunt chemaţi să renunţe la orice practică împotriva căreia există mărturii că este o pricină de poticnire pentru alţii? Cercetând mai atent textele biblice vom vedea că există câteva limite care trebuie luate în considerare.
1. *Distanţa geografică sau socială limitează responsabilitatea.* Pavel sfătuieşte biserica din Corint să mănânce „din tot ce se vinde pe piaţă" (1 Corinteni 10:25). Totuşi, Pavel ştia că în Roma existau câţiva vegetarieni convinşi (Romani 14:2). Se pare că reţinerile unora trebuie să fie doar faţă de cei cu care vin în contact şi nu faţă de credincioşii din întreaga lume.
De exemplu, credincioşii din Cuba nu joacă domino. Amishii nu poartă cravată. Mulţi credincioşi sunt convinşi că traducerea King James este singura traducere adevărată în

limba engleză. Dar
că nici unul dintre aceste grupuri nu sunt afectate de necon-**formismul** meu, în aceste domenii, nu am nici o responsabilitate ■**l-mi** limitez libertatea. Tot astfel, dacă muzica creştină contemporană este folosită în contextul în care cei prezenţi nu au nici o problemă faţă de ea, atunci ea nu este o pricină de poticnire.

2. *Diferenţele de gust nu ar trebui să limiteze libertatea.* Unii dintre cei care se împotrivesc rockului creştin nu sunt cu adevărat **ofensaţi** de stilurile moderne. Şi nici nu sunt tentaţi să înceapă să iisculte această muzică deranjantă. De fapt, lor nu le-a plăcut niciodată acest stil de muzică.

Nici o biserică nu poate satisface gustul fiecăruia dintre membrii ei. Unii preferă un serviciu liturgic formal. Alţii preferă cântări tic laudă, iar alţii preferă imnurile tradiţionale sau muzica buna veche.

Deşi preferinţele trebuie luate în considerare atunci când se liice programul unui serviciu divin, trebuie să recunoaştem că acesta nu este o dilemă biblică între fraţii mai slabi şi cei mai tari. **Fratele** mai slab crede că această practică este păcat şi nu o simplă nepotrivire.

3. *Câteodată conformarea nu este cea mai bună cale pentru formarea unui individ prea scrupulos.* Deşi în general nu trebuie să fim „pricină de poticnire nici pentru iudei, nici pentru greci, nici pentru Biserica lui Dumnezeu" (1 Corinteni 10:32), principiul care stă în spatele acestei afirmaţii este că trebuie să căutăm „folosul celor mai mulţi, ca să fie mântuiţi" (1 Corinteni 10:33). Câteodată conformarea nu este cea mai bună cale de a căuta folosul cuiva.

Isus i-a ofensat (cuvântul grec pentru „poticnire") cu bună ştiinţă pe farisei când a declarat toate mâncărurile curate (Matei 15:12). în acest caz, necesitatea corectării unei teologii false a fost primordială unei potenţiale poticniri. Dacă Isus ar fi respectat scrupulele dietetice ale fariseilor, ar fi revigorat o tradiţie care în mod greşit accentua curăţenia exterioară în detrimentul sfinţeniei interioare (Matei 15:17-18).

Isus a şocat liderii spirituali ai vremii Sale prin apropierea de păcătoşi, prin compasiunea pentru samariteni şi prin „călcarea"

36

37

Sabatului. Sunt cazuri în care conformarea distorsionează adevărul pentru cei care privesc din afară. în asemenea cazuri, cei slabi au nevoie de maturizare, iar responsabilitatea noastră este, mai degrabă, să-i ajutăm şi să-i provocăm în dragoste decât să ne conformăm capriciilor lor.

Principiul călăuzitor pe care trebuie să-1 urmăm este edificarea credincioşilor şi câştigarea celor pierduţi. Mulţi dintre cei care se ocupă de închinare mărturisesc despre impactul pozitiv al muzicii creştine contemporane în vieţile lor. Al Menconi a primit peste 3.500 de astfel de mărturii.[16]

Dacă 95% dintr-o biserică mărturisesc că piesele de laudă şi muzica contemporană sunt mijloacele cele mai potrivite inimii lor, în închinarea înaintea lui Dumnezeu, de ce să renunţăm la acest stil datorită plângerilor câtorva? Ce facem dacă modul de închinare al celor 5 procente împiedică închinarea celor 95%? Cu siguranţă aceasta nu ar fi o alternativă înţeleaptă.

In această situaţie cred că liderii bisericii ar trebui să găsească o soluţie care să-i ajute pe cei aflaţi în minoritate să înţeleagă legitimitatea unor astfel de forme muzicale. Dacă grupul îşi păstrează convingerile, cei din cadrul lui trebuie să înveţe respon-sabilităţile pe care le au fraţii mai slabi faţă de cei mai tari conform scripturilor - nu judecaţi (Romani 14:3), nu provocaţi certuri (Romani 14:19)- pentru a păstra unitatea trupului.

4. *Convingerile contradictorii fac acomodarea imposibilă în unele cazuri.* Mulţi

baptişti cred că la sfârşitul fiecărui serviciu divin trebuie făcută o chemare la pocăinţă. Mulţi calvinişti (şi mulţi baptişti) susţin cu tot atâta înverşunare că nu trebuie făcută nici o chemare. Cu privire la muzică, unii cred că cea mai bună muzică pentru biserică sunt imnurile tradiţionale; alţii cred cu aceeaşi convingere că biserica trebuie să aibă impact în orice cultură. Unii susţin că instrumentele muzicale distrag atenţia în închinare; alţii spun că există un mandat biblic pentru folosirea instrumentelor. Este evident faptul că nu putem satisface gustul tuturor într-un singur serviciu divin. Chiar dacă folosim instru-

mente sau nu, dacă ambele grupuri fac parte din aceeaşi biserică unul dintre ele se va simţi jignit.

5. *Numărul mare de convingeri diferite poate face ca un* ***acord*** *total să fie de fapt o distorsionare a vieţii creştine.* Unii credin-cioşi sunt total împotriva purtării blue jeans-ilor (pentru că sunt un semn de rebeliune), a bărbaţilor care poartă părul peste urechi sau au barbă, a femeilor care poartă pantaloni sau se machiază, a folosirii oricărui instrument în biserică (inclusiv orgă sau pian), a citirii unei traduceri noi a Bibliei (orice traducere făcută, cronologic, după cea a lui Cornilescu) sau a cântării imnurilor (pentru că numai Psalmii pot fi cântaţi). Oriunde există o biserică **Care** are mai mult de un membru vor exista mai multe opinii cu privire la problemele ridicate. Dacă vom fi preocupaţi de lege şi interdicţie, creştinismul nu va mai fi ceea ce 1-a desemnat Dumnezeu să fie. Cristos ne-a eliberat ca să fim liberi şi nu pentru a ne întoarce sub jugul robiei (Galateni 5:1).

Mulţi creştini, datorită lucrurilor pe care le-au practicat înainte de a deveni creştini, au reticenţe faţă de unele lucruri pe care alţii creştini se simt liberi să le facă. Anumite asocieri personale, datorate vieţii din trecut, pot deveni pietre de poticnire în mai multe probleme care sunt de fapt neutre prin ele însele. Un consilier relatează cum până şi o frânghie poate stârni gânduri rele în mintea unui sadomasochist.[17] Atunci când avem de-a face cu asemenea persoane, trebuie să luăm în considerare problemele lor. Este oare necesar ca problemele acestui individ să priveze întregul grup de tineri de la o întrecere cu frânghia într-o tabără de vară? Dacă această asociaţie ar exista în mintea celor mai mulţi, probabil că da. Gradul de extindere al problemei trebuie stabilit înainte de a interzice folosirea frânghiei în cadrul bisericesc. La nivel naţional pot exista mai mulţi oameni care să aibă o asemenea problemă, dar la nivel local poate că sunt foarte puţini sau nici măcar unul nu va fi afectat.

O persoană a asociat muzica clasică cu răul din viaţa sa de dinainte de a deveni creştin şi astfel se simţea obligat să nu asculte

anumite piese clasice. în mod asemănător, unii au renunţat la a practica anumite sporturi recreative, cum ar fi fotbalul. Antrenamentul sportiv în liceu era atât de orientat spre victorie încât el nu se putea recrea prin fotbal fără să simtă acel „instinct criminal".

Dar aceste asocieri sunt atât de individuale şi atât de variate încât este imposibil să evităm toate aceste lucruri. Din dragoste pentru fratele meu care asociază muzica clasică cu lumea, renunţ bucuros la ea în momentele când el e cu mine în maşină sau la mine acasă. Dar nu simt nici o constrângere ca să ard casetele cu muzică clasică sau să nu o mai ascult niciodată. In mod similar, unii au asociat muzica rock cu un stil de viaţă necreştin. Dacă nu vrem să deranjăm un frate într-o anumită situaţie, ne abţinem în acel timp, dar slăbiciunea lui nu ar trebui să ne determine să nu mai ascultăm niciodată acel stil de muzică.

6. *în ultimul rând, precedentele biblice în ceea ce priveşte câştigarea celor pierduţi*

ne îndeamnă să folosim metode sau să adoptăm stiluri de viaţă pe care unii credincioşi le-ar pune sub semnul întrebării. Cum decidem când să ne exercităm libertatea şi când să ne impunem anumite restricţii într-o situaţie controversată? Pentru Pavel decizia consta în mare măsură în eficacitatea câştigării celor pierduţi (1 Corinteni 9). El s-a făcut asemenea iudeilor pentru a le putea împărtăşi mai eficient evanghelia; s-a făcut asemenea celor fără de lege, pentru a-i putea evangheliza pe cei fără de lege (1 Corinteni 9:20-21). Mulţi din primul secol au folosit legea detaliată, fariseică, pentru a-i condamna pe alţii şi pentru a promova salvarea prin faptele legii; alţii au folosit libertatea faţă de lege ca o ocazie de a păcătui nestingherit. Pavel ştie că nici ţinerea şi nici respectarea acestor legi nu era bună sau rea în ea însăşi, dar imaginaţi-vă problemele pe care le-au avut unii care căutau să împlinească acea lege. Dacă neamurile l-ar fi văzut pe Pavel ţinând cu strictețe legea evreilor, ele ar fi putut asocia această practică cu legalismul care era atât de răspândit în acele vremuri. Pe de altă parte, evreii îl puteau considera pe Pavel unul dintre neamuri şi s-ar fi împiedicat de indiferenţa lui faţă de importanţa legilor pentru evrei. Evreii

erau tentaţi să fie indiferenţi faţă de anumite legi care pentru ei erau încă valabile, astfel conştiinţa lor fiind pătată. Totuşi, Pavel ştia că trebuie să-şi asume acest risc pentru a putea câştiga neamurile care altfel ar fi interpretat faptul că Pavel ţinea legea ca legalism.

în zilele de azi sunt oameni care merg la biserică, dar care se poticnesc de muzica tradiţională a bisericii pe care o consideră depăşită. Sunt, de asemenea, creştini care afirmă că ei sunt ofensaţi de stilurile de închinare tradiţionale. Probabil că ei au fost salvaţi în cadrul unei misiuni care folosea o muzică contemporană şi ei asociază în mod fals muzica tradiţională cu amorţeala sau ipocrizia şi găsesc că aceste forme de închinare nu sunt benefice vieţii lor spirituale.

Aceasta nu este o situaţie ipotetică. Sunt mărturii care documentează această idee.[18] Deci îndepărtând vălul de pe faţa celor care dezaprobă muzica creştină contemporană s-ar putea să-1 punem chiar pe faţa celor care dezaprobă muzica tradiţională.

Isus a stat la masă împreună cu păcătoşii, fiind conştient de faptul că mulţi oameni religioşi se vor simţi ofensaţi, dar în joc era o problemă mult mai importantă decât a face pe placul fariseilor. El era preocupat de găsirea bănuţului pierdut şi a oiţei pierdute, lăsându-le pe celelalte 99. Nu putem întrerupe lucrări care ating mii de suflete prin muzica lor din cauza unor persoane care pun vina căderii lor pe muzică. A face acest lucru ar însemna să punem o piatră de poticnire în faţa mulţimilor care sunt receptive numai sub influenţa unei astfel de muzici.

Unele biserici de la sfârşitul anilor '60 şi începutul anilor '70 le-au cerut membrilor să-şi taie părul de deasupra urechilor dacă doresc să facă parte din acea biserică. A existat o biserică în care s-a mers atât de departe încât s-a instalat un scaun de frizerie în hol pentru ca toată lumea să se conformeze. Cineva s-ar putea întreba cam câţi s-au poticnit de scaunul de frizerie atunci când au auzit mesajul evangheliei.

Marele predicator englez Charles H. Spurgeon a folosit pentru serviciile divine sala londoneză de spectacole Surey Gardens, dar

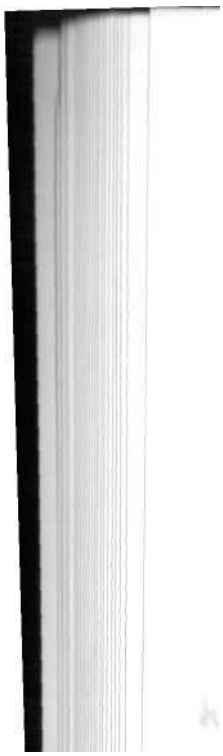

încă o dată, în joc era o problemă mult mai importantă: bisericile nu puteau să cuprindă mulţimile care veneau să-i asculte mesajele. în ciuda opoziţiei, el a ales să rămână acolo.

Unii oameni s-au poticnit când William Booth - fondatorul Armatei salvării - a folosit melodii şi instrumente seculare. Ceva mult mai important era însă în joc. Dorinţa lui a fost să câştige masele care nu răspundeau la formele tradiţionale de evanghelizare. Numărul celor convertiţi prin lucrarea lui Booth a fost impresionant. Atunci când şi-au ales metodologia, ei au înţeles prioritatea evanghelizării.

Bisericile inovatoare de azi ating mari mulţimi de oameni prin concerte de muzică contemporană şi prin servicii de închinare care urmăresc câştigarea segmentelor sociale neatinse de evanghelie.

Corolar

Am văzut că răspunsul nostru faţă de cei care obiectează împotriva formelor de muzică contemporană nu este atât de simplu cum l-au făcut unii. Scopul nostru trebuie să fie mereu creşterea creştinilor, promovarea păcii şi câştigarea celor pierduţi. Sunt momente în care trebuie să sacrificăm câte ceva din drepturile noastre pentru a atinge aceste scopuri.

Dacă o biserică, care are un mod de gândire tradiţional, face de cunoscut unui pastor inovator că formele de muzică modernă stingheresc închinarea lor şi îi ofensează, pastorul trebuie să fie înţelept şi să oprească folosirea muzicii contemporane, să restrângă aceste forme la lucrarea de misiune, sau să găsească o altă lucrare care este deschisă acestor forme.

Uneori contextul evanghelistic determină care este muzica adecvată. Alteori însă, fraţii ultrascrupuloşi trebuie educaţi pentru beneficiul întregului trup.

Este muzica rock creştină o piatră de poticnire? Poate fi. Dar Ia fel de bine pot fi şi orga, cravatele, muzica clasică sau jocul domino. Numai prin rugăciune putem aplica sfatul Cuvântului lui

Dumnezeu în fiecare situaţie şi numai aşa putem fi siguri că suntem în centrul voii desăvârşite a lui Dumnezeu.

ACUZAŢII DE ASEMĂNARE CU LUMEA

Nu iubiţi lumea nici lucrurile din lume. Dacă iubeşte cineva lumea dragostea Tatălui nu este în el.
1 Ioan2:15

CRITICUL: „Cântăreţii şi compozitorii de muzică rock creştină .uimit preluarea şi folosirea unor stiluri lumeşti în scopuri evlavioase. Dar adoptarea metodelor lumeşti şi folosirea lor pentru Dumnezeu este un compromis flagrant. Porunca biblică din Romani 12:2 este clară: 'Nu vă potriviţi chipului veacului acestuia'".

La suprafaţă acest atac pare insurmontabil: „Poţi să fii ori cu Biblia, ori cu muzica contemporană, dar nu cu amândouă". în urma unui studiu mai atent, descoperim însă câteva erori în acest **fel** de gândire.

Problema unei definiţii uzuale

Ar fi incorect să interpretăm *lumea,* descrisă în pasajele din Romani 12:1-2 şi 1 Ioan 2:15-17, ca însemnând tot ceea ce îşi are originea sau este folosit de lumea păcătoasă. Trebuie să ţinem scama de faptul că ambele pasaje au fost scrise în limba greacă, o limbă păgână, vorbită de păgâni. Căpeteniile romane foloseau această limbă pentru a planifica ofensive militare şi pentru a subjuga naţiuni nevinovate. Comercianţii îşi formulau reclamele publicitare în greacă pentru a înşela cumpărătorii naivi. Greaca era limba folosită în închinarea la zeităţile păgâne, limba în care erau

angajate prostituatele şi limba în care era propovăduită evanghelia. Dacă suntem de acord cu gândirea exprimată mai sus în interpretarea termenului *lume* atunci folosirea limbii greceşti pentru orice lucru legat de Dumnezeu ar fi greşită.

Chiar şi astăzi, traducătorii Bibliei traduc Scripturile în foarte multe limbi. Structurile gramaticale folosite în trecut în închinarea înaintea zeităţilor păgâne şi în glumele murdare sunt folosite azi la traducerea Cuvântului lui Dumnezeu. Dincolo de folosirea limbii greceşti, Pavel a citat poeţi şi filosofi păgâni cum ar fi Epicur sau stoicii (Fapte 17:16-34). Se pare deci că apostolii nu considerau tot ceea ce era folosit de păgâni ca lumesc. Cel puţin limba era văzută ca un mijloc de comunicare neutru.

Ce putem spune însă cu privire la *practicile* dezvoltate în lume? Lucrarea monumentală a lui G.R. Beasley Murray, *Baptism in the New Testament* [Botezul în Noul Testament] datează primele forme de botez în religia antică păgână.[1] Deşi simbolul ataşat vechii folosiri a botezului este considerat blasfemie pentru creştini, evreii au adoptat mai târziu această practică, iar, în timpul Noului Testament, Ioan Botezătorul şi Isus nu au avut nici o problemă în a transforma acest ritual de origine păgână într-o frumoasă imagine a convertirii creştine.

Prin urmare, separarea de lume nu înseamnă distanţarea de tot ce este în lume. Dacă ar fi aşa, Pavel, Ioan Botezătorul şi chiar Isus ar fi vinovaţi de asemănare cu lumea.

Definirea termenului „lume"

Ce este această lume de care creştinii trebuie să se separe? Termenul grec pentru lume, *kosmos,* are înţelesuri diferite în funcţie de context. In Ioan 3:16 citim că Dumnezeu iubeşte lumea; în 1 Ioan 2:15 creştinii sunt avertizaţi să nu iubească lumea. Este folosit acelaşi termen în greacă dar cu înţelesuri diferite.

întâlnim acelaşi fenomen în limba română în ce priveşte, de exemplu, verbul a sări: a sări gardul (implică folosirea picioarelor), a sări peste un curs (a omite), a-i sări capacele (de obo-

seală), a-i sări muştarul (a răbufni), a sări peste cal (a întrece măsura). Atunci când un cuvânt are mai multe înţelesuri, contextul este determinant în alegerea celui corect.

Ce vrea să spună Pavel referindu-se la *lume* în Romani 12? Comentatorul Robert Haldane scria cu privire la acest pasaj: „Sensul include aici acele lucruri care sunt considerate păcat, însă nu cere creştinilor să respingă lucrurile care nu sunt contrare legii lui Cristos".[2] Pavel nu îndeamnă la noncomformism în tot ceea ce priveşte îmbrăcămintea sau recrearea, ci doar cu privire la îmbrăcămintea şi modurile de recreare care sunt considerate păcat.

Ce putem spune despre sensul cu care Ioan foloseşte termenul *lume* în 1 Ioan 2? F.F. Bruce descrie acest pasaj astfel: „Termenul 'asemănare cu lumea', trebuie explicat celor care gândesc sau îl folosesc în mod superficial, nu constă în locurile pe care le frecventăm sau lucrurile pe care le facem, ci ea locuieşte în inimă, în centrul sentimentelor şi atitudinilor pe care le avem". Legat de câştigul material putem spune că „asemănarea cu lumea nu constă în 'lucruri', ci în concentrarea noastră asupra lor".[3] Howard Marshall defineşte lumea ca fiind „neascultare faţă de regulile de viaţă impuse de Dumnezeu", iar prezenţa ei trebuie detectată întrebând: 'Care este voia lui Dumnezeu?' şi nu impunând o întreagă listă de tabu-uri".[4]

Cu alte cuvinte, asemănarea cu lumea implică atitudini sau activităţi pe care Dumnezeu a pus eticheta „păcat", fie prin învăţătură directă sau printr-un principiu. Cei care adoptă o definiţie mai largă (cum ar fi „tot ceea ce este produs sau folosit de oamenii păcătoşi") nu pot trăi în concordanţă cu propriul principiu.

Haideţi să **fim consecvenţi**

Josh McDowell a participat într-un turneu împreună cu formaţia creştină de muzică rock *Petra,* De multe ori înainte de concert avea o întâlnire cu liderii lucrării creştine din acel loc pentru a

discuta probleme privitoare la lucrare. Când criticii s-au plâns că formaţiile de muzică creştină arată de multe ori ca cele seculare, Josh a detectat inconsecvenţă în cazul pastorului.

*Privind în sală observă un domn într-un costum tipic unui pastor — costum gri, cămaşă Oxford, cravată roşie şi pantaloni ascuţiţi — **şi-l** întreabă „Domnule, sunteţi pastor?'" Pastorul aprobă dând din cap. „Ştiţi, nu pot să vă deosebesc de lume. In America, fiecare pastor care se îmbracă duminică dimineaţa arată ca un funcţionar de la o companie renumită. Iar atunci când vă vizitez bisericile trebuie să mă îmbrac de parcă aş merge pe Wall Street căci altfel cei mai mulţi dintre voi nu m-aţi lăsa să vorbesc bisericii pe care o păstoriţi".*

Cei care susţin noncomformismul faţă de lume ar trebui să-1 aplice şi în viaţa lor de zi cu zi. Chiar şi cei care s-au separat de stilul de muzică al lumii se bucură de imnurile tradiţionale difuzate de boxele casetofoanelor ce funcţionează cu electricitatea produsă de generatoarele din lume, care folosesc amplificatoarele pentru a genera electricitate pentru cei care ascultă *Rolling Stones.* Cu alte cuvinte, multe lucruri care au fost produse şi folosite de lume sunt neutre din punct de vedere moral. Bisturiul este un instrument binefăcător în mâinile unui chirurg, dar este un instrument de teroare în mâinile unui criminal.

Care este compromisul?

Unul dintre argumentele cele mai puternice care se aduc în favoarea noncomformismului este preocuparea pentru compromis. Creştinii doresc să evite compromisul care le slăbeşte credinţa şi mărturia. Să luăm exemplul sălii de cinema. Imaginaţi-vi-1 pe Bob mergând la un film de dragoste într-o joi seara. Cumpără un bilet, intră în sală, îşi cumpără floricele de porumb şi o cola, varsă nişte cola pe podeaua deja lipicioasă şi se aşează pentru a-şi umple mintea cu toate lucrurile

interzise în Filipeni 4:8. Vine ziua de

vineri şi Bob se hotărăşte să mai meargă la un film. întră în aceeaşi sală, cumpără nişte floricele de porumb şi o cola, varsă nişte cola pe podeaua deja lipicioasă, se aşează şi vizionează „Fiul risipitor", un film de Billy Graham care prezintă un mesaj evanghelic clar, li Im care duce la schimbarea destinului etern al lui Bob. Observaţi că toate aspectele sălii de cinema sunt prezente în ambele cazuri. Singura diferenţă este mesajul filmului.

Se compromite Billy Graham folosind filme, folosind un mediu care se pare că promovează răul chiar mai mult decât muzica contemporană? Nu! Filmele pot fi folosite pentru a transmite mesaje bune sau rele. în ce constă atunci compromisul? Să spunem că o organizaţie creştină produce un film care promovează păcatul sexual - sau alte activităţi contrare legii lui Dumnezeu - şi care se încheie cu prezentarea evangheliei. Această organizaţie ar folosi ceea ce este lumesc (contrar învăţăturii din lilipeni 4:8) pentru a promova ceea ce este bun. Acesta este Compromis.

O greşeală obişnuită

în partea a treia vom învăţa o lecţie importantă din istorie. Chiar şi oamenii evlavioşi au fost deseori orbiţi cu privire la un instrument sau un gen muzical datorită faptului că generaţia lor a lolosit în scopuri greşite acel instrument sau gen muzical. Dacă am privi în experienţa noastră, s-ar putea să ajungem la concluzia că ihică abuzurile ar fi date la o parte, instrumentul sau genul de muzică respectiv ar fi o unealtă eficientă în lucrarea lui Dumnezeu. Lăuta a fost transformată într-un instrument de recreere pentru Luther, orga într-un instrument de laudă la Bach, iar genurile moderne de muzică într-o unealtă incredibilă de evanghelizare pentru D.L. Moody şi Ira Sankey. Totuşi aceste instrumente sau genuri muzicale erau blamate de contemporani datorită usocierii lor cu lumea.

A folosi ceea ce este neutru într-o societate ca instrument în scopul răspândirii evangheliei nu este numai acceptabil, ci şi stra-

tegic din punct de vedere misionar. Aşa a făcut şi Pavel, şi am discutat în capitolul trei că el s-a adaptat pentru ca, prin orice mijloace, să salveze pe cei care puteau fi salvaţi (1 Corinteni 9:22). Pavel era gata să lase la o parte stilul său de viaţă pentru a se dedica cauzei aducerii celor pierduţi la Cristos.

In acelaşi fel, astăzi, mijloace puternice de comunicare cum ar fi radioul, cinematografia şi muzica contemporană au impact asupra lumii pe care am fost chemaţi s-o câştigăm. Suntem gata să călcăm pe urmele lui Pavel şi să ne adaptăm pentru a salva generaţia noastră? Dacă da, atunci trebuie să avem mare grijă atunci când etichetăm unele practici ca fiind lumeşti sau greşite, când sunt de fapt unelte neutre din punct de vedere moral, gata de a fi folosite la răspândirea evangheliei.

ACUZAŢII REFERITOARE LA CALITATEA ESTETICĂ

Niciodată nu am fost în bătaia unei ţinte asupra căreia să nu se tragă.
Col. Nimrad McNair

Calitatea estetică: O găsim în muzică? Avem nevoie de ea?

CRITICUL: „Cea mai înaltă formă de muzică pe care o avem astăzi este reprezentată de muzica clasică. Ca şi creştini trebuie să (indem spre excelenţă şi în muzică, iar acest ţel nu poate fi atins dacă ne limităm la nivelul artistic mediocru agreat de mase".

Mulţi oameni simt că folosind muzica contemporană legăm biserica de mediocritate, sau chiar mai rău, de o muzică sub standard. Cum putem defini muzica bună din punct de vedere estetic? Caracteristicile unei muzici bune pe care muzica contemporană nu

le posedă, după afirmaţiile criticilor, sunt armonia bogată, direcţia şi mişcarea. Haideţi să evaluăm aceste caracteristici ale muzicii bune.

Armonia bogată. Unul dintre cei care dezagrează muzica pop creştină afirmă că muzica bună trebuie să fie bogată în armonie, înseamnă acest lucru că muzica simplă este rea? Putem spune că „Kdelweiss" din „Sunetul Muzicii" este muzică slabă doar pentru că Christopher Plummer a cântat-o doar acompaniat de chitară? Dimpotrivă, simplitatea piesei a exprimat foarte profund sentimentul naţional al poporului austriac care fusese invadat de regimul

50

51

nazist. Ar fi nedrept să luăm piesa din context şi să o comparăm cu simfonia a V-a de Beethoven. Un anumit gen de muzică trebuie judecat numai în contextul în care funcţionează, pentru oamenii cărora le-a fost destinat.[1]

Muzicianul care a făcut din studiu scopul vieţii lui şi a apreciat o anumită muzică ca fiind 'bună' nu a fost umbrit de o ambiţie lipsită de valoare. Chiar şi atunci, el trebuie să aibă grijă ca aprecierea lui faţă de clasici să nu desconsidere muzica mai simplă. Dacă formele de artă cele mai înalte sunt cele mai potrivite pentru biserică, atunci greaca *koine* a Noului Testament este mult sub standard în competiţie cu greaca clasică preferată de lumea artistică. în acelaşi fel, toată muzica folosită în Vechiul Testament la acompanierea psalmilor ar cădea la examenul de armonie.

După părerea mea, un inginer nautic care nu savurează înălţarea unui zmeu împreună cu copilul său a pierdut ceva. Tot astfel, pierd ceva şi muzicienii care nu pot savura „Edelweiss" cântată, la o chitară clasică, Ia fel ca o simplă piesă folk, acompaniată de o voce considerată inacceptabilă pentru operă. Marele orator, capabil de o prelegere care va fi înregistrată şi păstrată ca model pentru generaţiile următoare, a pierdut ceva dacă nu mai poate fi emoţionat de un pastor simplu de la ţară care poate nu a avut oportunitatea unei educaţii universitare. Eforturile cele mai asidue ale pastorului de la ţară nu vor satisface niciodată criticile oratorilor din zilele noastre. Dar s-ar putea prea bine ca biserica acestui pastor să nu răspundă la stilul unui mare orator. Funcţionalitatea trebuie luată în considerare atunci când judecăm valoarea unui stil muzical.

Direcţie şi mişcare. Alţi critici ai muzicii contemporane susţin faptul că o muzică bună are un început clar, care este dezvoltat treptat spre un punct culminant, încheindu-se cu o concluzie precisă. Ei susţin că intrarea progresivă reflectă teoria evoluţionistă, iar finalul atenuat sugerează lipsa judecăţii finale. Acum, oare nu putem afirma foarte simplu că muzica cu un început clar simbolizează faptul că Dumnezeu are un început, iar muzica cu o concluzie clară contrazice doctrina pedepsei şi vieţii veşnice?

52

Care este baza acestor acuzaţii? Să credem că aceste nuanţe sunt sesizate de fiecare persoană sinceră? Sau, mai degrabă din moment ce criticul a fost educat în muzica clasică vestică, el preferă acest gen de muzică „bună" şi presupune că orice persoană CU un gust muzical bun ar prefera această muzică? Câteva observaţii inter-culturale susţin această ultimă idee.

Indienii Auka au introdus în muzica lor ritmuri cu o structură complicată, pe care noi nu le-am putea aprecia la adevărata lor valoare şi probabil că nu avem îndemânarea necesară reproducerii **lor.** Astfel dacă un membru al acestui trib ar trebui să stabilească standardele muzicii bune, cu siguranţă ar considera primitivă structura ritmurilor muzicii clasice.

Pentru noi, dominarea tobelor poate fi deranjantă faţă de ceea 6e considerăm a fi linia principală, melodia. Pentru indienii Auka, structura complicată a tobelor poate fi

foarte bine considerată linia principală. „Dar linia melodică ar trebui să fie dominantă!" se revoltă vesticul. De ce? A demonstrat psihologia că melodia este mai sănătoasă? Nu! Vorbeşte biblia despre melodii dominante? Nu!
„Dar melodia este atât de esenţială în muzica bună pe cât de esenţială este rima în poezie", replică vesticul. Dar rima *nu* este universal recunoscută ca element esenţial al poeziei bune. Iubim rima pentru că am fost învăţaţi s-o iubim. Sunt standardele vestice ale poeziei frumoase cele mai înalte standarde? Dacă da, cum vom privi atunci poezia psalmilor, a căror metrică diferă semnificativ de standardele noastre şi în care rima nu este nici măcar luată în considerare?[3] Ar fi foarte greu să găsim atunci frumuseţe în poezia ebraică antică. Dar din nou, vechii evrei ar găsi cu greu o poezie bună în repertoriul nostru.
Pentru vorbitorii de limbă engleză, folosirea dublei negaţii (He hasn't got no manner) este o abatere de la o vorbire corectă. Dar acest lucru nu era valabil pentru vechii greci, care foloseau dubla negaţie pentru a scoate în evidenţă un anumit lucru. Haideţi să privim la textul din Ioan 15:5 în limba greacă. O traducere literală ar suna astfel: „Despărţiţi de Mine nimic nu puteţi face".

Nu am căzut noi oare în etnocentrism făcând din muzica clasică o unitate universală de măsurat muzica sau orice altceva? Adevărată muzică bună trebuie judecată într-o anumită formă de cei care apreciază forma respectivă şi nu de cei din afară care nici nu o înţeleg şi nici nu o agreează.
Lecţii din istorie. înainte ca partizanii aşa-numitei muzici „serioase" să eticheteze genurile moderne ca fiind un pământ lipsit de estetică, ar fi mai bine să ascultăm criticile care s-au adus muzicii lor în vremea când era considerată la rândul ei inovatoare:
Auzi un amestec de sunete, o varietate de părţi, un tumult de armonii insuportabile urechii. Unul cântă un tempo rapid, altul unul lent; o voce interpretează notele înalte, alta pe cele joase; şi, ca şi cum asta nu ar fi ajuns, o treime rămâne în urmă... cu toată bunăvoinţa din lume, cum am putea găsi lumină în acest haos? (Artuşi despre Monteverdi, 1608)
Trei dintre temele Simfoniei în La a lui Beethoven sunt fără nici o formă, confuze şi pline de combinaţii nefinisate. (1823/
Fără formă, fără plan, fără ritm, fără simetrie... (D 'Antigue despre Wagner, 1861)
Aud sunete în secvenţe neîntrerupte fără urmă de design, formă, temă sau accent. (Un scriitor francez despre Plleas et Melisande a lui Debussy, 1902)
O adunătură de note fără înţeles... o încălcitură fără sens. (F. Colder despre Schonberg, Musical Quarterly, 1915)
Nebunie sălbatică asemenea celei dispreţuite de adevărata artă. Spiritul urâciunii şi al distrugerii desconsideră legile intelectuale ale eufoniei. Perioada celei mai mari degradări muzicale... propagată fără pic de ruşine de harababura muzicală a lui Schonberg şi Stravinsky. (Rutland Borghton, Musical Times, 1922)[6]
Se pare că este uşor să dai voie preferinţelor personale să stabilească graniţe pentru frumos, graniţe ce nu erau destinate să Re puse vreodată.

Mărturisire prudentă

Sunt oameni care afirmă despre muzica creştină contemporană: „Cugetul meu nu mărturiseşte împreună cu Duhul lui Dumnezeu că această muzică este curată". Dacă oamenii s-au rugat cu privire la un subiect de controversă şi cred că Dumnezeu nu le-a dat libertatea să participe, trebuie să respectăm această decizie şi s.1 nu-i forţăm să intre în ceva care nu este bun pentru ei.
Dar ar trebui oare ca această prudenţă interioară a unora cu privire la muzica

contemporană să îi determine pe toţi creştinii să se ţină la distanţă de ea?
Dacă Duhul lui Dumnezeu ar avea o părere în această privinţă, ar trebui să fie un consens între toţi cei care sunt conduşi de Duhul - dar acest lucru nu există. Unii s-au rugat şi sunt convinşi că Dumnezeu vrea ca noi să ascultăm în mod exclusiv aranjamentele clasice ale imnurilor tradiţionale. Alţii sunt înălţaţi de muzica modernă a celor de la *Gaithers,* dar se simt traşi pe un teren periculos al rockului de muzica lui Keith Green. Alţii nu au probleme cu muzica lui Green, dar li se aprinde un beculeţ de alarmă IU privire la stilul formaţiei *Petra.* Unii dintre noi ne-am rugat şi am studiat problema şi avem libertatea din partea Duhului Sfânt să ascultăm toate aceste stiluri de muzică.
Criticii muzicii creştine contemporane susţin că tuturor celor **Bare** nu li se aprinde un beculeţ de alarmă cu privire la stilurile moderne de muzică, treptat li s-au împietrit inimile şi şi-au pierdut sensibilitatea la şoapta Duhului Sfânt. Dar cum putem şti că **reciproca** nu este de asemenea adevărată - că, de fapt, criticii refuză să accepte posibilitatea că Dumnezeu poate folosi genuri de
54
55
muzică pe care ei le dezaprobă? De-a lungul timpului ei au dezvoltat conceptul de „slab în credinţă" din Romani 14, fiind convinşi în inimile lor că anumite practici corecte sunt, de fapt, greşite.
Cu siguranţă, cu toţii trebuie să ne rugăm pentru înţelepciune şi sensibilitate la călăuzirea Duhului Sfânt în această problemă, dar o serie de factori trebuie luaţi în considerare înainte de a trage o concluzie bazată pe faptul că tu crezi că este călăuzirea Duhului Sfânt.
De-a lungul istoriei Bisericii, oamenii au confundat cu regularitate călăuzirea Duhului cu strigătul interior al contextului cultural în care au crescut. Imnurile noastre tradiţionale au fost la rândul lor considerate neevlavioase şi chiar demonice. Se pare că acei critici aveau o pace interioară şi erau convinşi că fac voia lui Dumnezeu, când de fapt ei se opuneau lucrării Lui.
Chiar şi astăzi sunt unii care mărturisesc că observaţiile lor critice anterioare aduse muzicii creştine contemporane au fost lipsite de maturitate şi călăuzire. După o reflectare mai atentă, Josh McDowell a cerut iertare unor formaţii de muzică creştină contemporană pentru criticile aduse.[8] Există şi alte persoane care au trecut printr-o fază asemănătoare, iar acum sunt încredinţaţi că Dum-nezeu foloseşte aceste noi forme muzicale.
Aşa cum spunea odată Spurgeon: „Este ciudat faptul că oamenii care vorbesc atât de mult despre lucrurile care le-au fost revelate lor de Dumnezeu se gândesc atât de puţin la lucrurile revelate de Dumnezeu altora".[9]
Când muzica bisericească era în tranziţie au fost oameni care s-au opus tuturor stilurilor de muzică, considerându-le inadecvate sau chiar satanice. Datorită condiţionărilor culturale ei nu au reuşit să vadă noua lucrare a Duhului, comiţând astfel greşeli mari. Trebuie să fim atenţi la astfel de tendinţe atunci când privim spre formele noi ale muzicii de astăzi. Probabil că este mai înţelept să urmăm sfatul dat de Gămăliei la apariţia unei noi „secte" în Ierusalim, decât să condamnăm în pripă întreaga lucrare ca fiind de inspiraţie satanică.
Bărbaţi israeliţi, luaţi seama bine ce aveţi de gând să faceţi oamenilor acestora...Dacă încercarea sau lucrarea aceasta este de la oameni, se va nimici; dar dacă este de la Dumnezeu n-o veţi putea nimici. Să nu vă pomeniţi că luptaţi împotriva lui Dumnezeu. (Fapte 5:35-39)
56
57

ACUZAŢII DE ASOCIERI NEGATIVE, MOTIVAŢII DUBIOASE, ÎNCLINAŢII PERICULOASE

Dacă aţi murit împreună cu Cristos faţă de învăţăturile
începătoare ale lumii,
de ce, ca şi cum aţi trăi încă în lume,
vă supuneţi la porunci ca acestea: „Nu lua, nu gusta,
nu atinge cutare lucru!" Coloseni 2:20-21

Asocieri negative

CRITICUL: „Creştinii trebuie să evite orice lucru care pare rău **potrivit** cu 1 Tesaloniceni 5:22. Cântăreţii creştini sunt deseori **greu** de deosebit de cei seculari, şi astfel ei încalcă acest principiu".

Criticii cred că folosirea stilurilor de muzică contemporană îi **atrage** atât pe cei care ascultă cât şi pe cei care se găsesc în asocieri negative cu trupele de muzică seculară. Această idee este **bazată** pe textul din 1 Tesaloniceni 5:22, aşa cum am arătat mai sus. Dar trebuie să observăm că textul din 1 Tesaloniceni a fost interpretat greşit. Cuvântul grec tradus prin 'aparenţă' în versiunea *lutorizată,* ar pricinui mai puţină confuzie dacă ar fi tradus prin 'mod / fel' sau 'formă vizibilă'. M.R. Vincent comentează că acest **BUvânt** grec „nu a avut niciodată sensul de asemănare",[2] dar mulţi au greşit dându-i sensul acesta. Apropierea lui Isus de păcătoşi 1-a lîlcut să pară păcătos în ochii multora, totuşi acest lucru nu era

păcat. Haideţi să afirmăm, ca regulă generală, că nu trebuie să adoptăm o înfăţişare asemănătoare oamenilor păcătoşi. întrebarea este în cazul acesta: „Apar cântăreţii creştini ca păcătoşi în ochii celor care îi ascultă?"

In unele aspecte ale înfăţişării există asemănări cu cântăreţii din lume. Dar aceasta nu este un motiv incriminator suficient de puternic pentru că aşa cum am văzut, există unele asemănări între unii predicatori şi baronii răi de pe Wall Street.

Sunt multe alte caracteristici ale cântăreţilor creştini care fac concertele lor mult mai diferite de cele ale lui *Prince* sau *Iron Maiden.* De exemplu, am văzut cântăreţi creştini îmbrăcaţi potrivit stilului lor de muzică dar fără să incite la sex aşa cum am văzut la *Cher.* Dacă unii se îmbracă senzual, atunci trebuie să-i confruntăm. De asemenea există un contrast puternic între mesajul cântăreţilor creştini şi incitările la sex ale lui *Prince* sau blasfemiile lui *Venom.* Observaţi de asemenea lipsa ţigaretelor şi a marijuanei de la concertele creştine. Dacă am transporta un fan al unei formaţii hard-rock de la un concert secular la un concert creştin al formaţiei *Petra* el sau ea ar sesiza imediat contrastul atât în ceea ce-i priveşte pe membrii formaţiei cât şi în ceea ce priveşte atmosfera.

Acum însă, s-ar putea să nu poţi aprecia aceste diferenţe la adevărata lor valoare. Dar

capitolele 12 la 14 ale acestei cărţi te vor ajuta să le înţelegi mai bine. Nu judeca însă aparenţele înainte ca aceste capitole să-ţi ofere o imagine clară asupra muzicii laice şi creştine de astăzi.

Motive **dubioase**

CRITICUL: „Muzicienii creştini nu caută decât bani şi popularitate".

Aceasta este o atitudine des întâlnită la cei care caută să condamne implicarea în muzica contemporană. Suntem de acord că orice lider creştin egoist şi materialist trebuie mustrat personal (principiu afirmat clar în Matei 18:15 şi Galateni 6:1). Dacă o

usemenea persoană refuză să se pocăiască ea este descalificată ca **Ser** (vezi 1 Timotei 3:3, 6:9).

Totuşi, dacă unii folosesc muzica creştină contemporană în scopuri greşite, asta nu înseamnă că muzica creştină contemporană este rea. A nu ţine cont de acest adevăr este similar cu a lăsa ca greşelile în administrarea banilor făcute de mulţi pastori şi evan-ghelişti să ne determine să credem că aşa sunt toţi cei care slujesc în lucrare. Trebuie să fim atenţi să nu judecăm inima cuiva dacă nu avem dovezi suficiente cu privire la greşeala respectivei persoane (1 Corinteni 4:5). Unii cântăreţi câştigă bani buni, dar iidesea sunt destinaţi achiziţionării de echipament sau pentru lucrare.

în orice profesie nu contează atât de mult câţi bani produci, ci > .ii la sută din acei bani te plasează pe poziţia de materialist. Acei **Care** aduc acuza legată de motivaţie trebuie să aducă motive care sfl arate că muzicienii creştini în general sunt vinovaţi de aceste motive sau practici.

De fapt, doar câţiva cântăreţi creştini se găsesc în postura de a **ivea** probleme cu banii.[3] Al Menconi, specialist în muzica creş-lină, afirmă că „doar câţi poţi număra pe degetele de la o mână u-iişesc să se susţină financiar făcând muzică".[4] Sunt mulţi i intăreţi locali care îşi suplimentează veniturile dintr-o altă slujbă **sau** trăiesc dintr-o lucrare care e foarte puţin probabil ca le va nsigura securitatea financiară pe termen lung.

înclinaţii periculoase

CRITICUL: „în acele probleme în care există neconcordanţe **ţntre** creştini este mai înţelept să rămâi în tabăra conservatorilor. Oamenii sunt predispuşi la o libertate prea mare, facilitând căderea în păcat".

Unii verbalizează acest argument, dar pentru alţii este o premisă neafirmată care le influenţează cele mai multe decizii în \ **iată.** Sunt unele situaţii în care această tactică este bună; cu cât vom sta mai departe de păcat cu atât mai mică va fi probabilitatea

de a păcătui. De exemplu, această tactică este valabilă în stabilirea limitelor cu privire la puritatea sexuală sau la stabilirea regulilor de asigurare a securităţii unui campus (de exemplu, băieţii nu au voie în dormitoarele fetelor). Totuşi este hazardată aplicarea acestui principiu acolo unde nu îi este locul sau într-o manieră neadecvată. Când stabilim un număr exagerat de reguli extrabiblice sau dăm acestor reguli statutul de Cuvânt al lui Dumnezeu, părăsim terenul sigur. Pe cât de plauzibilă pare această tactică la prima vedere, după o examinare atentă ne dăm seama că pretinzând că ne duce spre păşuni sigure, această tactică ne poate pune în pericole mai mari. Iată câteva dintre ele:

Pericolul fariseismului. Nu este nimic rău în a asculta cu stricteţe Cuvântul lui Dumnezeu; ascultarea este modalitatea de a ne arăta dragostea noastră faţă de El (Ioan 14:15). Dar prescrierea preceptelor extrabiblice ne poate duce în păcatul fariseilor care au fost mustraţi de Domnul Isus: „Degeaba mă cinstesc ei dând învăţături care nu sunt decât nişte porunci omeneşti" (Marcu 7:7).

Sărim repede de partea lui Isus în disputa cu această sectă, dar ne-am gândit vreodată

ce uşor ar fi să cădem în extrema care a dus la căderea fariseilor? Haideţi să luăm regula Sabatului de exemplu. Dumnezeu ne-a dat o poruncă scurtă, de bază, cu privire la Sabat: odihneşte-te, punând astfel această zi deoparte pentru Dumnezeu. Este mai uşor însă să ne punem în postura evreilor vechi testamentali care au ascultat această poruncă şi au stat în uimire în faţa acestui Dumnezeu sfânt.

„Pentru a asigura respectarea acestei porunci, trebuie să întocmim anumiţi parametri pentru a şti când am profanat această zi sfântă", s-au gândit probabil evreii. „Cu siguranţă Dumnezeu ne-ar da voie să umblăm în ziua Sabatului, dar nu prea mult, să zicem, o milă, iar ceea ce trece peste aceasta devine muncă. Deci, pentru a fi siguri că ţinem Sabatul, haideţi să ne limităm la o milă".

„Şi dincolo de standardul nostru personal, ar trebui să-i protejăm şi pe ceilalţi membri ai sinagogii noastre, în special pe tineri,

stabilind parametri şi susţinând că aceştia sunt absoluţi? Pentru că dacă nu specificăm regulile de Sabat, sigur se va găsi cineva care să profite. Vorba aceea, dă-le degetul şi-ţi vor lua toată mâna".

Totul sună atât de rezonabil. Este însă această învăţătură extrabiblică corectă, în special când i se dă statutul de adevăr divin? Haideţi să vedem reacţia lui Isus. Când apare El pe scenă, iiv.ultatul acestei gândiri se cristalizase într-o listă de interdicţii care umbreau esenţa poruncilor. (De exemplu, Sabatul a fost făcut **pentru** om şi nu omul pentru Sabat.) Iar Isus i-a condamnat pe **farisei** pentru cest lucru.

Pericolul pricinei de poticnire. Pe lângă adăugarea la Cuvân-lul lui Dumnezeu, lucru neacceptat de credincioşi, o învă-ţătură mult prea strictă este o piatră de poticnire în calea celor din lume. Interpretul creştin Dan Key relatează deziluzia pe care a experimentat-o la începutul vieţii sale spirituale când a fost criticat că **purta** blugi la biserică. în amărăciunea şi confuzia lui, a abandonat k-mporar biserica. Astăzi, cu o credinţa bine ancorată în timp, Key ;ilirmă că ar fi gata să poarte un costum la patru ace sau chiar toga pentru a putea avea părtăşie cu ceilalţi credincioşi, dar ca tânăr **Creştin** problema blue jeans-ilor îi umbrea orizontul. Lucrul acesta se poate întâmpla atunci când muzica contemporană este declarată păcat şi în special atunci când e legată de problema blue jeans-ilor.

Pericolul paralizării unei lucrări eficiente. Fariseii au găsit o modalitate bună de a pune capăt eficienţei lucrării lor prin separarea de cei pierduţi. Ei au folosit standardele extrabiblice ca un scut împotriva necredincioşilor. Când apropierea lui Isus de păcătoşi era pusă la îndoială de farisei, El le-a răspuns: „Nu cei sănătoşi au nevoie de doctor, ci cei bolnavi. Nu am venit să-i chem la pocăinţă pe cei neprihăniţi, ci pe cei păcătoşi" (Marcu 2:17).

Doctorul care intră în contact doar cu cei sănătoşi va reduce riscul îmbolnăvirii sale, dar cu siguranţă va fi un doctor slab. Eficienţa lucrării evangheliei pentru noile generaţii are nevoie de noi metode în afara zonei de confort a celor mai mulţi creştini. Cei **Care** sunt preocupaţi mai mult de aparenţe s-ar putea să rateze ndierea lui Dumnezeu.

62

63

în anul 1024, un grup de călugări care priveau orice inovaţie cu suspiciune l-au exclus pe fratele lor Guido Arentino pentru că metoda simplificată de predare a muzicii folosită de acesta i-a făcut în stare pe băieţii din cor să înveţe melodii noi cu ritm mai alert. Uimiţi, fraţii călugări leagă influenţa ocultă de realizarea lui Arentino, excluzându-1 astfel din ordinul lor. Lucrarea de la 'graniţă' va fi considerată întotdeauna „prea aproape de lume" de către grănicerii tradiţiei.[6]

Dacă Spurgeon, unul dintre cei mai mari predicatori ai tuturor timpurilor, ar fi stat de

partea conservatorilor nu ar fi ţinut niciodată un serviciu divin în sala londoneză de spectacol Surey Gardens. *The Saturday Review* s-a făcut purtătorul de cuvânt al tuturor jurnalelor din Londra tipărind următoarele:
închirierea unor locuri de amuzament în slujba predicării este o noutate, şi încă una puternică. Este ca şi cum religia ar fi în ultima ei etapă. Este o mărturie a slăbiciunii, mai degrabă decât o dovadă de putere. Nu este o înfruntare corp la corp cu Satana ... ci un armistiţiu şi o alianţă laşă cu lumea.
Dar Spurgeon a continuat să folosească această facilitate şi Cuvântul lui Dumnezeu a ajuns la mult mai multe urechi decât ar fi putut ajunge într-o biserică mică. Datorită tradiţiei unor oameni ca Spurgeon, noi folosim astăzi astfel de facilităţi care ne aduc un mare avantaj, fie că există păreri contradictorii sau nu.
Dacă Luther şi ceilalţi reformatori ar fi rămas de partea conservatorilor poate că azi ne-am fi închinat în limba latină. Mulţimea conservatoare considera limba de zi cu zi ca fiind prea vulgară pentru o închinare sfântă.[8] Dacă mulţimea conservatoare s-ar fi impus probabil că muzica bisericească de azi n-ar fi trecut de faza cantatei gregoriene. Horatious Bonar era considerat de Ira Sankey „prinţul compozitorilor de imnuri" din acea vreme.[9] Şi totuşi biserica lui Bonar a aderat de partea conservatorilor cântând în exclusivitate Psalmi. Imnurile Iui Bonar au fost o binecuvântare pentru multe generaţii

şi se găsesc până şi azi pe paginile cărţilor de cântări, dar biserica sa a fost privată de aceste binecuvântări. S-ar putea ca bisericile de azi să fie private de binecuvântări datorită unei greşeli asemănătoare.
Este adevărat că cu cât este cineva mai aproape de Dumnezeu, cu atât este mai departe de păcatele lumii (Romani 12:9). Dar Satan este întotdeauna subtil. El îşi dă seama că e imposibil să atragă pe unii credincioşi în păcatul lumii, şi de aceea afirmă ntingerea sfinţeniei printr-o metodă greşită: Legalismul. „Dacă I âteva reguli sunt un lucru bun", încearcă el să convingă „atunci mai multe reguli trebuie să fie un lucru grozav". Rezultatul final al acestei argumentări strâmbe poate fi o minte legalistă deghizată ca sfinţenie şi puritate. Cu cât o persoană se avântă mai mult pe această cale, cu atât mai mult esenţa creştinismului se apropie de vechea sintagmă „nu lua, nu gusta, nu ntinge!" şi nu de „dreptate, pace şi bucurie în Duhul Sfânt" (Romani 14:17).
S-ar putea ca unii să fie uimiţi de faptul că asemănarea cu lumea nu este limitată de lucruri rele în Scriptură, ci include de asemenea preocuparea pentru regulile extrabiblice. Pavel îi avertizează pe cei din Colose: „Luaţi seama ca nimeni să nu vă fure cu lllosofia şi cu o amăgire deşartă, după datina oamenilor, după învăţăturile începătoare ale lumii, şi nu după Cristos" (Coloseni 2:8).
„Lume" este traducerea cuvântului grec *kosmos,* cuvânt folosit |i în 1 Ioan 2:15. Dar contextul din Coloseni îi priveşte pe cei care au exagerat în regulile extrabiblice: ce să mănânce, ce să bea, cum să se relaţioneze la Sabat, smerenia şi călăuzirea falsă (Coloseni 2:8-23).[10']
Trebuie să fim atenţi atunci când zburăm din lume să nu ;iicrizăm pe un teren mai periculos, mortal. „Legalismul, asce-lismul şi ritualismul sunt formele palide şi destabilizatoare care substituie adevărata religie", spune R.G.V. Tasker, profesor emerit de exegeză a Noului Testament. „în mod asemănător, profeţii falşi

care militează pentru aceste lucruri ... vor fi întotdeauna ascultaţi de cei care aparţin acestei lumi".[11]
Pavel spune că „în vremurile din urmă unii se vor lepăda de credinţă ca să se alipească de duhuri înşelătoare şi de învăţăturile dracilor" (1 Timotei 4:1). Dar pentru ce vor

milita aceşti indivizi cu „cugete înfierate" (4:2). Pentru un nou hedonism? Mai încercaţi o dată. Pentru un nou legalism care va include restricţii ca abstinenţa de la unele mâncăruri (4:3). Se pare că lucrurile care nouă ne sunt indiferente (afirmarea unor restricţii cu privire la mâncare) sunt considerate erezii majore (doctrinele demonilor) în ochii lui Dumnezeu.
Adoptarea unui sistem de principii autoritare care trece mult dincolo de învăţătura Bibliei nu este nici pe departe teren sigur, după cum afirmă Scriptura, ci mai degrabă este o formă de asemănare cu lumea instigată de cel rău. *Nu* eşti în siguranţă când te refugiezi în conservatorism. Refugiul nu oferă siguranţă în pericol.

PARTEA A DOUA

PERSPECTIVA BIBLICĂ

66

BIBLIA DESPRE MUZICĂ

Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu şi de folos ca să înveţe, să mustre, să îndrepte, să dea înţelepciune în
neprihănire,
pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârşit şi cu totul destoinic pentru orice lucrare bună.
2 Timotei 3:16-17
Pentru cea mai mare parte a celor care citesc această carte autoritatea ultimă nu se află în descoperirile trecătoare ale psihologiei sau în afirmaţiile autoritare ale elitei muzicale, ci în revelaţia lui Dumnezeu pentru oameni, Biblia. Indiferent dacă problema priveşte finanţele, relaţiile umane, sau muzica, Cuvântul lui Dumnezeu este „o candelă pentru picioarele mele şi o lumină pe cărarea mea" (Psalmi 119:105). Nevoia de a ne concentra privirile asupra perspectivei biblice este deosebit de mare mai ales în domeniul muzical, unde atitudinile subiective şi tendinţele culturale au umbrit adevărul de-a lungul istoriei. Calvin a limitat lauda la metrica Psalmilor, pentru că Psalmii sunt cartea de laudă a Bibliei. Cum am putea compara orice creaţie umană cu însuşi Cuvântul lui Dumnezeu? Concluzia era evidentă atât pentru Calvin cât şi pentru mulţimea credincioşilor care i-au urmat învăţăturile, dar era ea biblică? A impus Biblia această restricţie cu privire la închinare?
Istoria ne ajută să ne dăm seama că sentimentele unei singure persoane, oricât de puternice ar fi, ele singure nu pot constitui un punct de plecare în această problemă. Propriile noastre tendinţe şi baricade culturale ne influenţează atât de puternic încât este foarte

69

greu să luăm o decizie obiectivă. Avem nevoie disperată de a plasa opiniile noastre subiective sub lumina obiectivă a Cuvântului lui Dumnezeu. Doar atunci vom putea distinge între fapt şi fantezie, între adevăr şi speculaţie.
în acest capitol vom analiza ceea ce spune Biblia despre muzică şi laudă, căutând adevărul despre importanţa, formele (stiluri, instrumente, metode) şi funcţionalitatea (ţeluri, scopuri, folosire) muzicii. Străduindu-mă să studiez totul, bogăţia materialului biblic garantează faptul că unele texte vor fi trecute cu vederea, deci studiul următor este mai degrabă reprezentativ şi nu exhaustiv.

Prioritatea Laudei

Lauda prin muzică nu se află la periferia planului lui Dumnezeu, iar Luther era conştient de acest lucru atunci când a folosit termenii cei mai înalţi pentru a o

caracteriza ca „un nobil dar al lui Dumnezeu, alături de teologie".
în închinarea la templu 4.000 de leviţi aveau sarcina da a-L lăuda pe Dumnezeu cu instrumente (1 Cronici 23:5) şi alţi 288 cântau cu vocile lor (1 Cronici 25:7). Amploarea acestei lucrări demonstrează accentul pe care Tatăl îl pune pe laudă.
Cea mai întinsă carte din Biblie este cartea Psalmilor, cartea de cântări a Vechiului Testament. De ce ar fi fost dedicat atâta spaţiu unui subiect care nu este aproape de inima lui Dumnezeu?
Sistemul sacrificial era central închinării în vechiul legământ, dar regele David a văzut închinarea prin cântare mai plăcută lui Dumnezeu. în Psalmi 69:30-31 psalmistul inspirat a scris:
Atunci voi lăuda numele lui Dumnezeu prin cântări, şi prin laude îl voi preamări. Lucrul acesta este mai plăcut Domnului decât un viţel cu coarne şi copite.
Scriptura nu ni-L înfăţişează pe Dumnezeu trecând peste timpul de laudă premergătoare vestirii Cuvântului Său. Mai degrabă Tatăl caută adevăraţi închinători care să se închine în duh şi adevăr (vezi Ioan 4:20-24).

Cu cât trivializăm mai mult lauda, fie acordându-i o mică parte în program sau printr-o pregătire superficială cu atât mai mult cădem de la standardul biblic. închinarea este primordială.

Forma în închinare

Dar cum trebuie să folosim muzica în biserică şi în viaţa de zi cu zi? Dumnezeu putea inspira un scriitor să includă în Scripturi un anumit program pentru serviciul divin, incluzând cântările care trebuie cântate, instrumentele care trebuie folosite şi genurile de muzică permise.
în loc de aceasta, poate cea mai izbitoare observaţie asupra închinării biblice este bogăţia varietăţii şi numărul mic de restricţii legate de formă. Iată imensa garderobă de unde închinarea biblică îşi scoate îmbrăcămintea.
O varietate de instrumente
Harpe (Apocalipsa 5:8), instrumente cu coarde (Habacuc 3:19), coarne, trompete, chimvale zângănitoare, harpe, lire (1 Cronici 5:28-29), ghitit, instrumente cu coarde (Psalmi 8, 92:3), caval (Psalmi 150:4), chimvale sunătoare (Psalmi 150:5).
O varietate în volum şi sunete
Tare ca sunetul unor ape mari, ca vuietul unui tunet puternic, ca sunetul harpei (Apocalipsa 5:9, 14:2), voci acompaniate de instrumente (2 Cronici 5:12-13), strigăte (1 Cronici 15:28), instrumente de laudă (2 Cronici 30:21), strigăte de bucurie (Psalmi 95:1).
Varietatea închinătorilor
Cântăreţi şi muzicieni învăţaţi de un maestru priceput (1 Cronici 15:22), organizaţi prin lege (1 Cronici 16:5, 25:6), duet (Judecători 5:1), toţi oamenii din popor conduşi de

cântăreţi şi instrumente (2 Cronici 23:13), tot ce are suflare (Psalmi 150:6).
O varietate de modalităţi
Sărind şi fiind voioşi (1 Cronici 15:29), bătând din palme (Psalmi 47:1), dansând (Exod 15:20), ridicând mâini curate în sanctuar (Psalmi 134:2), cântare programată, nu spontană (2 Cronici 20:21), spontaneitate controlată de către toată adunarea, condusă de cântăreţi şi instrumente (2 Cronici 23:13), dirijată de un lider (Neemia 12:46).
O varietate de locuri

în adunare, în casa Domnului (1 Cronici 25:6), la zidurile Ierusalimului (Neemia 12:31), în camera de oaspeţi (Marcu 14:26), pe coama muntelui (1 Samuel 10:5-6), în sanctuar (Psalmi 150:1), în pat (Psalmi 149:5), în închisoare (Fapte 16:25).
Varietate în scop
Adresate naţiunii (Psalmi 117), adresate altora (Efeseni 5:19), adresate unui rege mâhnit (1 Samuel 16:23), adresate unor regi păgâni (Psalmi 2), adresate întregului pământ (Psalmi 100), adresate lui Dumnezeu (Psalmi 138).
Varietate în conţinut
învăţând sau subliniind adevărul cu multă bucurie (Psalmi 1, 119, 117), reflectarea unui adevăr (Psalmi 133). Rugăciune: deschiderea inimii către Dumnezeu (Psalmi 131), implorarea salvării (Psalmi 3, 38), accent pe problemele personale (Psalmi 6), răzbunarea asupra vrăşmaşului (Psalmi 137), mărturisire, implorarea iertării (Psalmi 51). Laudă pentru minunata lui lucrare (Psalmi 8), mulţumire (Psalmi 138), mărturie a ceea ce a făcut Dumnezeu în viaţa unei persoane (Psalmi 18, 116), în viaţa naţiunii şi în istorie (Psalmi 78, 105).

îndemnuri: pentru regii păgâni (Psalmi 2), credincioşilor ca să-L binecuvinteze pe Dumnezeu (Psalmi 134), la mulţumire (Psalmi 136), la a nădăjdui în Domnul (Psalmi 131). Mărturisirea neprihănirii personale (Psalmi 101). Folosirea repetiţiilor (Psalmi 136, repetă aceeaşi propoziţie de 26 de ori).
O varietate de ocazii
Dedicarea unui zid (Neemia 12:27), ieşirea înaintea unei armate (2 Cronici 20:21), însoţirea darurilor (2 Cronici 23:18), la o petrecere (2 Cronici 30:21), ungerea unui împărat (1 împăraţi 1:34), pentru lună nouă, pentru lună plină (Psalmi 81:3), într-un serviciu bisericesc (1 Corinteni 14), ridicarea Templului lui Solomon, mâncarea cinei paştelui (Marcu 14:26), în timpul unei crize personale (Fapte 16:25).
O varietate de momente
Dimineaţa, seara (1 Cronici 23:30), noaptea (Psalmi 92:2), de la răsărit până la apus (Psalmi 113:3).
O varietate de poziţii
în picioare (1 Cronici 23:30), în marş împotriva unei armate (2 Cronici 20:21), ridicând mâinile (Psalmi 28:2), în genunchi (Psalmi 95:6), cu faţa la pământ.
O varietate de dispoziţii
Bucurie (Psalmi 33:1), în sunetul solemn al harpei (Psalmi 92:3), intonând o plângere (2 Cronici 35:25).
Aplicarea Bibliei la formă
Din această analiză a formei muzicale pot fi notate câteva implicaţii ale controversei prezente. în primul rând, Dumnezeul nostru creativ a permis creaturii să fie creativă în închinare. Iar (II vântul lui Dumnezeu nu restrânge formele nici măcar la cele specificate în Biblie. Cu alte cuvinte, dacă cineva ridică mâinile în

rugăciune, deşi lucrul acesta nu este menţionat în Biblie, nu trebuie interzis. în plus dacă într-o cultură acompaniamentul pianului este interzis, iar folosirea lui nu încalcă nici unul din principiile biblice, trebuie să fim liberi să-1 folosim în închinare. Dumnezeu nu a ordonat niciodată să urmăm rigid anumite forme fixe, săptămână de săptămână şi indiferent de cultură. Oare nu-L interpretăm greşit pe Dumnezeul creativ limitându-ne la anumite forme?
In al doilea rând, unele critici aduse muzicii creştine contemporane sunt extrabiblice. De exemplu unii critici acuză anumite cântări de laudă care sunt corecte din punct de

vedere teologic, dar nu sunt atât de profunde ca şi lucrările lui Charles Wesley, de exemplu. Cei care au continuat linia lui Wesley au format o tradiţie imnologică care a slujit biserica în predarea învăţăturilor teologice.
Dar a nesocoti o piesă contemporană pentru că relatează doar mărturia personală a unei fiinţe eliberate de Dumnezeu, nu poate fi considerat un raţionament matur, ci mai degrabă o prejudecată nefondată. Mulţi psalmi inspiraţi nu sunt bogaţi în teologie. Psalmul 70 este un strigăt după ajutorul lui Dumnezeu. Psalmul 150 este un îndemn de a-L lăuda pe Dumnezeu în diferite locuri şi în diferite moduri. Nu orice melodie creştină are nevoie de adâncime teologică pentru a fi folosită în închinare.
Criticii ar trebui să aibă grijă ca nu cumva să ajungă în situaţia incomodă de a explica de ce este cântarea „Măreţul har" superioară din punct de vedere teologic majorităţii psalmilor inspiraţi, într-adevăr, există un anume loc pentru muzica lui Wesley, dar a o considera standard în judecarea tuturor celorlalte imnuri nu este o chestiune justificată biblic.
Dacă ar fi scrisă o cântare despre măreţia înţelegerii dintre oameni, am considera-o greşită? Dacă da, atunci am desconsidera Psalmul 133. „Bogăţia teologică" ca standard este în aparenţă un criteriu înţelept dar de fapt este o încercare de a fi mai spirituali decât Scriptura.

Alţii au afirmat că armonia bogată este o caracteristică a muzicii bune. Dar Biblia nu spune nimic despre armonie. Dacă o Inumită cultură o consideră importantă, foarte bine. Dar impunerea acestui criteriu ca standard pentru muzica din biserică din toate culturile şi din toate timpurile depăşeşte cu siguranţă intenţia Bibliei.
Argumentele cum ar fi: „Melodia trebuie să fie dominantă", (ântările trebuie să aibă o anumită temă de început şi final", „Ritmul este adresat trupului", îşi găsesc desigur suportul în afara (uvântului lui Dumnezeu.
Dar dacă avem o varietate atât de mare de stiluri în faţă, cum să decidem care stil să-1 alegem? Să folosim diversitatea de dragul diversităţii pentru a ţine adunarea în şah? Trebuie să ne simţim obligaţi în a folosi toate metodele menţionate mai sus în decursul unui an? Trebuie ca lucrătorul să aleagă ceea ce preferă el, fără să |ină cont de tradiţie?
Dacă Jesse şi fraţii lui se oferă să acompanieze cu un număr special momentul jertfei? Ar prevala limitarea noastră culturală în detrimentul creativităţii divine?
Acestor întrebări li se poate răspunde doar dacă studiem funcţia pe care o are muzica în Biblie. Odată ce am înţeles modul ele funcţionare al muzicii într-un anumit context, forma poate fi aleasă pentru a sluji cât mai bine acestei funcţii.
I uiicţia muzicii
înainte de a cerceta Scriptura cu privire la funcţiile muzicii, trebuie să avem în vedere două principii. Primul este că tot ceea ce este poruncit în Biblie trebuie considerat normativ. Al doilea,
Idatorită faptului că Psalmii sunt cântări inspirate este normal ca variatele lor funcţii să fie considerate legitime. Prin prisma acestor principii, care sunt funcţiile muzicii în Scripturi? Din punct de vedere al formei găsim mai multe funcţii prezentate în Scriptură. ■
învăţare
Coloseni 3:16 vorbeşte astfel „învăţaţi-vă unii pe alţii cu psalmi, cu cântări de laudă şi cu cântări duhovniceşti". Psalmul 27 şi imnurile lui Wesley sunt un excelent îndemn în acest sens.
Sfătuire
Din nou Coloseni 3:16 ne îndeamnă să ne sfătuim unii pe alţi cu Psalmi, cu cântări de

laudă şi cu cântări duhovniceşti. Cuvântul grec *noutheteo* poate fi tradus prin „sfat, atenţionare, instruire".[1] Colin Brown îl defineşte astfel: „a exercita influenţă asupra voinţei şi deciziei altei persoane cu scopul de a-i îndrepta comportamentul sau de a-1 încuraja să urmeze o anumită instrucţiune".[2] Cu alte cuvinte, sfătuirea presupune învăţare şi persuasiune pentru ca cineva să urmeze un anumit drum. Sufletele care au păcătuit trebuie corectate, atenţionate şi provocate de aceste cântări pentru a-şi schimba calea. Un exemplu este Psalmul 131, care îndeamnă poporul lui Israel să îşi pună „speranţa în Domnul".

Lăudarea lui Dumnezeu

Cuvântul evreiesc *yadah* (Psalmul 43:4) poate fi tradus prin „a lăuda, a mărturisi, a mulţumi". Cartea *Theological Wordbook ofthe Old Testament* [Cuvintele teologice ale Vechiului Testament] îl defineşte astfel: „o proclamare publică a atributelor şi lucrărilor lui Dumnezeu".[3] Dacă atunci când ne mărturisim păcatele suntem conştienţi şi de acord cu Dumnezeu cu privire la păcatul nostru, atunci când îl lăudăm pe Dumnezeu noi mărturisim atributele şi lucrarea Lui. Mulţumirea poate fi inclusă în laudă. Psalmul 8 îl laudă pe Dumnezeu pentru lucrarea lui măreaţă, Psalmul 138 preamăreşte caracterul şi faptele Sale.

Mărturisirea păcatelor înaintea lui Dumnezeu

Psalmul 51 exprimă mărturisirea unui păcătos şi rugăciunea pentru iertare.

A face o cerere lui Dumnezeu (Psalmul 3)

A relata o mărturie personală (Psalmul 116)

Sunt acestea funcţiile legitime exclusive ale muzicii? în cuvântul Său, Dumnezeu nu a fixat graniţe, ca urmare, ce drept am cu să mă fac purtătorul de cuvânt al lui Dumnezeu în negarea unor funcţii pe care El niciodată nu le-a interzis?

A cânta „La mulţi ani!" la o serată, a face parte din orchestra liceului, a compune o piesă instrumentală doar pentru a savura din plin muzica, nu sunt porunci specifice în Scriptură, dar nu sunt nici interzise.[4]

Ce putem spune atunci despre imnurile noastre evanghelice care au fost etichetate de mulţi ca fiind nebiblice? Repet, chiar **dacă** latura evanghelistică a muzicii nu este decretată în Scriptură, lotuşi nu este condamnată. Apostolul Pavel a folosit toate metodele legitime pentru a atrage oamenii la evanghelie (1 Corinteni [l]>:22), iar istoria ne învaţă că muzica este unul dintre cele mai puternice mijloace de evanghelizare atunci când este însoţită de predicarea plină de har a Cuvântului. Chiar în cadrul serviciului din biserică Pavel remarcă prezenţa necredincioşilor şi este de părere că trebuie ţinut cont şi de ei atunci când sunt planificate activităţile din cadrul serviciului (1 Corinteni 14:22-25). Oare nu ar trebui să-i avem în vedere şi pe necredincioşi atunci când selectăm muzica?

Mai mult, cântările evangheliei ar putea fi privite ca instrumente ale învăţării (cum să fii salvat, sau nevoia de a fi salvat), Iii neţii care sunt afirmate clar în Coloseni. în ambele cazuri, cei cure neagă funcţia evanghelistică a muzicii se îndepărtează de Scripturi.

76

77

Selectarea muzicii

Haideţi să ne întoarcem la pastor şi la problema sa cu „trupa de şoc". Deşi avem la dispoziţie o multitudine de forme muzicale, nu toate pot îndeplini o anumită funcţie la un moment dat. Intenţionăm motivarea închinătorilor la a-L lăuda pe Dumnezeu din toată inima lor? Dacă da, probabil că „trupa de şoc" nu este cea mai potrivită. Ar fi mai potrivită la o seară de destindere.

Poate un cor cu un program axat pe măreţia lui Dumnezeu ar sluji mai bine în acest

caz. Un solo frumos de orgă sau o melodie cunoscută poate direcţiona inimile închinătorilor în timp ce aceştia îşi amintesc versurile. Dacă melodia este necunoscută, solo-ul va atrage atenţia asupra melodiei în sine şi asupra celui care o interpretează şi din nou scopul intenţionat nu este atins.
Aceasta nu înseamnă că solo-ul de orgă nu este potrivit pentru biserică. Dar în porţiunea din serviciu destinată închinării, funcţia trebuie să determine forma. Deci, când ne luptăm cu deciziile legate de formă, se pare că *forma trebuie să slujească şi să fie determinată de funcţia avută în vedere într-un anumit context.*
Trebuie să ne întrebăm mereu de ce facem ceea ce facem. Albert Einstein spunea foarte bine că „Perfecţiunea mijloacelor şi confuzia concluziilor par să caracterizeze generaţia noastră".[5] Mult prea des această definiţie caracterizează modul în care folosim muzica în biserică.
Cât de des alegem unele imnuri doar pentru că ne place melodia, învăţăm corurile într-un anume fel doar pentru că aşa este tradiţional, sau restrângem varietatea de forme doar la gusturile muzicale ale liderilor? Din contră, trebuie să ne definim bine scopurile şi să alegem acele forme care ne ajută cel mai bine la îndeplinirea lor.
Charles Wesley a scris o mulţime de imnuri pentru a învăţa pe oamenii simpli teologia biblică. în timp ce predicarea se făcea în acele zile la un nivel cu mult peste putinţa de înţelegere a oamenilor simpli, imnurile lui au pus Biblia pe un raft mai de jos, accesibil tuturor. Multe dintre cântările de laudă de astăzi, atestate
de unii ca funcţionând foarte bine într-un context de laudă, nu şi-ur fi găsit locul în timpul lui Wesley.
Analog, marea pasiune a lui D.L. Moody era evanghelizarea. Alunei când a căutat un lider muzical pentru întâlnirile pe care le organiza nu s-a dus la conservator pentru a întreba de cel mai prolific muzician şi solist, ci mai degrabă a căutat o persoană a cărui cântări să atingă inimile celor pierduţi.
Mulţi cântăreţi profesionişti, foarte buni în muzica de operă, nu l-ar fi putut egala pe Ira Sankey. Dar scopul lui Moody nu era să citească prin ziare recenzii favorabile sau să stârnească aprecierea maselor printr-o muzică bună. El dorea să vadă suflete salvate. Dumnezeu 1-a folosit pe Ira Sankey şi talentul său unic de **a** „cânta evanghelia" într-una dintre cele mai mari şi mai eficiente campanii de evanghelizare din lume.
în cadrul întâlnirilor evanghelistice ale lui Moody, muzica lui Sankey a atins oamenii simpli într-un mod în care muzica lui Bach nu ar fi putut să o facă niciodată. Potrivit istoricului Paul Lany, în Iimpui ultimilor ani de viaţă ai lui Bach, nici măcar propria lui rongregaţie din Leipzig nu putea să-i înţeleagă muzica.[6] Stevenson notează că într-o campanie de 4 luni în Anglia, Sankey a cântat în **(aţa** a peste 2 milioane de oameni. Din contră „este discutabil dacă 2.500.000 de persoane au ascultat, în întregime, marile lucrări ale lui Bach cum ar fi pasiunile sau misele de-a lungul secolului al XIX-lea".[7] „Mântuire şi solo-uri" - cartea de cântări a lui Sankey - a salvat cu siguranţă milioane de suflete. Pe de altă parte, nu se ştie cu siguranţă dacă vreuna dintre compoziţiile lui Bach a determinat o singură persoană să meargă în faţa altarului şi să-şi mărturisească păcatele sau în biroul pastorului pentru rugăciune".[8]
Din perspectiva criticilor „serioşi" lucrările lui Bach sunt net superioare celor ale lui Sankey. Şi cu siguranţă mulţi oameni au Cost apropiaţi de Dumnezeu sub influenţa muzicii lui Bach. Dar pentru oamenii cărora li se adresa Moody, şi pentru îndeplinirea scopului evanghelistic, muzica lui Sankey s-a dovedit superioară.
Ar trebui atunci să ne oprim numai la muzica lui Sankey pentru evanghelizare? Nu neapărat. Cântările sale au avut un rol

79
important în America şi alte câteva ţări europene în a doua jumătate a secolului al XlX-lea. Astăzi trebuie să facem o evaluare a culturii actuale pentru a putea înţelege care sunt formele cele mai potrivite pentru a-i evangheliza pe cei pierduţi, a-i învăţa şi mustra pe cei credincioşi, a ne ruga şi a-L lăuda pe Tatăl sau a-i ura unui copil „La mulţi ani!"

8

PRINCIPII BIBLICE PENTRU MUZICIENI ŞI PRODUCĂTORI

80
Cuvântul tău este o candelă pentru picioarele mele şi o lumină pe cărarea mea.
Psalmul 119:105
O unealtă puternică trebuie să fie folosită într-un mod corect.
In mâinile unui bucătar şef o flacără de gaz este folosită la prepa-area unei mese festive. în mâinile unui ignorant, aceeaşi flacără loate deveni periculoasă. Controlată de un piroman ea devine
■Mortală.
La fel se întâmplă şi cu muzica creştină contemporană: dacă
irincipiile biblice nu sunt respectate, folosirea acestei unelte nu re sens şi poate genera conflict şi daune mari chiar şi atunci când
BSte folosită cu cele mai bune intenţii. în acest capitol vom merge lincolo de învăţăturile specifice date de Scriptură cu privire la uizică. Vom studia principiile biblice generale care interac-
(imiează cu modul în care noi folosim muzica, fie că ne aflăm pe >o/iţia de lider de închinare, interpret sau misionar.
'fii totul pentru toţi
Acest principiu biblic afirmat în 1 Corinteni 9:19-23 subli-liază faptul că trebuie să alegem un stil de muzică înţeles de i'iiliura căreia ne adresăm. în această parte de Scriptură apostolul 'avei scoate la iveală cheia strategiei sale evanghelistice când urne: „M-am făcut tuturor totul, ca oricum să mântuiesc pe unii
81
din ei". Aşa cum am discutat în capitolul 3, atunci când i-a avut în vedere pe evrei, Pavel s-a făcut evreu. A respectat legile lor, deşi era liber faţă de lege, pentru a-i putea câştiga pe evrei. Când a avut în vedere neamurile, metoda lui s-a schimbat pentru ca mesajul harului să nu fie umbrit de aparenţa legalismului. Deci, în timp ce mesajul său era ferm, metodele sale erau flexibile. Factorul determinant era moştenirea culturală a grupului de evanghelizat.
Acum, haideţi să aplicăm acest principiu întrebărilor legate de stilurile muzicale. Cum putem deveni totul pentru toţi în ceea ce priveşte muzica?
în primul rând, trebuie să admitem faptul că nici un gen de muzică nu va avea acelaşi impact în orice context cultural. Trebuie să nu ne bazăm deciziile referitoare la formele muzicale pe ceea ce a avut impact în trecut, ceea ce are impact asupra noastră sau ceea ce pare adecvat cu moştenirea noastră culturală. Dacă deciziile sunt bazate pe astfel de prejudecăţi noi inversăm principiul paulin. Facem ca grupul evanghelizat să devină totul pentru noi, cerându-le să treacă bariera culturală pentru a fi salvaţi sau pentru a creşte în Cristos.
Pavel a făcut exact opusul. El era consecvent faţă de exemplul dat de Fiul lui Dumnezeu pe pământ. Cu alte cuvinte, Pavel şi-a părăsit zona de confort, moştenirea

culturală cu care se simţea bine pentru a-i câştiga pe alţii folosind metode acceptabile lor. Pentru a urma precedentul biblic trebuie să cunoaştem grupul căruia ne adresăm, să stabilim o legătură cu cei din cadrul grupului pentru a vedea care sunt cele mai eficiente metode de evanghelizare a acestor oameni.

Este părul lung neadecvat unui cântăreţ? Este fusta purtată de o cântăreaţă un semn al perversiunii? Este un cor imens mediul cel mai propice unei închinări reverenţioase? Răspunsul la aceste întrebări poate părea la prima vedere evident, dar o incursiune culturală îl poate schimba. John Wesley purta plete, ceea ce era potrivit pentru stilul său. Soldaţii romani din primul secol purtau fuste şi nimeni n-ar fi îndrăznit să-i declare perverşi. S-ar putea să ne bucurăm de cântările corului, dar unii africani consideră modul

nostru de închinare neadecvat. De ce? Pentru că imnurile noastre sună asemeni cântecelor pe care ei le cântă la înmormântări.[1]

„Atunci, care muzică este cea mai potrivită pentru biserică?", ne-am putea întreba. Pavel ne-ar fi răspuns „Spuneţi-mi care este grupul căruia vă adresaţi şi mesajul pe care vreţi să-1 transmiteţi şi apoi vom vedea". Ai de gând să organizezi o seară de evanghelizare pentru adulţii din clasa mai înstărită din New York? Probabil muzica lui Bach şi mărturia unui muzician ar avea un impact bun. Eşti liderul unui grup de rugăciune într-o tabără de vară pentru adolescenţi? Doug Couch de la Departamentul de I evanghelizare a Tineretului al Convenţiei Baptiste din Georgia conduce o conferinţă de vară a tineretului unde se adună peste 6.000 de tineri în fiecare an. Pentru acest eveniment el contactează lideri muzicali care cântă o muzică cu un nivel energetic ridicat şi folosesc chitări acustice sau sintetizatoare. Muzica îi conduce pe tineri în închinare într-un mod eficient, şi îi pregăteşte pentru vestirea Cuvântului. Grupuri ca *New Song* sau *Truth* dau concerte în fiecare săptămână. Roadele acestei lucrări sunt impresionante.

Lucrezi cu tinerii la oraş? încearcă un concert *Resurrection Ikmd* pentru cei care preferă rock-ul sau foloseşte o trupă creştină de rap pentru cei care preferă acest gen de muzică. Lucrezi cu copiii? Al Menconi a ascultat un album de muzică creştină după care s-a plâns că avea „profunzimea spirituală a unui copil de 10 ani". Dar, înainte de a-1 arunca, şi-a adus aminte că are o fetiţă de 10 ani şi i 1-a dat ei. Fetiţa a fost încântată.[2]

Accesibilitatea radioului, a casetelor şi a CD-urilor oferă o gamă atât de variată de stiluri muzicale încât identificarea eficien-(ei unui gen muzical pentru un anumit strat social - să zicem adolescenţii americani - nu este un lucru uşor. Unii tineri preferă muzică country şi ar fi dezgustaţi de muzica celor de la *Petra.* Alţii preferă rock-ul şi o etichetează pe cea country ca fiind 'ţărănească'. Unii răspund pozitiv la muzica lui Amy Grant, alţii o consideră copilărească. Este incredibil cum tinerii pot fi în acelaşi limp atât de critici faţă de adulţii care nu le înţeleg muzica şi atât de josnici faţă de ceilalţi tineri care agreează un alt stil de muzică.

în lucrarea muzicală „diferenţa dintre un grup bun şi grupul potrivit este ca diferenţa dintre lumina însăşi şi lumina unui licurici".

Pentru predicatorul preocupat de prezentarea clară a mesajului evangheliei, o înţelegere profundă a preferinţelor muzicale ale grupului căruia i se adresează este esenţială. Ignorarea nuanţelor culturale atrage după sine riscul prezentării irelevante sau chiar caraghioase a lui Isus.

Alege muzica potrivită ocaziei

în cadrul fiecărui grup cultural există forme muzicale potrivite anumitor ocazii şi

nepotrivite altora. în capitolul 25 cu versetul 20 cartea Proverbe vorbeşte astfel: „Ca unul care îşi scoate haina pe o zi rece, sau varsă oţet pe silitră, aşa este cine cântă cântece unei inimi în nenorocire" (vezi, de asemenea, Amos 6:5).
Muzica ideală pentru banchetul unor necăsătoriţi poate stârni încruntări din sprâncene în cadrul unui serviciu religios. Tot astfel, muzica în stare să mişte inimile unui auditoriu de vârstnici cu siguranţă va plictisi de moarte un auditoriu format din tineri. Insensibilitatea la aceste subtilităţi culturale poate anula impactul scontat al celui care pregăteşte programul de închinare cu un scop bine intenţionat.

Pregăteşte-te atent

Calitatea ridicată a muzicii oferită constant lumii occidentale a răsfăţat publicul. Artiştii laici îşi iau concertele în serios, făcând risipă de efort pentru a putea produce sunetul perfect, pentru a-1 adapta la acustica sălii şi pentru ca jocul de scenă să fie perfect. Unele concerte sunt o îmbinare uimitoare de muzică, lumini şi efecte electronice. Nu este de mirare că mulţi oameni se plictisesc în timpul serviciilor de închinare din biserică.
Este trist însă faptul că necreştinii au luat excelenţa muzicală mai în serios decât biserica. în timp ce lumea s-a obişnuit cu
profesionalismul muzical, de prea multe ori biserica a rămas aşa :um spune Franky Schaeffer „dedicată mediocrităţii". Pavel fixează standardele biblice în epistola către Coloseni: „Orice faceţi, să faceţi din toată inima, ca pentru Dumnezeu nu ca pentru >ameni" (Coloseni 3:23) Comentatorul biblic R.C.H. Lenski parafrazează acest verset: „Pune suflet în munca ta ca şi cum singurul tău patron ar fi Domnul".[3] Mult prea des, însă, aşa cum spunea cineva, creştinii se „închină muncii lor, muncesc în timp ce se joacă, şi se joacă de-a închinarea".
Cântăreţii creştini şi celelalte persoane implicate în lucrarea spirituală muzicală trebuie să treacă dincolo de o simplă dedicare
luzicală. Ei trebuie să se dedice rugăciunii. în acest context, se ooate adăuga un citat al lui Samuel Chadwick: „Satana râde de strădaniile noastre, îşi bate joc de muzica noastră, dar tremură atunci când stăm pe genunchi şi ne rugăm".

Concentrează-te asupra lui Dumnezeu şi asupra celorlalţi

Popularitatea muzicii atrage după sine problema înălţării eului însetat după glorie. Muzicienii creştini trebuie să ţină piept tentaţiei de a substitui spiritul de slujire cu faima. Aceasta este o problemă tratată cu exactitate în Biblie: „Dumnezeu stă împotriva ;lor mândri dar dă har celor smeriţi (1 Petru 5:5)". M.R. Vincent subliniază faptul că, în acest verset, cuvântul 'împotrivă' „este un ;uvânt concret şi puternic. Literal, El stă împotrivă, ca şi o armată itr-o bătălie".[4]
Mândria este un păcat greu. Un om călăuzit de Dumnezeu va £ăsi modul de a deosebi un star ce caută doar faima, de un slujitor, ivând grijă să aleagă doar pe acei muzicieni care doresc să slujească doar ca modele pozitive şi nu pe cei care doresc să fie glorificaţi ca eroi. Una dintre cele mai eficiente lucrări din cadrul inui concert se petrece de fapt după încheierea concertului când lembrii obosiţi ai formaţiei se dau pe sine celor care sunt în levoie spirituală, sau oferă o îmbrăţişare caldă sau un suflet gata asculte. O formaţie ajunsă la maturitate profesională înţelege că

succesul final nu se măsoară prin numărul casetelor vândute, ci prin numărul oamenilor cărora li s-a slujit (vezi Matei 23:11).
în acest moment trebuie să ţinem cont de faptul că unele manifestări ale mândriei - pretenţii luxoase, plângeri constante, evitarea celor din clasele sociale inferioare - sunt uşor de identificat. Un joc de lumini sau o scenă strălucitoare poate constitui sau nu o

formă de mândrie. Probabil că un slujitor modest încearcă doar „să fie totul pentru toţi" pentru a ajunge să se integreze într-un anumit grup care consideră jocurile de lumină şi aburii de scenă potrivite unui astfel de concert. Pentru mulţi dintre cei care merg în mod regulat la concert, faptul că luminile nu vibrează, iar membrii formaţiei nu se mişcă propagă ideea că formaţia nu este entuziasmată de mesajul pe care îl transmite.

încă o dată, valoarea comunicativă a acestor elemente este determinată de publicul căruia i se adresează muzica respectivă. Un adult poate acuza un concert al formaţiei *Petra* ca fiind prea „extravagant". Cum îl evaluează însă tineretul căruia i se adresează acest concert? Probabil că numai ei pot decide dacă ceea ce se petrece pe scenă îi apropie sau îi îndepărtează de Dumnezeu, dacă îi edifică pe cei credincioşi sau îi evanghelizează pe cei pierduţi.

Este dificil, dacă nu chiar imposibil, ca noi să judecăm sinceritatea inimii unei persoane. în timpul unui concert solo de chitară, interpretul poate să caute slava în aplauzele publicului. în acest caz, nu contează câte vieţi au fost atinse, el şi-a primit pe deplin răsplata (Matei 6:2). Alt cântăreţ îşi interpretează piesa pentru gloria lui Dumnezeu, fiind conştient că, chiar dacă audienţa aplaudă şi se pocăieşte înaintea lui Dumnezeu, sau dimpotrivă, rămâne nepăsătoare şi nu doreşte nimic nici de la formaţie şi nici de la Dumnezeul lor, el a dat lui Dumnezeu tot ce a avut mai bun în el, căutând doar slava Lui. Cântăreţul ştie că într-o zi va auzi cuvintele binecuvântate: „Bine, rob bun şi credincios" (Matei 25:21).

De aceea să nu judecaţi nimic înainte de vreme, până va veni Domnul, care va scoate la lumină lucrurile ascunse

în întuneric şi va descoperi gândurile inimilor. Atunci, fiecare îşi va căpăta lauda de la Dumnezeu (1 Cor. 4:5).

fine **o contabilitate precisă**

în ultimii ani mai mulţi lideri creştini au fost implicaţi în scan-Jaluri care au dus biserica într-o situaţie nefavorabilă. Probabil că mare parte dintre aceste neplăceri puteau fi evitate dacă liderii :reştini se aflau ei înşişi sub autoritatea lui Dumnezeu. Consiliul evanghelic pentru dare de seamă financiară supraveghează mai îulte organizaţii creştine. Lucrarea spirituală în domeniul muzical trebuie să aibă atât o contabilitate spirituală cât şi una materială, fapt ce este deja constatat. Mylon LeFevre lucrează împreună cu)rganizaţia „Inimi Frânte" sub oblăduirea Bisericii lui Dumnezeu lin Mont Paran în metropola Atlanta. Amy Grant şi Michael W. >mith se întâlnesc cu pastorii lor înainte de concerte.

Călătorind multe ore departe de propriile lor biserici, lucrătorii itineranţi trebuie să găsească metode de a da socoteală şi de a lucra sub autoritate. Autorul epistolei către Evrei ne atenţionează: „Ascultaţi de mai marii voştri şi fiţi-le supuşi, căci ei priveghează asupra sufletelor voastre, ca unii care au să dea socoteală de ele." (Evrei 13:17).

Necesită calificare **spirituală**

Formaţiile sunt invitate să concerteze deseori doar pentru că anumitor persoane le place muzica lor. Dacă piesele au rolul de a învăţa (Coloseni 3:16) oare avertismentul dat în Iacov 3:1 nu ar trebui aplicat atât cântăreţilor cât şi păstorilor? Iacov 3:1 spune: „Fraţii mei, să nu fiţi mulţi învăţători, căci ştiţi că vom primi o judecată mai aspră". Dacă este aşa, atunci abilitatea de a cânta este doar una dintre cerinţele necesare unei persoane care doreşte să slujească prin cântare.

înainte ca o biserică să angajeze un lider muzical sau să organizeze un concert al unei formaţii, trebuie ca aceştia să răspundă la câteva întrebări dificile. Dacă muzicienii sunt consideraţi slujitori sau lideri în biserică, nu ar trebui ei oare să aibă calificarea presbiterilor sau diaconilor aşa cum este precizat în 1 Timotei 3 şi Tit 1? Viaţa cântăreţilor trebuie să fie în concordanţă cu mesajul propagat!
Un muzician bun care nu posedă această calificare spirituală poate anula prin comportamentul de zi cu zi mesajul pe care îl transmite prin cântare. Să presupunem că unui solist i se cere să cânte unui grup pe care Dumnezeu vrea să îl mustre pentru faliment spiritual. Numai un lucrător plin de Duhul Sfânt şi de putere poate discerne călăuzirea Duhului şi poate transmite un asemenea mesaj.
S-ar putea ca artiştii laici să-şi măsoare succesul prin aplauze şi prin numărul de discuri vândute. Dar oamenii lui Dumnezeu trebuie să se încredinţeze voii Lui, răspândind mesajul evanghelic cu orice ocazie. Pentru ei succesul unui program de închinare nu se reduce doar la întrebarea: „I-a plăcut publicului programul acesta?" Preocuparea lor principală este aceea de a fi plăcuţi lui Dumnezeu.
Trecând dincolo de faptul că muzicienii pot primi calificarea de slujitori, ar trebui să mai punem câteva întrebări precum: Doresc ei să se îmbogăţească? (vezi 1 Timotei 3:3, 6:9). Au ei o reputaţie bună? (vezi 1 Timotei 3:2). Sunt creştini convertiţi de curând? (vezi 1 Timotei 3:6). Este doctrina lor pură? (vezi 1 Timotei 3:9; Tit 1:9). îndreaptă versurile cântărilor lor privirea către Dumnezeu? (vezi Filipeni 4:8).
în cele din urmă, analizează roadele vieţii celor care doresc să slujească prin muzică. în contextul confruntării cu proorocii falşi, Isus a dat următorul sfat mulţimilor: „După roadele lor îi veţi cunoaşte". (Matei 7:20) Avem datoria de a aduce în faţa adunării doar pe cei care au în vieţile lor roadă duhului. Un profet fals poate foarte bine să cânte asemeni unui înger, dar Cuvântul lui Dumnezeu ne arată că vocea lui nu trebuie să fie singurul element
determinant al legitimităţii unei lucrări. Suntem datori bisericilor noastre să căutăm esenţa slujirii.

Străduieşte-te să **comunici**

Rugăciunea lui Pavel din Coloseni 4:3-4 ar trebui să fie rugăciunea fiecărui cântăreţ şi lider de închinare: „Rugaţi-vă totodată şi pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschidă o uşă pentru Cuvânt, ca să putem vesti taina lui Cristos, pentru care iată mă găsesc în lanţuri: ca s-o fac cunoscut aşa cum trebuie să vorbesc despre ea".
Claritatea mesajului în cântare nu este o problemă uşoară, în special într-o sală de concert. Chiar şi atunci când cântăreţii îşi dau loată silinţa să enunţe clar Cuvântul, mesajul poate fi umbrit de acustica sălii, rezultând ecouri sau alte distorsionări. Dimpotrivă, artiştii laici pot cânta liniştiţi chiar şi în condiţii mai puţin ideale, pentru că fanii lor cunosc destul de bine versurile pieselor lor din difuzările radio sau de pe casete. în lucrarea cu tineretul, lucrare ce-şi propune să-i aducă pe tinerii necreştini să asculte o formaţie cu care nu sunt familiarizaţi, problema clarităţii mesajului este acută, în special la concertele rock.
De multe ori lipsa clarităţii cauzată de anumite împrejurări neprevăzute poate fi

preîntâmpinată de biserica locală. Un mod de a evita această problemă este de a afla care piese vor fi interpretate şi de a asculta aceste piese (prin casete), si de a citi versurile la :âteva întâlniri de tineret înainte de concert. Un alt mod este acela Je a oferi casete celor nefamiliarizaţi cu formaţia respectivă. în ţările în care limba engleză este secundară, formaţia poate proiecta versurile pe un ecran pentru a asigura comunicarea.
Desigur, problema clarităţii nu este întâlnită doar în muzica rock. Aşa cum am observat, o parte a muzicii lui Bach nu a fost înţeleasă de propria-i comunitate. în mod asemănător, muzica de iperă este greu de înţeles de către cei neiniţiaţi. Lucrul acesta nu înseamnă că aceste genuri muzicale sunt necorespunzătoare.

înseamnă doar că, pentru unii, unele pregătiri preliminare pot mări impactul concertului asupra auditoriului.

Fii sensibil faţă de cei slabi

Una este să împărtăşeşti adevărul, şi cu totul altceva e să împărtăşeşti adevărul în dragoste. Cei care folosesc stilurile de muzică contemporană trebuie să fie atenţi la cei care au fost privaţi de aceasta şi care sunt convinşi de natura păcătoasă a acestui gen de muzică. Alte persoane care trebuiesc avute în vedere sunt cele care au avut contact cu o cultură rock, de care doresc să fie cât mai departe posibil. Ca şi în cazul celorlalte subiecte controversate trebuie să fim sensibili faţă de cei care nu vor înţelege niciodată cum pot sluji Domnului aceste genuri muzicale.
Cei care cred, în mod greşit, că o practică neutră este păcătoasă sunt numiţi de apostolul Pavel „fraţii mai slabi". Ca să înţelegem mai bine relaţionarea noastră la cei slabi, să apelăm la versetele din Romani 14 şi să înlocuim problema de acolo cu muzica creştină contemporană:
Primiţi bine pe cel slab în credinţă, şi nu vă apucaţi la vorbă asupra părerilor îndoielnice. Unul crede că poate să asculte muzica creştină contemporană; pe când altul, care este slab nu poate să asculte decât muzică creştină tradiţională. Cine ascultă muzica creştină contemporană să nu dispreţuiască pe cel care ascultă doar muzică tradiţională; şi cine ascultă doar muzică tradiţională să nu judece pe cei care ascultă muzica creştină contemporană, fiindcă Dumnezeu i-a primit... Să nu ne mai judecăm dar unii pe alţii. Ci mai bine judecaţi să nu faceţi nimic, care să fie pentru fratele vostru o piatră de poticnire sau un prilej de păcătuire.

PARTEA A TREIA

O INCURSIUNE EDIFICATOARE PRIN ISTORIE

T

DE LA CANTATELE TIMPURII LA IMNURILE REFORMEI

La răspântia unde ajungem în drumul spre viitor,
tradiţia a aşezat pentru fiecare dintre noi
zece mii de oameni care să ne păzească trecutul.
Maurice Maeterlinck -*filosof belgian*

„Cineva trebuie să ia atitudine!", trebuie că se gândi enoriaşul bogat. „Biserica trebuie să fie un loc al purităţii şi sfinţeniei, departe de oameni şi de distracţiile lor lumeşti. Cum poate un bun creştin să admită introducerea acestui instrument lumesc în casa Domnului?" Respectivul enoriaş a făcut tot ce i-a stat în putere să împiedice eforturile celor 'rătăciţi' care au hotărât să accepte acest dar ciudat, rugându-i cu lacrimi şi chiar

oferindu-se să plătească preţul lui, dacă cineva se va oferi să arunce peste bord acea cutie uriaşă şi stranie - un instrument muzical - în timpul călătoriei peste Atlantic. Care a fost oare instrumentul cu o istorie atât de întunecată încât a stârnit asemenea opoziţie? Chitara electrică sau bateriile? Nicidecum! Plângerile persoanei în cauză au fost însă zadarnice. Instrumentul a ajuns în siguranţă dincolo de Atlantic, iar biserica din strada Brattle, Boston a găsit spaţiu pentru acest instrument atât de controversat: orga.[1]

Secolul nostru nu este singurul care asistă la introducerea formelor seculare în muzica sacră. De fapt, după cum vom vedea, multe dintre imnurile considerate astăzi tradiţionale au fost revo-

luţionare la vremea lor. Nu putem trata controversa actuală izolat de schimbările muzicale care au avut loc de-a lungul secolelor. Altfel, riscăm să repetăm greşelile trecutului şi să suportăm consecinţele.

în acest capitol vom descoperi răspunsuri la următoarele întrebări: Care este originea imnurilor tradiţionale? Care a fost răspunsul oamenilor la inovaţiile din cadrul muzicii sacre de-a lungul timpului? Putem încadra controversa actuală într-un tipar istoric? Este adoptarea stilurilor de muzică seculară o practică inovatoare a secolului XX? In punctul în care muzica seculară şi cea bisericească încep să se întrepătrundă, cea care vine din afară este, în cele din urmă, negativă sau pozitivă? Este importantă schimbarea imnurilor în vremuri de înnoire?

Precedentele istorice pe care le-am descoperit se dovedesc a fi cel mai fascinant şi mai luminos aspect al actualei controverse.

Să căutăm răspunsul atât la aceste întrebări cât şi la altele la fel de incitante ca acestea, pe măsură ce ne distanţăm de controversa actuală şi pornim într-o fascinantă călătorie prin istoria Bisericii, oprindu-ne doar la momentele în care au fost introduse noi forme muzicale.

Cantatele Bisericii primare şi medievale

Moştenirea culturală a Bisericii primare era mai degrabă greacă decât evreiască. Sinagogile evreieşti erau răspândite în principalele centre populate, dar gândirea şi arta greacă erau dominante în primele secole. Astfel, Noul Testament a fost scris în limba greacă în defavoarea limbii ebraice, iar vechii compozitori îşi aranjau versurile mai degrabă după. moda lansată de cultura păgână greacă decât după cultura biblică ebraică.[2] în secolul al doilea, gnosticii şi arienii au compus imnuri pentru a propaga învăţătura lor eretică, iar aceste imnuri au căpătat o circulaţie largă. Până în secolul al IV-lea, acestea erau printre cele mai răspândite imnuri. Ephraem Syrus (307-373) este un distins părinte al bisericii siriene, cunoscut pentru imnurile pe care le-a

creat pentru propagarea dreptei credinţe. El însă, nu a ales să creeze un stil nou, sacru prin care să exprime adevărul, ci a optat pentru folosirea aceleiaşi metrici ca în imnurile gnostice, exercitând astfel o influenţă puternică.

Acesta a fost începutul unei ere fructuoase pentru imnologia siriană şi greacă.[3]

Primele imnuri latine au avut un început asemănător. Aşa cum afirmă David Breed, în sec. al IV-lea, Hilary de Poitiers a fost inspirat de cântarea ariană „... să scrie imnuri asemănătoare pentru propagarea dreptei credinţe".[4]

Muzica acestor imnuri era compusă dintr-o cantată bazată pe cele patru moduri principale greceşti. Deşi unele moduri folosite în templele şi teatrele păgâne erau interzise în biserică, modurile adoptate îşi aveau originea în civilizaţia păgână greacă. Potrivit lui Donald Paul Ellsworth: „în primele secole biserica a continuat să

împrumute surse şi practici muzicale laice".[5] Nu a urmat nici o altă dezvoltare în ce priveşte stilul până când Papa Grigore cel Mare (590-604) a modificat gamele şi a dat naştere aşa-numitei cantate gregoriene.[6] Toate vocile cântau la unison, instrumentele muzicale erau interzise şi numai bărbaţii aveau voie să cânte.[7]
Odată ce cantata gregoriană a devenit forma înrădăcinată în programul bisericii, erau interzise schimbări aduse acestui stil devenit acum 'sacru'. Papa Ioan XII (1324) a decretat că „orice compoziţie care are vreo legătură cu arta laică contemporană" trebuie să fie respinsă. în „The History of Catholic Church Music" [Istoria muzicii Bisericii Catolice] Karl Gustav Fellerer afirmă că: „Orice compoziţie inovatoare era acceptată doar după ce a fost încercată şi şi-a pierdut forţa în muzica laică contemporană... Acesta a fost punctul de vedere al bisericii timp de mai multe secole".[8] Astfel, biserica medievală a hotărât să rămână cu un pas în spatele dezvoltării muzicale laice. Această abordare are ca rezultat păstrarea unui zid între muzica laică şi cea bisericească; în consecinţă ne întrebăm dacă nu cumva, în acest timp, închinarea nu şi-a pierdut relevanţa pentru oamenii de rând. Pe măsură ce ne apropiem de era Reformei găsim dovezi că aşa stau de fapt

lucrurile - şi descoperim antemergători religioşi care încep să folosească muzica laică a culturii respective.

Martin Luther şi Reforma

încă înainte de apariţia creştinismului în Germania, printre oamenii acestor locuri se găseau cântăreţi renumiţi. Oamenii de rând aveau o mulţime de cântece care însoţeau festivalurile şi preamăreau zeităţile păgâne.[9] După convertirea lor la catolicism, ei au început să-şi compună propriile lor imnuri în afara bisericii, punând versurile religioase pe melodii vechi, rămase de pe vremea când încă nu erau creştini. Ba mai mult, ei au tradus imnurile latine ale bisericii romane în limba vulgară a poporului german, au adăugat melodii originale şi au cântat cântări de laudă şi în afara bisericii în cadrul festivalurilor şi peregrinărilor. Boemienii, moravienii şi discipolii lui Jan Huss au pus un asemenea accent pe cântarea de laudă încât, în 1504, a fost publicată o carte de cântări pentru folosul adunării.[10] Lauda era exprimată în limba şi stilul oamenilor de rând, dar fără binecuvântarea Bisericii Romano-Catolice. A fost momentul oportun ca Martin Luther şi Reforma să se desprindă de biserica tradiţională şi să dea o exprimare deplină noii orientări.
în iulie 1505, Luther, tânăr student la drept, a fost la un pas de moarte în timpul unei furtuni. Acest fapt 1-a determinat să se dedice călugăriei. Totuşi după ce a descoperit punctul de vedere evanghelic cu privire la justificarea prin credinţă, în urma studierii epistolei către Romani, el a protestat împotriva abuzurilor Bisericii Romane prin cele 95 de teze. O mare parte a poporului german s-a aliat cu Luther. Papalitatea a luat poziţie şi astfel a început Reforma.
Dar reformarea teologiei nu era singurul interes al marelui reformator. Luther era de asemenea interesat de reformarea închinării bisericii, a transformării şi punerii ei în limba oamenilor din popor. Pentru el, muzica era mai mult decât timpul de închinare dinaintea predicii.

Luther a scris despre centralitatea muzicii într-o scrisoare datată 4 octombrie 1530: *Cred cu adevărat, şi nu mi-e ruşine să afirm că, în afară de teologie, nu mai există o altă artă care să egaleze muzica. Muzica de laudă este ca o încercare de a picta un lucru măreţ pe o pânză mică, lucru care până la urmă se dovedeşte a fi un tablou nereuşit. Dragostea mea pentru muzică abundă; de multe ori m-a împrospătat şi m-a salvat din mari probleme.*[11]

Tot el a mai afirmat: „Muzica este un dar nobil de la Dumnezeu, care secondează teologia".[12] Şi apoi: „Experienţa dovedeşte că, după Cuvântul lui Dumnezeu, muzica îşi merită locul de doamnă şi stăpână a sentimentelor inimii umane".[13]
Datorită viziunii înalte asupra muzicii, Luther cânta el însuşi din lăută şi flaut, de multe ori la masă, compunând chiar imnuri pentru biserică. De asemenea, Luther i-a îndemnat pe educatori să-i înveţe pe copii secretele muzicii chiar de la o vârstă fragedă. Cât despre învăţători şi pastori, el a afirmat categoric: „Un profesor trebuie să fie în stare să cânte, altfel va scădea în ochii mei; şi nimeni nu ar trebui să accepte tineri în lucrare dacă nu au studiat şi practicat muzica în şcoală".[14]
Luther intenţiona ca închinarea să atingă inima oamenilor simpli. Cu privire la serviciul de închinare zilnic el a afirmat: „Este de dorit ca un asemenea serviciu să fie conceput pentru tineri şi pentru oamenii mai puţin educaţi care vin la biserică".[15]
Pentru ca imnurile să atingă inimile oamenilor, el îi îndemna: „Vă rog să evitaţi expresiile pompoase de la curte; pentru a câştiga popularitate, cântările trebuie compuse în limba cea mai simplă şi obişnuită".[16] Astfel, cântările lui Luther erau compuse din expresii comune pentru ca germanii obişnuiţi, nesofisticaţi să le poată uşor înţelege. Modelul versurilor sale erau baladele populare aflate în circulaţie în acea vreme.[17]
Melodiile erau împrumutate din folclorul german, muzica maselor şi chiar din imnul Măriei.[18] Luther nu era atât de preocu-

pat de asocieri şi de originea melodiei, ci era mai mult interesat de capacitatea lor de a comunica un anumit adevăr.
El nu putea şi nu s-ar fi gândit să distrugă sau să abandoneze tot ceea ce descoperea... Oricare lucru căruia i se putea da o nouă etichetă şi care putea fi încărcat cu puterea evangheliei putea servi la răspândirea acestui mesaj, făcându-l să pătrundă în adâncul inimilor oamenilor din regiunea sa şi din toată ţara.[19]
Luther era uimit că în arta laică existau „o mulţime de cântece frumoase în timp ce în domeniul religios avem atâtea melodii monotone şi lipsite de viaţă". El a concluzionat: „Diavolul nu are nevoie de toate melodiile frumoase pentru sine" şi a purificat melodiile de cuvintele nebiblice, îmbinându-le apoi cu versuri care exprimau mesajul credinţei evanghelice. A alcătuit astfel un compendium de cântece germane compus în 1526 adresate tinerilor. „De dragul tinerilor", scria Luther: „trebuie să citim, să cântăm, să predicăm, să scriem şi să compunem versuri, iar atunci când toate acestea sunt benefice şi de ajutor, voi permite tuturor clopotelor să bată, tuturor orgilor să cânte şi tot ce poate suna să sune".[20] Luther era preocupat doar de capacitatea muzicii de a comunica adevăruri spirituale şi de a incendia inimile oamenilor. Şi asta a şi făcut. Treizeci şi şase de imnuri i-au fost atribuite lui Luther, printre care, 'A Mighty Fortress îs Our God' [Dumnezeul nostru este un turn puternic], deşi cele mai multe au fost create prin lărgirea sau revizuirea unui material deja existent.[21] Combinarea stilurilor de muzică laică cu versurile ce conţineau un mesaj evanghelic s-a dovedit a fi o asociere fericită. Imnurile lui Luther „au fost duse din loc în loc sub formă de foi volante, sau au fost cântate în sate şi oraşe de trubadurii itineranţi. Memorate atât de populaţia tânără, cât şi de cea în vârstă din toată Germania, aceste imnuri au pavat calea Reformei".[22]
Aceste imnuri însufleţitoare au dus mesajul Reformei în locuri în care cuvintele lui Luther nu ar fi pătruns niciodată. în introducerea sa la Psalmii lui David, Tileman Heshusius scria: „Nu mă

îndoiesc că imnul lui Luther intitulat 'Creştini, fiţi una şi bucura-ţi-vă!' a adus multor creştini o credinţă nouă, creştini care nici nu au vrut să audă numele lui Luther. Cuvintele minunate ale lui Luther le-a cucerit inimile şi ei au simţit nevoia de a urma adevărul".[23]

Chiar şi duşmanii lui Luther au fost nevoiţi să recunoască impactul imnurilor sale. Iezuitul Adam Conzenius se plângea că „imnurile lui Luther au distrus mai multe suflete decât scrierile şi predicile sale".[24] Călugărul spaniol Thimas a Jesu nota: „Este uimitor cum aceste imnuri răspândesc luteranismul. Scrise în limba germană ele curg practic din studiile lui Luther, oprindu-se în case, la locurile de muncă, în pieţe, pe străzi şi pe câmpuri".[25]

Aceasta era puterea imnurilor scrise în limba poporului. Luther nu era singurul care folosea metoda împrumuturilor din muzica populară a zilelor lui. Şi alţii au adoptat aceeaşi viziune. în 1574, într-o scrisoare adresată lui Frederick al 111-lea al Saxoniei, conducătorii fraţilor Boemieni scriau despre cartea lor de cântări: „Melodiile noastre au fost adaptate după cele laice şi, uneori, străinii au obiectat. Cântăreţii noştri însă au luat în considerare faptul că oamenii sunt îndemnaţi mai uşor să accepte evanghelia prin cântări ale căror melodii le sunt bine cunoscute".[26]

Cu toate acestea nu toţi au fost de acord cu modul lui Luther de abordare a imnurilor. Pe lângă cenzura catolică, au existat fraţi care s-au pronunţat împotriva mariajului dintre muzica catolică sau laică cu textele reformate. în 1524 Zwingli a respins folosirea oricărui instrument care avea legătură cu Biserica Catolică.[27] Cea mai persistentă opoziţie împotriva imnurilor şi a instrumentelor s-a dovedit a fi cea a lui John Calvin.

John Calvin şi Psalmii metrici

John Calvin (1509-1564) credea că instrumentele au fost tolerate în timpul Vechiului Testament doar datorită faptului că poporul lui Dumnezeu se afla într-o perioadă timpurie. El credea că cea mai bună laudă era simplă şi din inimă. Astfel, el s-a opus

instrumentelor şi cântatului pe voci. Pe lângă aceasta, a cenzurat versurile oricăror imnuri care nu se aflau în Scriptură, psalmii inspiraţi fiind singurii care erau admişi în închinare.[28]

Bisericile din Geneva - ca şi multe altele din Scoţia şi Anglia - au urmat linia lui Calvin, considerând orice element artistic drept reminiscenţă a papalităţii. Oamenii credeau cu atâta convingere că viziunea lor era cea biblică, încât au fost date decrete şi multe orgi au fost distruse. Psalmii metrici au avut o asemenea influenţă încât au devenit muzica exclusivă în multe biserici timp de mai bine de un secol.[29]

Care era, totuşi, originea acestor psalmi? Era originea lor spirituală? în prima jumătate a secolului al XVI-lea, Clement Marat al Franţei, poetul curţii în timpul regelui Francisc I, a început să scrie versiuni metrice la psalmi.[30] Acestea au fost îmbinate cu melodii populare franceze şi erau cântate nu atât ca un act de închinare, ci ca o delectare artistică, fiind acompaniate de vioară sau flaut. Aceşti psalmi au devenit atât de populari şi de eficienţi în răspândirea doctrinei reformate încât, după publicarea unui volum de psalmi metrici în 1542, Marot a fost obligat să se refugieze la Geneva. în 1562 a fost publicată o ediţie completă a Psaltirei Geneveze, la cererea lui Calvin. Unul dintre muzicienii care compunea muzica psalmilor, Louis Bourgeois era liderul muzical al Bisericii Hughenote din Geneva, aflată sub conducerea lui Calvin. Bourgeois şi un alt muzician compuneau psalmii care aminteau:

De melodiile populare ale vremii, aceste psaltiri au devenit un repertoriu de cântece pentru popor. Psalmii erau auziţi în castele dar şi în căsuţe. Erau cântaţi de muncitorii de pe câmp şi de la moară, erau primele lecţii învăţate de copii, şi tot mai

des erau ultimele cuvinte care se stingeau pe buzele muribunzilor[31]
Psaltirea Geneveză a fost tradusă şi a cunoscut o largă circulaţie în Franţa, Elveţia, Germania, Olanda şi Danemarca.[32] O mişcare asemănătoare a fost produsă de o psaltire engleză. Totuşi, în

timpul introducerii acestora, psalmii lui Calvin nu au fost universal acceptaţi. Unii le spuneau chiar „liga geneveză".[33] Treptat aceste melodii au devenit autorizate, iar interacţiunea cu ele nu mai constituia o problemă.[34]
Louis Bourgeois a fost arestat şi închis în 1551 pentru schimbarea melodiilor unor psalmi fără permisiune. Vă amintiţi de Bourgeois? El este cel care a compus muzica melodiilor originale ale psalmilor cu câţiva ani înainte.[35]
De-a lungul anilor aceste melodii s-au identificat cu închinarea bisericii, iar efectul a fost bine articulat de o slujitoare bătrână care susţinea cu convingere că ea cântă: „psalmii lui David pe melodiile compuse de David şi nimic altceva".[36] Trecerea timpului a conferit un statut sacru unor melodii cândva seculare. Melodiile oamenilor au devenit melodiile lui Dumnezeu.

10
DE LA PSALMI LA IMNURI

Cei care nu-şipot aminti trecutul sunt condamnaţi să-l repete.
Santayana
Capitolul trecut ne-a dezvăluit două păreri diferite despre muzica (sacră) bisericească; pe de o parte Germania care a urmat linia lui Luther în ce priveşte imnurile, iar pe de altă parte Protestanţii din Anglia şi Scoţia care au urmat linia lui Calvin, axându-se exclusiv pe cântatul Psalmilor. Trecerea acestor ţări la închinarea prin imnuri nu a fost uşoară. Inovatorii care au încercat să compună imnuri au întâmpinat o rezistenţă puternică.
Tentativa lui John Bunyan de a introduce în biserică folosirea imnurilor a dus la dezbinarea propriei biserici. în 1691, după moartea sa, biserica a ajuns în sfârşit la un compromis. Cei care se opuneau categoric introducerii imnurilor puteau să rămână în tăcere sau să aştepte în vestibul până ce această parte din serviciu lua sfârşit.[1] în 1673 Benjamin Keach şi-a început lucrarea de convingere a congregaţiei de a introduce imnurile în închinarea Bisericii Baptiste. Deşi la început a fost atacat violent de membrii propriului grup, în anii 1690 adunarea sa cânta imnuri în fiecare duminică. în ciuda acestor înaintări răzleţe, imnurile erau încă respinse de majoritatea bisericilor.[2] Era nevoie de pătrunderi în forţă pentru a produce o acceptare generală. Isaac Watts, mai mult ca oricare altă persoană, a deschis porţile pentru introducerea imnurilor în închinarea Bisericii.

Isaac Watts

Spre sfârşitul secolului al XVTI-lea, psalmii tradiţionali nu mai însemnau, pentru majoritatea oamenilor, o închinare adevărată, într-o anumită măsură, problema consta în natura psalmilor metrici. Atunci când psalmii biblici au fost constrânşi la rimă şi ritm, în timp ce conţinutul original nu era schimbat, rezultatul era adesea ciudat.[3] Astfel, poezia acestor psalmi aveau un impact firav, în special pentru cei care apreciau literatura şi poezia bună.[4]
Watts era un bun cunoscător al literaturii din vremea sa. Watts studiase ebraica la 13 ani, franceza la 10, greaca la 9, şi latina la 4. La 20 de ani când s-a întors acasă, i s-a

plâns tatălui său de calitatea proastă a versurilor psalmilor cântaţi în cadrul serviciului divin. Tatăl său 1-a îndemnat să scrie el ceva mai bun. Tânărul Isaac 1-a luat în serios şi a scris primul său imn „Behold the Glories of the Lamb".[5]
Isaac Watts a scris peste 750 de imnuri şi psalmi[6] şi a avut un asemenea impact şi o influenţă atât de îndelungată încât a fost supranumit 'Părintele imnurilor engleze'. Printre imnurile sale există multe care sunt îndrăgite şi astăzi cum ar fi „O God Our Help in Ages Past", „Joy to the World", „Alas! And Did My Savior Bleed", „I Sing the Mighty Power of God", „Jesus Shall Reign Where'er the Sun" şi „When I Survey the Wondrous Cross".
Watts a fost contracarat în scrierea imnurilor de tendinţa clericală de a continua să cânte Psalmii. Ca urmare, el s-a văzut nevoit să compună imnuri asemănătoare structurii Psalmilor, dar şi-a luat libertatea de a se îndepărta de conţinutul iniţial al lor, folosind teme din Noul Testament. Dorinţa lui era să verifice impactul poeziei bune. Mai mult decât compunerea unor cântări ornamentale de dragul valorii literare, el a căutat să compună cântări pentru edificarea spirituală a credinciosului de rând.[7]
Psalmii din vremea lui Watts nu aveau puterea de a direcţiona inimile şi gândurile oamenilor către Dumnezeu în închinare, ci mai degrabă îi adormeau. într-o scrisoare adresată lui Watts, fratele său îşi expunea propria părere despre serviciul de închinare

din biserica lor: „Mason reduce compunerea imnurilor la un fel de indiferenţă pasivă şi preacinstitul Barton (Psaltirea iui Barton) ne îndeamnă la somn. Ca urmare, este o mare nevoie de o pană viguroasă şi vie ca a ta pentru a mişca şi trezi închinarea muribundă a erei noastre, căreia nu-i lipseşte nimic altceva decât puterea poeziei, menită să ne înalţe tot mai sus".[8]
Astfel, Watts şi-a luat 'pana sa viguroasă şi vie' şi, exploatând poezia, a început reformarea închinării creştine. Tradiţia nu renunţă însă atât de uşor la putere. Una dintre problemele conflictului era mentalitatea că poezia era o artă prea lumească pentru a fi folosită în biserică. Potrivit lui Watts poezia vremii sale era „sclava viciului şi profanului" şi „îşi pierduse amintirea locului ei de naştere, fiind implicată în afacerile iadului".[9] Unii întâlniseră poezia doar în contexte lumeşti şi astfel, nu concepeau cum ar fi putut fi folosită în biserică.
După cum afirmă Watts: „... se aventurau să cânte în biserică un imn monoton sau chiar două pe melodii la fel de monotone; însă încercau să se auto-convingă că ... frumuseţea poeziei era deşartă şi periculoasă".[10] Pentru Watts poezia nu era rea intrinsec. Era doar o unealtă care fusese folosită în scopul şi în asociaţie cu răul. Ea nu se afla însă dincolo de mâna salvatoare a lui Dumnezeu, putând fi folosită ca urmare pentru El.
A doua sursă a atacului venea din partea celor care îndrăgeau psalmii tradiţionali, deoarece Watts se îndepărtase de forma strictă, originală a lor. Această atitudine a fost exprimată de W. Romaine în 1755 când a întrebat: „De ce Watts sau alt compozitor de imnuri nu iau pur şi simplu precedentele Duhului Sfânt, ci îl dau complet afară din biserică?"[11] Romaine se plângea în continuare că „adunarea creştină a omorât Psalmii divini inspiraţi" şi „au adoptat zborul imaginaţiei d-lui dr. Watts".[12] Alt critic afirma: „Rimele oamenilor sunt puse mai pe sus de cuvintele lui Dumnezeu".[13]
Bisericile au fost dezbinate, pastorii erau daţi afară, iar unii erau atât de porniţi, încât o privire retrospectivă scoate la iveală un conflict de proporţii aproape comice. Pe la mijlocul secolului al

XVIII-lea, câteva din trupele generalului britanic Wolfe staţionate în Aberdeen, au cântat însufleţite câteva imnuri la o paradă a bisericii în catedrală. Oamenii din acele

locuri au fost atât de impresionaţi încât l-au angajat pe unul dintre ei ca lider muzical al parohiei oraşului. Câţiva dintre studenţii care asistaseră şi ei la parada de la catedrală s-au unit cu cei ce cântau imnuri. Treptat, popularitatea imnurilor a crescut. A existat totuşi un grup de oameni care detestau atât de mult această inovaţie, încât, potrivit istoricului H.A.L. Jefferson: „au angajat trei derbedei cu voci puternice să stea pe treptele amvonului şi să cânte cât de tare şi de fals puteau", încurajaţi fiind de Gideon Duncan. Serviciul s-a terminat în haos, cei care cântau mai rar certându-se cu cei care cântau mai ritmat. „Derbedeii s-au ales doar cu sunete false, pe când nefericitul Duncan a fost târât în faţa magistratului deoarece cântase fals şi a fost amendat cu 50 de lire şi închis până îi va putea plăti".[14] (Cauţi un mod rapid de a strânge fonduri? Amendează-i pe cei care cântă fals în adunarea ta!)

Este uşor de înţeles de ce a durat atât de mult ca imnul să fie acceptat la scară largă. După acceptarea lui, însă, rădăcinile tradiţiei au dat din nou lăstari şi lecţiile trecutului au fost uitate. Câteva biserici independente s-au opus introducerii altor imnuri decât cele ale lui Watts. împotrivirea faţă de imnurile noi a fost la fel de vehementă ca opoziţia întâmpinată în trecut de imnurile lui Watts.[15]

Trebuie să remarcăm însă că nu toate imnurile lui Watts au avut aceeaşi calitate ca imnurile care au rezistat probei timpului. Ceea ce cântăm noi astăzi este o distilare a celor mai bune imnuri din ultimele sute de ani, cele slabe şi eronate fiind abandonate. Ultimele imnuri ale lui Watts au schimbat scopul intenţionat al Psalmilor, pentru a-şi glorifica ţara. De exemplu ultima parte a Psalmului 107 a fost intitulată: „Coloniile, sau naţiuni binecuvântate şi pedepsite; un psalm pentru Noua Anglie".[16] Pentru mulţi, poemele lui scrise pe tema dragostei divine erau prea senzuale pentru a putea fi acceptate. John Wesley vorbeşte despre
aceste poeme spunând că „au fost scrise mai grotesc decât orice alte scrieri anterioare în limba engleză".[17]

Este normal ca atunci când apar imnuri noi, unele să fie de o calitate mai proastă. însă aceasta nu trebuie să ne determine să respingem tot ce ne este oferit. Cele mai bune cântări ale lui Watts, părintele imnologiei engleze, au rezistat de-a lungul secolelor şi astăzi se află printre cele mai îndrăgite imnuri din biserică.

Charles Wesley

Charles Wesley s-a născut în 1707 la Epworth, Anglia, într-o perioadă de impas a religiei. Imoralitatea în înalta clasă nu era condamnată, beţia nu era privită ca păcat, iar biserica era fără viaţă.[18] în această cultură decadentă Dumnezeu a insuflat o trezire spirituală prin uneltele Lui: John şi Charles Wesley. în opoziţie cu tradiţia rece din biserică, cei doi fraţi Wesley au predicat şi au cântat despre o relaţie vibrantă cu un Dumnezeu personal, iar inimile au fost revitalizate. O mare mişcare spirituală ia naştere: metodismul - mişcare în care noile imnuri ale lui Charles Wesley au jucat un rol crucial.

Deşi Watts precum şi alţii introduseseră deja imnurile în biserică, Psalmii au dominat cele mai multe biserici englezeşti până la începutul secolului al XlX-lea. Prin anul 1819 un cleric a Ibst judecat sub acuzaţia că a introdus o carte de cântări în parohia sa.

19

Charles Wesley a continuat reformarea imnurilor începută de Watts, introducând două noi modele de imnuri: imnul evanghelistic şi imnul experienţei creştine. în timp ce imnurile lui Watts tindeau spre obiectivitate, Wesley introduce subiectivismul.[20] în total, Wesley a scris un număr uimitor de imnuri (6.000) printre care: „Hark! The Herald Angels Sing", „Jesus, Lover of My Soul", şi „Love Divine, AII Loves Excelling".

Dacă Watts a folosit melodiile psalmilor tradiţionali pentru a acompania versurile compuse de el, Wesley a adoptat melodii preluate atât din muzica de operă cât şi din muzica populară engle-
106
107

zească. Volumul său „Hymns on the Great Festivals and Other Occasions" ('Imnuri pentru marile festivale şi pentru alte ocazii') conţine 24 de melodii compuse de un compozitor german de comedie.[21] în plus, pentru a-şi compune imnurile, el a combinat stilurile şi melodiile populare cu texte religioase.[22] Folosirea melodiilor lui Handel a adus după sine acuzaţia de 'asemănare cu lumea', dar Wesley nu a avut nici o reţinere în ce priveşte combinarea sacrului cu laicul atunci când era vorba de melodiile potrivite mesajului biblic. „Wesley obişnuia să preia orice melodie de la teatru sau de pe stradă, iar în momentul în care aceasta devenea faimoasă el avea pregătit un nou imn pe care melodia respectivă îl ducea în casele oamenilor".[23]
Melodia imnului „Hark! The Herald Angel Sings" a fost scrisă de Mendelssohn nu spre lauda lui Dumnezeu, ci pentru a aclama apariţia presei de tipărit.[24]
închinarea se făcea din nou - text şi melodie - într-un mod apreciat de oamenii de rând, iar impactul era impresionant. Cei doi Wesley acordau un loc de cinste imnurilor în campaniile evanghe-listice, iar muzica lor era constituită dintr-un mesaj clar, pus pe o melodie care prindea la public. Imnurile erau mult mai mult decât o încălzire înainte de predică, fiind extrem de valoroase pentru împlinirea scopurilor celor doi Wesley. Majoritatea populaţiei de rând era analfabetă, însă, după ce imnurile lui Wesley erau repetate de câteva ori, mesajul evangheliei şi învăţăturile creştine erau imprimate involuntar în inimile şi minţile lor.[25]
Imnurile metodiste „au devenit cea mai puternică unealtă de evanghelizare pe care a cunoscut-o Anglia vreodată".[26] Imnurile proclamau evanghelia, învăţau doctrinele centrale ale credinţei, şi erau în acelaşi timp, pentru oamenii obişnuiţi, un apel la închinare înaintea lui Dumnezeu. Aşa cum scrie Arnold A. Dallimore în cartea sa „A Heart Set Free" [O inimă eliberată]:
Mulţi bărbaţi, femei sau copii plecau după întâlnire nu numai adânc atinşi de adevărul predicat, dar şi repetând frânturi sau chiar strofe întregi din imnurile auzite. Dacă imnul era auzit şi la următoarea întâlnire, o parte şi mai
108

mare a lui era memorată, era repetată zilnic şi, încet -încet, întreg imnul era memorat.[27]

Stilul gospel

Stilul 'gospel', reprezentat de imnuri ca „Rescue the Pari-shing" şi „The Sweet By and By" sunt legate de imnurile evanghelistice ale trezirii conduse de Moody şi Sankey începând cu anii 1870, dar acest stil are antecedente în colecţia de imnuri populare americane şi în cântările de la întâlnirile care se ţineau în cort. în America, bisericile cântau la început Psalmii pe melodii lente şi monotone. Se credea că muzica mai vioaie era diabolică.[28] Totuşi, când focul trezirii spirituale s-a extins prin predicile lui Johnatan Edwards şi George Whitefield, a început şi o nouă lucrare muzicală.
Marea trezire a început în 1734 în Northampton, Massachu-setts datorită predicilor lui Edwards. Trezirea a străbătut coloniile americane între anii 1740-45. Deşi prefera Psalmii, Edwards a acceptat imnurile lui Watts datorită preferinţelor muzicale ale oamenilor. Aceste noi imnuri au avut un asemenea impact asupra maselor încât au început să fie cântate atât pe străzi cât şi pe bacuri.[29]
Charles Finney (1792-1875) a încercat să câştige masele, oamenii obişnuiţi dar

educaţi din oraşe. Imnurile aveau însă un standard prea ridicat, în timp ce cântările de la cort aveau un standard prea scăzut. Răspunzând acestor nevoi, Joshua Leavitt a editat volumul „The Christian Lyre" [Lira creştină], în 1831. Melodiile sale erau preluate din cântecele populare sau erau compoziţii originale, dar în acelaşi stil. în prefaţa acestui volum el a scris: „Orice persoană implicată în trezirea spirituală trebuie să fi observat că acolo unde se fac adunări de rugăciune şi conferinţe există nevoia folosirii unei muzici diferite de cea folosită în mod obişnuit în biserică".[30]
Aceste imnuri noi au avut un impact considerabil asupra maselor din oraşe, dar oamenii din provincie doreau un stil de

muzică mai vioi. Astfel, la textele lui Wesley şi Watts, ei au adăugat melodii familiare ascultătorilor. Multe dintre aceste melodii îşi aveau originea în „baladele laice engleze, melodii de dans, marşuri, melodii pentru corn".[31]
Creştinii baptişti care locuiau în mediul rural în secolul al XVIII-lea puteau să-şi exprime credinţa prin intermediul melodiilor populare. Astfel, prima carte de cântări a creştinilor baptişti a fost publicată în 1766. Ea conţinea multe dintre aceste melodii. Deşi erau etichetate ca 'necioplite' de către cei sofisticaţi, aceste cântări au avut un mare impact în localităţile din provincie.
în timpul întâlnirilor în corturi din perioada celei de-a doua mari treziri spirituale, o perioadă de intensă trezire spirituală în America între anii 1795 şi 1830, au avut loc unele schimbări de stil. în întâlnirile timpurii din cort, textele lui Watts, Wesley şi Cowper (1731-1800, scriitor englez de imnuri recunoscut drept cel mai mare poet al zilelor sale, autorul unor imnuri ca: „There is a Fountain Filled with Blood") şi Newton (1725-1807, un comerciant de sclavi convertit, care a devenit predicator şi a scris sute de imnuri printre care „Măreţul har") au fost cântate pe melodii populare în acea vreme, dar nu destul de ritmate pentru noua generaţie. Muzica pe care o dorea noua generaţie trebuia să le mişte mâinile, picioarele şi trupurile. Ca urmare, au simplificat textele pentru a fi potrivite formei baladelor populare. De pe platformă se cânta o strofă urmată de un refren pe care îl cântau cu toţii. Printre aceste noi forme muzicale se numără şi: „I'm Bound for the Promised Land", „Power in the Blood", „When the Roii îs Called Up Yonder", „Faith îs the Victory".[32] Aceste dezvoltări în muzică, influenţată de *negro spirituali* au pregătit scena pentru apariţia stilului gospel în cadrul trezirilor spirituale conduse de Moody şi Sankey.

Ira Sankey

D.L. Moody a fost considerat cel mai mare evanghelist al secolului al XlX-lea. Timp de patru luni, în Londra anului 1875, el
a condus mai mult de 285 de întâlniri cu o participare de aproximativ 2 milioane de oameni.[34] La întâlnirile din Scoţia, sălile erau arhipline, iar alte sute de oameni nu mai puteau intra. Rezultatele au fost chiar mai impresionante decât numărul partici-panţilor. Potrivit pastorului scoţian Horatious Bonar „aproape că nu exista un cămin creştin în tot Edinburgh-ul în care una sau mai multe persoane să nu se fi predat în timpul trezirii".[35] Au fost aceste convertiri miraculoase atribuite doar predicării pline de har a lui Moody? El este de altă părere, susţinând că un rol crucial le-au avut cântările. Aşa cum spunea el:
dacă ai cântări care să atingă inimile, biserica va fi plină întotdeauna. Muzica şi cântările nu au însoţit toate trezirile spirituale din Scriptură, dar sunt esenţiale în adâncirea vieţii spirituale. Cântatul face, cel puţin la fel de mult ca predicarea în ceea ce priveşte imprimarea Cuvântului lui Dumnezeu în minţile oamenilor. De când m-a chemat Dumnezeu, importanţa laudei exprimate prin cântare a crescut în ceea ce

mă priveşte[36]
în încercarea de a folosi muzica în campaniile sale, Moody a simţit că avea nevoie de ceva nou. După aprecierea sa, muzica folosită la întâlnirile din cort nu era potrivită maselor din marile oraşe. Ascultând cântările şi stilul lui Ira Sankey, în 1870, Moody a înţeles că a găsit omul şi muzica potrivită.[37]
Profesioniştii nu-1 considerau pe Sankey un bun muzician[38], iar el nu a pretins niciodată a fi aşa ceva. Scopul său nu era să-i impresioneze pe aceşti muzicieni, ci să atingă inimile oamenilor cu evanghelia. Vocea şi metodele sale aveau capacitatea de a impresiona inimile, de a atrage atenţia oamenilor asupra cuvintelor cântării, şi de a implanta melodia în mintea ascultătorilor.
Aşa cum scria o femeie din Edinburgh: „domnul Sankey cânta cu convingerea că sufletele îl primesc pe Isus în timp ce se trece de la o notă la alta".[39] Stilul său poate fi descris ca stil folk. Un jurnalist din Glasgow îl remarca astfel:

Marea parte a melodiei este scoţiană şi irlandeză prin construcţie, aşa că, oamenilor noştri, familiarizaţi cu această muzică, le este de multe ori dificil să realizeze că aceasta este o muzică sacră... Nu este oare posibil ca tocmai acesta să fie motivul pentru care aceste cântece simple şi-au croit o intrare directă şi minunată în inimile scoţienilor?[40]
Mulţi oameni ar respinge ideea îmbrăcării muzicii sacre în stilul muzicii folk, dar Moody şi Sankey au ajuns la concluzia că lucrul acesta este benefic lucrării.
Un articol apărut în acea perioadă în North British Daily Mail exprimă această atitudine: „El a îmbogăţit lucrarea evanghelistică prin ceva asemănător unei noi puteri. El preia din lumea laică muzica lor cea mai bună şi o dedică serviciului din cort".[41]
Multe dintre imnuri au fost adunate în volumul „Gospel Hymns and Sacred Songs" [Imnuri gospel şi cântări sacre] publicat în 1875.[42] Succesul distribuirii volumului a fost fără precedent; doar Biblia în traducerea engleză 1-a depăşit în vânzări. în total „Sacred Songs And Soios" şi varianta americană „Gospel Songs" s-au vândut între 50 şi 80 de milioane de exemplare, în primii 50 de ani.[44] Deşi lucrul acesta a produs din nou mare forfotă,[45] multe dintre cântările folosite la întâlniri au supravieţuit trecerii timpului, printre acestea aflându-se şi „Thou Didst Leave Thy Throne", „The Sweet By and By", „Sweet Hour of Prayer", „Rescue the Parishing".
Nu toată lumea a fost entuziasmată de apariţia acestor imnuri. Când Moody şi Sankey au pus pentru prima dată piciorul în Scoţia, oamenii erau încă devotaţi cântării Psalmilor. Horatious Bonar a compus însă imnuri de o aşa calitate încât ele şi astăzi îmbogăţesc colecţiile de imnuri. Cu toate acestea, imnurile lui au fost respinse la acea dată chiar şi de presbiterii propriei sale biserici. Scoţienii considerau muzica de orgă a lui Bach şi Handel potrivită doar atmosferei laice.[46] Aşa cum scria reverendul Henry Devenport Northrop în 1899: „Introducerea imnurilor în închina-

rea scoţienilor s-a făcut prin luptă, încleştare şi pironire de parcă erau opere ale diavolului şi ar fi răsturnat întreaga religie evanghelică".[47]
Un diacon mai vârstnic din Edinburgh era în asentimentul majorităţii Scoţii atunci când îi spunea d-lui dr. Bonar despre Sankey astfel: „în primul rând nu ştie cânta nici un Psalm cum se cuvine, iar cele pe care le cântă sunt traduse incorect. în nici un caz nu pot numi muzica lui muzică. Ceea ce aduce el înaintea altarului aminteşte de locuri

mai puţin religioase decât biserica şi capela".[48]
Sankey se acompania cu o mică orgă care nu a scăpat obiecţiilor criticilor. Acelaşi diacon în vârstă se referea la ea astfel: „o maşină cu pompă diabolică care sună blasfemiator".[49] Alţii spuneau că are un demon în fiecare tub. „După ce Sankey a cântat cântarea 'What Shall the Harvest Be?' cineva i-a spus lui Moody pe un ton ironic că dacă va continua să cânte asemenea cântări, în curând vor începe cu toţii să danseze".[50]
în realitate, muzica lui Sankey a avut un rol esenţial în trezirea din acele locuri, iar imnurile au continuat să-şi lase amprenta oriunde erau cântate.

William Booth şi Armata Salvării

în timp ce muzica întâlnirilor de evanghelizare aveau un puternic impact în zonele de frontieră americane, iar cântările lui Sankey atingeau multe inimi atât în Europa de vest cât şi în America, William Booth (1829-1912) a simţit chemarea de a atinge cu evanghelia oamenii de rând din Anglia asupra cărora biserica tradiţională nu mai avea nici un impact.
El şi-a dat demisia din funcţia de pastor metodist în 1865 pentru a începe o lucrare printre săracii din Londra. Lucrarea sa a fost cunoscută sub numele de Armata Salvării şi s-a răspândit în peste 86 de ţări. El a început să folosească instrumentele muzicale în a doua jumătate a anilor 1870 când doi membrii ai unei formaţii instrumentale au fost convertiţi. Unul cânta la corn şi ca urmare,

lucrarea muzicală a fost îmbunătăţită substanţial.[51] Aşa a început folosirea unei varietăţi de instrumente printre care vioara, viola, instrumente de suflat, tobe „şi orice instrument care scotea sunete plăcute înaintea Domnului".[52] Este interesant că singurul instrument interzis de Booth era harmonul, datorită asocierii lui cu capelele şi datorită efectului neplăcut asupra maselor.[53]
Cei din Armata Salvării i-au strâns pe toţi instrumentiştii pentru a forma 'Formaţiile Aleluia', şi multe suflete care nu ar fi fost niciodată câştigate de bisericile tradiţionale au fost salvate. De ce aveau aceste formaţii un asemenea impact? Secretul stătea în sensibilitatea lor faţă de oamenii pe care doreau să-i atingă. Masa muncitoare din comunităţile industriale din Anglia au experimentat o înstrăinare faţă de biserică, dar lucrul care prezenta interes pentru ei erau formaţiile instrumentale de suflat.[56] Cei care s-au alăturat mişcării iniţiate de Booth aveau un punct comun cu aceşti oameni, formaţiile lor atrăgând mulţimi şi propovăduind evanghelia.
Deşi Booth prefera vechile melodii metodiste sau melodiile anglicane ocazionale, el a înţeles că audienţa din afara bisericii nu le putea cânta, pentru că, ori nu cunoşteau melodiile, ori nu le puteau citi. Astfel, el a preluat melodiile cunoscute ale sălilor de spectacole[55] şi a primit răspuns pozitiv din partea maselor. Mii de oameni au fost salvaţi în urma lucrării muzicale efectuate de aceste formaţii muzicale.[56] Muzica era coloana vertebrală a acestei mişcări, fapt ce 1-a determinat pe biograful Bernard Watson să scrie: „o cale de a-i dezarma pe cei din Armata Salvării este să le iei muzica. Fără cântecele ei ... armata ar fi paralizată".[57]
Melodiile folosite erau seculare. Melodia piesei „Champagne Charlie" era cântată alături de versurile imnului „Bless His Name He Sets Me Free", „Pretty Louise" a devenit „Living Beneath the Shade of the Cross", „I Traced Her Little Footsteps in the Snow" a devenit „O, the Blood of Jesus Cleanses White as Snow"[58], „Minnie Darling, Come and Wander" a devenit „Blessed Savior Now Behold Me".[59] Imnuri ca „I've Found a Friend in Jesus" şi
„He's the Lily of the Valley" (pe melodia piesei „The Old Log Cabin in the Lane") au rezistat până în prezent.

Booth dorea ca toate cântecele sale să fie simple şi scrise în limba oamenilor de rând - cântări care erau uşor memorate de cei care le ascultau şi erau fredonate în timpul activităţilor zilnice.[60] Stilul rezultat a fost descris în Miliard Free Press astfel: „imnuri puse pe melodii cantabile - cu un refren care face pe toată lumea să-1 cânte - şi într-adevăr păreau să atingă cea mai sensibilă coardă din piept care poate niciodată nu ar fi vibrat datorită vreunei atingeri".[61]
Totuşi, nu toţi priveau aceste inovaţii cu aceeaşi simpatie. Clericii victorieni, presa şi consiliile locale s-au arătat dezgustaţi şi şocaţi de acest stil. Chiar şi unii dintre susţinătorii lui Booth erau de părere că această muzică este irelevantă şi extravagantă.[62] Alţii afirmau că melodiile familiare le vor aminti oamenilor de perioada păcătoasă din viaţa lor. Totuşi, de-a lungul timpului au descoperit că noile versuri au devenit tot mai proeminente şi au anihilat asocierea cu trecutul păcătos.[63]
Un om slab ar fi renunţat sub presiunea atâtor critici, dar lui Booth îi păsa prea puţin de părerea oamenilor. Chemarea lui era să atingă omenirea pierdută şi nu a găsit nici un motiv suficient de puternic pentru a renunţa la o astfel de unealtă puternică precum muzica populară.
Aşa cum afirma Booth:
Diavolul a intrat în posesia sufletului şi formei muzicii şi cu ajutorul ei el farmecă, înlănţuie şi supune lumea. Dar dacă muzica satanică, senzuală, lumească deţine o asemenea putere, ce nu va face muzica atunci când cântările, inimile şi vocile sunt inspirate şi călăuzite de Duhul Sfânt?[64]
în publicaţia Armatei Salvării „The War Cry" Booth îşi atenţionează soldaţii:
114
115
Muzica are un efect divin asupra sufletelor influenţate şi călăuzite de divinitate. Muzica este pentru suflet ceea ce este vântul pentru corabie, ducând-o înainte în direcţia spre care este călăuzită... Nu ne este permis să cântăm o melodie sau alta? într-adevăr. Muzică seculară vreţi să spuneţi? Oare aparţine ea diavolului? Ei bine, dacă ar fi aşa, l-aş jefui pentru că nu are nici un drept asupra nici uneia dintre notele muzicale. Este un hoţ! Fiecare notă, fiecare acord şi întreaga armonie este divină şi ne aparţine... Dedicaţi-vă vocile şi instrumentele Lui pentru totdeauna. Luaţi-vă harpele, orgile, flautele, viorile, pianele şi tobele şi toate celelalte instrumente care pot scoate din ele o melodie! Oferiţi-le lui Dumnezeu şi folosiţi-le înaintea Domnului pentru a înveseli orice inimă![65]
116

11

CE PUTEM ÎNVĂŢA DIN ISTORIE

Ceea ce ne învaţă experienţa şi istoria este că popoarele
şi guvernele nu au învăţat niciodată nimic din istorie
şi nici nu au acţionat conform principiilor deduse din aceasta.
Hegel[1]

Stilurile melodiilor şi versurile nu au fost singurele aspecte ale muzicii sacre care s-au schimbat, stârnind consternare de-a lungul anilor. în acest capitol, în încercarea noastră de a analiza istoria, vom descoperi alte inovaţii, fapt ce va arunca o lumină nouă asupra controversei actuale.

Orga

Orga, aşa cum o cunoaştem noi, îşi are originea în orga hidraulică sau cu aburi din secolul al treilea î.Cr. inventată probabil de Ktesenius, un inginer alexandrin. în scurt timp ea a devenit foarte populară, însoţind evenimentele sociale cum ar fi circurile sau

luptele de gladiatori.[2] Această orgă timpurie s-ar putea să fi însoţit masacrarea primilor creştini în arenele romane.[3] Abia în secolul al XlII-lea orga a fost introdusă în misă,[4] dar nu fără opoziţii.[5]
în timpul Reformei se poate spune că orga era un instrument obişnuit în Biserica Catolică. Asocierea instrumentelor cu catolicismul i-a adus acestui instrument o reputaţie proastă în ochii unor reformatori care au condamnat în mod categoric folosirea ei.
Magistraţii din Zurich au decretat în 1524: „interzicerea cânta-tului la orgă în oraşe şi biserici".[7] La puţin timp după acest eveni-

ment, orga marelui cântăreţ a fost ruptă în bucăţi. Calvin a 'excomunicat' instrumentul şi - prin marea lui influenţă - multe orgi au fost distruse timp de câţiva ani la rând.[8]
Blestemul acestui instrument era atât de puternic în unele grupări încât, în 1727 se putea găsi numai o singură orgă în toate bisericile Scoţiei, întoarcerea ei din exil nu s-a făcut repede şi nu a fost nici uşoară.
Scoţienii o numeau 'Kist O'Whistles', iar pentru englezi ea era 'cimpoiul diavolului'.
Permisiunea de a folosi orga în Biserica Presbiteriană nu a fost dată înainte ca Biserica instituţională să o autorizeze în 1866, Biserica Presbiteriană Unită urmând în 1872.[9]
în Statele Unite, puritanii ar fi fost îngroziţi doar la gândul existenţei unei orgi în biserica lor. De-a lungul anilor, orga a devenit un obiect de controversă foarte serios. Eminenţa sa Cotton Mather (1663-1728, pastor al bisericii North Church din Boston şi scriitor prolific) a susţinut că dacă orga era permisă, alte instrumente vor fi acceptate mai târziu, iar urmarea evidentă era dansul.[10]
Au existat totuşi biserici care au adoptat orga, însă uneori în urma unei dispute aprige. Prima biserică ne-episcopală care a adoptat orga a fost Biserica Congregaţională Providenţa, în 1770. Biserica din strada Brattle, Boston a acceptat în cele din urmă să achiziţioneze o orgă din Anglia. După ce a fost instalată orga însă, adunarea a intrat într-o controversă regretabilă care a dus inevitabil la dezbinare. Mulţi membri ai bisericii din strada Brattle au fost şocaţi şi îngroziţi de faptul că un asemenea rău a fost acceptat în biserică; şi este susţinut de membri care spuneau că îl iubesc pe Dumnezeu mai mult decât lumea.

Alte inovaţii

Muzicienii creştini ai Evului Mediu credeau că a patra coarda era stăpânită de un demon;[12] totuşi, coarda aceasta a fost folosită de multe ori în biserică de atunci încoace.[1] Altă dată, coarda a

treia şi a şasea erau considerate senzuale şi astfel interzise.[14] Mai târziu ritmul sincopat a fost respins datorită asocierii cu jazz-ul, dar imnuri cum ar fi „Since Jesus Came into My Heart" a supravieţuit loviturii date de mulţi închinători sceptici, iar astăzi este imn tradiţional.[15]
Pianul li se pare inofensiv membrilor bisericilor anilor '90, dar puţine biserici din secolul trecut ar fi apreciat folosirea unui astfel de instrument.[16] Moravienii din secolul al XVIII-lea au acceptat mai multe instrumente, dar au respins vioara datorită asocierii ei cu dansul, fiind numită „scripca diavolului".
în timpul mişcării liturgice (1930-1960) când Biserica s-a arătat interesată de vechile forme şi practici de închinare, experienţa de grup era acceptată în timp ce solo-urile erau considerate prea personale, fiind un act care aducea onoare cântăreţului.[18]
Bisericile libere timpurii, care s-au despărţit de bisericile naţionale ale Europei, considerau corurile prea 'papale' datorită asocierii lor cu Biserica Catolică.[19]

Din păcate, tocmai uneltele pe care ni le-a dat Dumnezeu spre edificarea noastră şi gloria Sa au devenit adesea surse de dispută de-a lungul istoriei Bisericii. Privind în urmă, multe dintre aceste dispute par lipsite de sens sau chiar caraghioase, dar la timpul lor erau serioase şi dezbinau biserici.
Trăiesc cu speranţa că următoarele reflecţii asupra datelor istorice se vor dovedi de folos şi ne vor ajuta să înţelegem şi să răspundem mai bine controversei actuale.

Cugetări: Trecutul vorbeşte

1. *Fiecare perioadă de tranziţie muzicală urmează un model ciclic}*[0] Prima etapă pe care o numim *separare,* consideră că vechile forme muzicale sunt înrădăcinate în tradiţia bisericii. Aceste stiluri sunt relevante exclusiv pentru cei care au crescut în biserică, fiind străină celor neiniţiaţi. Stilurile de muzică ale bisericii sunt diferite de cele laice, cele două fiind înţelese de oamenii de rând ca muzică sacră, respectiv laică. Ceea ce a fost

odată 'sare' şi-a pierdut acum puterea de a săra; ajungem astfel la cea de-a doua etapă: *integrare.*
Inovatorii, convinşi că formele depăşite împiedică închinarea sinceră, adoptă limbajul muzical, uneori chiar melodiile oamenilor de rând, stârnind astfel reacţia tradiţionaliştilor. Gardienii trecutului contra atacă, dând naştere celei de-a treia etapă: *conflictul.*
în acest moment, inovaţiile sunt etichetate drept compromis cu lumea, nebiblice, muzică drăcească, înlocuirea unei muzici bune cu o muzică ieftină şi aşa mai departe. Urmează etapa a patra: *înnoire.*
Deşi înnoirea nu este în întregime datorată doar schimbării muzicii, ea este întărită de puterea de comunicare a acestei unelte, închinarea se face din nou în limbajul oamenilor, iar muzica bisericii devine parte integrantă a vieţii de zi cu zi a credincioşilor, pe măsură ce aceştia poartă mesajul cântărilor în inimile lor dincolo de zidurile bisericii, în fabrici şi pieţe.
în final, ceea ce odată era nou şi proaspăt, dintr-odată devine standard. Ceea ce odată era condamnat ca secular, îşi găseşte acum locul în cărţile de cântări şi este considerat sacru. în acelaşi timp însă, stilurile populare ale oamenilor de rând sunt în continuă schimbare, rămânând astfel o continuă dihotomie între tradiţional şi popular. Ceea ce odată exalta, sporeşte astăzi plictisul. Cu toate acestea însă nimeni nu ar visa să adopte formele populare 'lumeşti'. Şi astfel, ne găsim din nou în etapa întâi a ciclului, iar istoria se repetă.
Deoarece muzica creştină contemporană actuală pare să urmeze acelaşi model ciclic, este înţelept să fim atenţi la dificultăţile mari care apar odată cu încercarea de evitare a problemelor trecutului.
2. *Originea dubioasă şi asociaţiile negative ale unui stil muzical dăunează capacităţii lui Dumnezeu de a-l folosi în scopurile sale.* Istoria demonstrează că folosirea stilurilor muzicale originale şi popularizate de 'lume' a avut un succes deplin în biserică. Dumnezeu poate folosi — şi El a folosit — multe

stiluri populare de muzică pentru răspândirea evangheliei. Astfel, perspectiva istorică demonstrează că întrebarea nu este dacă să folosim sau nu stiluri de muzică contemporană, pentru că atât muzica tradiţională cât şi cea contemporană au fost la un moment dat dezvoltate, popularizate şi folosite de către 'lume'. Astfel întrebarea: „Ar trebui să introducem stilurile muzicale ale lumii în biserică?" devine nelegitimă în lumina istoriei. Singura problemă pe care trebuie să o rezolvăm este: „Care perioadă din istoria muzicii seculare ar trebui să o folosim?"

3. *Convingerile subiective cu privire la stilurile muzicale nu sunt totdeauna vrednice de încredere.* Dacă suntem de acord că stilurile muzicale ale lui Luther şi Sankey precum şi stilul poetic al lui Watts au fost legitime, atunci suntem nevoiţi să acceptăm realitatea că mulţi dintre contemporanii lor s-au înşelat în convingerea lor că aceste stiluri erau rele.

Criticii au asociat greşit, probabil, muzica bisericească cu stilul lui Dumnezeu, iar pe de altă parte formele populare cu stilul demonic. Când unirea dintre ceea ce părea sacru şi ceea ce părea profan s-a produs, noile forme bisericeşti au fost considerate în continuare lumeşti, barierele culturale au fost rupte şi mulţi sfinţi au fost consideraţi nebuni. Astăzi, ambele părţi ale controversei ar recunoaşte că mulţi sfinţi din trecut au fost condamnaţi pe nedrept pentru ceea ce biserica acceptă a fi unele dintre cele mai bune imnuri. Astfel, în cazul celor care obiectau, vocea lăuntrică a moştenirii culturale care striga a fost confundată cu vocea Duhului Sfânt. Este oare atât de greu de imaginat că aceeaşi eroare tragică se repetă chiar în zilele noastre?

Teologul J.I. Packer a cântat jazz până la vârsta de 18 ani când s-a convertit, renunţând la el pe motiv că jazz-ul nu poate fi împăcat cu supunerea totală faţă de Cristos. El nu putea înţelege, aşa cum afirma: „cum jazz-ul sau alte forme seculare de muzică sau artă ar putea fi îmbinate cu o motivaţie creştină". Partenerii săi au simţit că muzica „avea o influenţă demonică asupra devoţiunii sale". Mai târziu Packer a început să pună la îndoială supoziţiile sale, concluzionând că „Jazz-ul iniţial a fost unul dintre produsele

cele mai valoroase ale secolului XX".[21] Astăzi, muzica pe care o respinsese cândva este o sursă de bucurie şi relaxare pentru el.

Calea peregrinajului muzical al lui Packer a fost străbătută de mulţi alţii în zbaterea lor cu privire la stilurile de muzică rock. în lumina acestor exemple contemporane şi istorice, impresiile iniţiale negative trebuie supuse unei critici riguroase înainte de a fi atribuite Duhului Sfânt.

4. *Cei care se luptă să evite orice controversă s-ar putea să realizeze că se află la periferia mişcării lui Dumnezeu.* Potrivit istoricului muzical Miliar Patrick „toate marile mişcări spirituale au loc în urma contradicţiilor".[22] Dacă acest lucru este adevărat, nu ne putem permite luxul unei neutralităţi pasive.

Muzica a fost un factor central al mişcărilor de trezire spirituală de-a lungul istoriei bisericii. Potrivit specialistului în istoria muzicală a bisericii W. Proctor: „Imnurile şi cântările evanghelice au însoţit întotdeauna perioadele de trezire spirituală".[23] Donald Hustod scrie: „istoria trezirilor spirituale a fost martora unei înfloriri repetate a formelor muzicii sacre izvorâtă din rădăcini seculare". Hustod explică apoi în ce constă puterea de penetrare a acestei muzici: „Sunetele muzicale asemănătoare melodiilor seculare sunt eficiente în preevanghelizarea celor nededicaţi". Totuşi tocmai factorul care face ca această muzică să fie eficientă printre necreştini, face ca aceeaşi muzică să fie controversată printre creştini. A ignora controversa şi a rămâne la metode care au dat rod în trecut, ar putea însemna cel puţin ratarea suflului înnoitor al Duhului Sfânt. în cel mai rău caz, ar putea însemna împotrivire faţă de Dumnezeu.

5. *Tradiţia produce sechele greu de îndepărtat.* Peter Lord, pastor al bisericii baptiste Park Avenue din Titusville, Florida a observat că cei care se opun cel mai mult mişcării Duhului lui Dumnezeu sunt cei care au participat la ultima mişcare a Lui. în loc să fie deschişi faţă de noi metode şi forme, ei susţin că drumul către trezirea spirituală în prezent este acelaşi cu drumul către trezirea spirituală din trecut. în două din întâlnirile conduse de Moody şi Sankey în Scoţia, o doamnă ţipa în timp ce îşi croia

drum spre ieşire „Lăsaţi-mă să ies! Lăsaţi-mă să ies! Ce-ar crede John Knox despre oameni ca voi?"[25]
Se pare că dânsa ştia câte ceva despre lucrarea lui Dumnezeu realizată prin John Knox; dar legăturile ei cu acea tradiţie nu-i permiteau să vadă mâna lui Dumnezeu la lucru într-un mod nou. In timp ce tradiţiile pot fi benefice, trebuie să evaluăm continuu baza biblică şi impactul lor asupra noii generaţii.
Ţineţi minte lecţiile istoriei în abordarea 'scenei' contemporane şi gândiţi-vă la impactul puternic al muzicii asupra propriei noastre generaţii.
122
123

PARTEA A PATRA

ÎNGRĂDIREA PUTERII MUZICII CONTEMPORANE

12

NEVOIA UNEI ALTERNATIVE

Vă trimit cape nişte oi în mijlocul lupilor; fiţi, deci, înţelepţi ca şerpii şi neprihăniţi ca porumbeii.
Matei 10:16

Toto, nu cred că ne mai aflăm în Kansas. Dorothy, *Vrăjitorul din Oz*
Allan Bloom, de la Universitatea din Chicago, în critica sa asupra educaţiei americane prezentate în cartea *The Closing ofthe American Mind* a dedicat un capitol întreg analizei stării actuale a muzicii. Referitor la centralitatea acesteia în cultura actuală, Bloom afirma: „Nimic nu este mai caracteristic acestei generaţii decât dependenţa de muzică. Astăzi, o mare parte a tinerilor între 10 şi 20 de ani trăiesc pentru muzică. Ea este pasiunea lor. Nimic nu-i entuziasmează mai mult ca muzica. Nu pot lua în serios nimic care nu are tangenţă cu muzica. Atunci când sunt la şcoală sau în familie, ei tânjesc să se cufunde din nou în muzica lor".[1]
Ceea ce subliniază Bloom este adevărat. Numai în Statele Unite activează aproximativ 300.000 de grupuri rock amatoare sau profesioniste,[2] fără să aibă un auditoriu foarte larg. Un studiu recent efectuat de American Medical Association subliniază faptul că tinerii între clasele a Vil-a şi a XII-a îşi dedică 10.500 de ore muzicii rock (de două ori mai multe ore decât cele petrecute la şcoală) şi concluzionează că muzica exercită o mai mare influenţă chiar decât televizorul.[3] Cu privire la acest lucru, cei mai mulţi
127
tineri afirmă că ei savurează muzica, versurile nefiind deloc importante. Totuşi Bob Demos, fondatorul şi directorul organizaţiei Teen Vision, a efectuat teste în şcolile în care a fost invitat să vorbească, descoperind că până şi copiii memorează versurile pieselor din top. Când celor din clasa a patra li s-a cerut să completeze versul - din cunoscuta piesă a Samanthei Fox „Touch
Me - I Want Your____", [Atinge-mă, vreau _ _ tău] 80% au
identificat corect cuvântul care lipsea: 'Body' (trup). (Versul complet: „Vreau trupul tău")- Aceştia erau puşti de clasa a patra.
Starurile muzicale sunt nu numai creatorii unei culturi muzicale pentru copiii noştri, ei sunt eroii lor. Un sondaj efectuat de *World Almanac and Book of Facts* le-a cerut liceenilor (4.000 de subiecţi) să-şi prezinte eroii. în primii opt selectaţi s-au aflat Debby Allen (din show-ul rock de televiziune 'Fame'), Bruce Springsteen, Madona, Prince şi Eddie Van Halen.[5]
Fie că ne place, fie că nu, muzica este o componentă majoră a vieţii celor mai mulţi

tineri de astăzi. Aceasta le influenţează deciziile şi le oferă eroii. Părinţii, liderii şi toţi cei care lucrează cu tineretul ar trebui să ştie care este statutul acestor grupuri şi ce comunică ele. Este uimitor însă că majoritatea adulţilor sunt ignoranţi cu privire la întreaga scenă muzicală. Pentru cei care se află la periferia fenomenului muzicii de top, următoarele pagini vă vor furniza un contact şocant cu acest domeniu.
Apostolul Pavel afirma că el nu este inconştient de uneltirile diavolului (2 Corinteni 2:11) şi totuşi, mulţi părinţi presupun că odrasla lor este în siguranţă în camera ei, departe de străzile diavolului, însă realitatea este că cel rău poate pătrunde în dormitorul copiilor, având o poartă sigură de acces prin intermediul căştilor.
Dacă informaţiile următoare vi se vor părea şocante şi de necrezut, priviţi doar grafica de pe coperţile CD.-urilor dintr-un magazin de specialitate sau răsfoiţi o revistă de muzică. Unele dintre cele mai şocante exemple au fost omise datorită nepotrivirii publicării lor. Nu, acestea nu sunt formaţii obscure, necunoscute. Acestea sunt unele dintre cele mai faimoase formaţii a căror mari câştiguri provin din vânzarea albumelor lor.

Implicare culturală şi ocultă

Căci neamurile acelea pe cari le vei izgoni, ascultă de cei ce citesc în stele şi de ghicitori; dar ţie, Domnul, Dumnezeul tău, nu-ţi îngăduie lucrul acesta. (Deuteronom 18:14)

Tina Turner este una dintre cele mai mari şi mai vechi staruri ale muzicii rock. La 4 martie 1985 *Newsweek* raporta triplarea vânzărilor discului 'Private Dancer' (3 milioane de exemplare). Care sunt însă convingerile ei personale? Ea crede în reîncarnare (contrar Evrei 9:27) şi susţine că a mai trăit în Egiptul antic şi în epoca de glorie a Franţei.[6]
în ceea ce-i priveşte pe cei mai mulţi cântăreţi, credinţele lor oculte nu sunt ascunse în şifonier, ci sunt anunţate de pe acoperişurile caselor. Oricât de ciudat ar părea, temele oculte fac casă bună cu lumea business-ului muzical american, iar scenele au fost transformate de multe ori în amvoane de predicare a apostaziei.
în 1976, *Newsweek* îl prezenta pe interpretul de muzică folk John Denver ca un 'auto-intitulat' Mesia care „îşi considera muzica mai mult decât o simplă distracţie. El o vede ca pe evanghelia unei noi religii seculare a cărei zeu atotputernic este mintea unui om".[7] Denver crede că: „într-o zi voi fi atât de perfect, încât nu voi mai fi om. Voi fi dumnezeu".[8] Led Zeppelin a fost încoronată drept cea mai populară formaţie din lume cu hit-ul 'Stairway to Heaven', considerată drept cea mai bună piesă a anilor '70. Jimmy Page, chitaristul formaţiei era atât de captivat de ocultism încât şi-a deschis propriul său magazin de obiecte oculte. Revista *Hit Parader* îl cita scriind: „în Londra nu exista o colecţie bună de cărţi oculte şi mă săturasem să merg într-o parte şi-n alta să-mi caut cărţile pe care mi le doream". Page era atât de implicat în practici oculte încât a cumpărat Boleskine, fosta reşedinţă scoţiană a lui Aleister Crowley, una dintre cele mai faimoase personalităţi oculte ale secolului nostru.[9] Albumul celor de la Black Sabbath intitulat *Bloody Sabbath* [Sabat sângeros] descrie

un ritual satanic nud, având imprimat pe copertă numărul 666, semnul fiarei, potrivit Apocalipsei 13:18.

Sex

Nu vă înşelaţi în privinţa aceasta; nici curvarii, nici închinătorii la idoli, nici preacurvarii, nici malahii, nici sodomiţii... nu vor moşteni împărăţia lui Dumnezeu! (ICorinteni 6:9)

Cuvântul lui Dumnezeu recunoaşte legitimitatea sexului între soţ şi soţie, dar cea mai

mare parte a muzicii contemporane propagă sexul liber până la exaltarea formelor deviante. Un studiu efectuat asupra a 166 de video-clipuri a relevat că 75% din acestea conţin intimităţi sexuale.[10] într-un studiu asupra muzicii 'country' sociologul Edward G. Amstrong concluziona că „temele dominante ale pieselor country este dragostea şi în special dragostea care înşeală"." Aberaţia sexuală şi auto-erotismul sunt combinate în piesele country cum ar fi: 'It's Me Again, Margaret' şi 'Plastic Girl'.[12]

Pe scena muzicii pop, Witney Houston exprimă dorinţa unei femei de a avea o relaţie sexuală cu un bărbat căsătorit în piesa: 'Saving AII My Love for You'. Biblia numeşte acest lucru adulter. Stilul muzicii este plăcut şi are impact asupra adulţilor.[13] întorcându-ne la muzica rock, Prince a atras un mare număr de ascultători şi a fost proclamat Artistul anului 1982 de revista *Rolling Stones.* în al treilea album al său: 'Dirty Mind', cu versuri nerecomandate minorilor, Prince apare pe copertă purtând doar un fulgarin şi bikini negri. Această copertă este în armonie cu filosofia de viaţă a lui Prince: „Cred că dacă există un concept, acesta este libertatea - libertatea personală - faptul că noi toţi trebuie să facem ceea ce dorim să facem".[14]

Guns 'n Roses a fost una dintre cele mai populare formaţii ale anului 1988. Violenţa sexuală apare atât pe coperta volumului de debut cât şi în versurile pieselor muzicale.[15] Simon le Bon de la

Duran Duran spunea despre sex: „A fost întotdeauna parte integrantă a pieselor lui Duran. în mintea mea, sexul a fost întotdeauna lucrul cel mai important".[16] Formaţia Bronski Beat a fost „aleasă de fiecare englez drept cel mai bun grup al anului 1984", potrivit revistei *Rolling Stones.* Formaţia era compusă din trei tineri de aproximativ 20 de ani care erau homosexuali declaraţi şi care compuneau piese muzicale despre stilul lor de viaţă. Titlul primului lor album este: 'The Age ofConsent'.[17]

W.A.S.P. erau recunoscuţi prin faptul că aruncau cu carne crudă în public şi beau sânge din cranii. în plus, la un moment dat, pe scenă, simulau un ritual de tortură a unei femei legate de un stâlp.[18] Stephen Pearcy, liderul formaţiei Ratt, spunea: „Concepţia mea despre femeie şi sex este că sunt asemănătoare mâncării. Te saturi de acelaşi fel de mâncare în fiecare zi, aşa că nu merită să rămâi fidel aceluiaşi fel".[19]

Droguri

Nu vă îmbătaţi de vin, aceasta este destrăbălare. (Efeseni5:18)

Biblia este împotriva beţiei şi implicit a folosirii drogurilor. Aceste lucruri sunt însă promovate de formaţii care îşi compun piesele muzicale folosindu-se de stările lor de beţie şi promo-vându-şi experienţele trăite la beţie. 'Licence to KilP, cel mai bine vândut album al formaţiei The Beastie Boys, conţine peste 90 de referiri la droguri şi la alcool.[20]

Grace Slick afirma despre Jefferson Starship: „Potentele grupurilor rock au fost eliberate de folosirea LSD. Noi toţi folosim droguri şi recomandăm tuturor folosirea lor".[21]

Violenţă şi rebeliune

De aceea, cine se împotriveşte stăpânirii se împotriveşte rânduielii puse de Dumnezeu; şi cei ce se împotrivesc îşi vor lua osânda. (Romani 13:2)

Coaliţia naţională împotriva violenţei promovate prin televiziune a raportat prezenţa actelor de violenţă în peste jumătate din clipurile difuzate de MTV.[22] Un studiu efectuat în 1984 a relevat faptul că există „18 acte de violenţă în fiecare oră pe canalul Music Television, 35% dintre acestea propagând violenţa sexuală asupra femeilor".

Jim Morrison de la formaţia The Doors, comentând comportamentul său scenic spunea: „Sunt un zeu acolo! Fac ce vreau! Sunt interesat de orice cu privire la revoluţie, dezordine, haos, sex şi în special acte fără noimă".[24]

înşelăciune sau agenda

Nu este oare totul nimic altceva decât distracţie? A ajuns generaţia noastră la o stare atât de degradată a religiei încât ceea ce era bun de pus pe foc în generaţiile anterioare să ajungă să câştige piaţa în generaţia noastră?

Cu siguranţă, pentru unii sexul şi rebeliunea sunt doar distracţii. De exemplu, unul din grupurile cu o reputaţie sălbatică este AC/DC. într-un interviu acordat revistei Hit Parader, unul din membrii formaţiei a fost întrebat: „Care este ingredientul care face ca turneele AC/DC să fie atât de distractive pentru tine?" Răspunsul?

Prin asta nu spun că noi suntem ca acele formaţii care fac ravagii în camerele de hotel distrându-se cu sute de doamne. Suntem toţi familişti şi, oricum, suntem prea bătrâni să mai facem astfel de prostii. Atunci când eşti în turneu, te poţi concentra asupra a ceea ce îţi place cel
mai mult fără să-ţi mai faci griji că trebuie să duci gunoiul, să-ţi alimentezi maşina sau să faci alte lucruri asemănătoare[25]

Cei din Motley Crue au o pentagramă, un simbol satanic, pe coperta albumului lor. Sunt oare membrii formaţiei cu adevărat satanici? „Pentagrama nu este neapărat demonică", spune Nikki Sixx, membru al formaţiei. „Am făcut câteva cercetări în simbolistica antică şi am descoperit că pentagrama era un simbol antic pentru rău. Ea nu are însă nici o legătură cu diavolul. Dacă anumite secte oculte au preluat pentagrama, este treaba lor; iar pe mine, prea puţin mă interesează asta".[26]

Putem respira oare uşuraţi? Nicidecum! Asocierea pentagramei cu satanismul în prezent poate să nu-1 intereseze pe Nikki Sixx, dar îi interesează pe tinerii care sunt introduşi în ocultism prin intermediul unor formaţii cum ar fi Motley Crue. Tinerii vor să devină asemeni eroilor lor. A da un concert prin intermediul căruia se transformă fanii în rebeli împotriva autorităţilor, se propagă sexul liber şi folosirea drogurilor, pentru ca apoi, într-un interviu dintr-un oarecare ziar membrii formaţiei să apară familişti devotaţi care au dat un concert ca să mai câştige şi ei nişte bani de buzunar, seamănă cu Pied Piper care îi duce pe tineri în rătăcire, susţinând apoi sus şi tare: „Am glumit!"

în cazul unor anumite grupuri, agenda le motivează muzica -o agendă care nu are nimic de-a face cu înşelătoria presei sau vânzările de discuri. Muzica lor este propagată pentru o cauză.

Cântăreţul Jimi Hendrix, un idol pentru mulţi chitarişti, spunea odată: „Pot explica totul mai mult prin muzică. îi atrag pe oameni din direcţia spre care se îndreaptă spre starea lor naturală, iar atunci când le atingi coarda sensibilă, le poţi introduce în subconştient ceea ce vrei să le spui".

„Muzica pop este o metodă răspândită de a condiţiona felul de gândire al oamenilor!", spune Graham Nash de la Crosby, Stills and Nash. „După părerea mea, singurul lucru care trebuie făcut este să le răpeşti copiii. Când spun lucrul acesta nu mă refer la o

răpire fizică; mă gândesc la schimbarea sistemului lor de valori, ceea ce îi face în mod eficient să se îndepărteze de lumea părinţilor lor".[28]

Jacques Mordi de la formaţia The Village People spunea: „Am format acest grup în semn de protest împotriva Amitei Bryant şi pentru a-i face pe homosexuali acceptaţi în societatea noastră".

Un membru al formaţiei Jefferson Starship afirma: „Muzica noastră are scopul de a

mări prăpastia dintre generaţii şi de a-i înstrăina pe copii de părinţii lor".[30]
Inamicul nu se mai limitează la uneltiri subtile şi la tactica războiului rece. Administraţia şi puterea au dat la o parte cortina şi şi-au expus clar intenţiile - şi mulţi dintre cetăţenii noştri sunt încântaţi să plătească 30 de dolari pentru a urmări un astfel de spectacol.

13

COMUNICÂND CONVINGERILE MUZICALE COPIILOR TĂI

Să acţionezi fără o înţelegere clară,
să-ţi formezi obiceiuri fără o investigaţie prealabilă,
să urmezi o cărare o viaţă întreagă fără să ştii unde duce de fapt—
acesta este spiritul maselor. Mendus

Şi voi părinţilor nu-i întărâtaţi la mânie pe copiii voştri, ci creşteţi-i în mustrarea şi învăţătura Domnului.
Efeseni 6:4

Mulţi adulţi creştini sunt deja cuprinşi de o indignare sfântă şi ar putea să strângă deja lemne pentru a arde casetele - dar nu vă grăbiţi! Scopul nostru este să ne debarasăm familiile şi prietenii de influenţa malefică a unor anumiţi cântăreţi, iar arderea casetelor nu s-a dovedit întotdeauna eficientă în acest sens.[1]

Distrugerea casetelor unui tânăr de 17 ani împotriva voinţei lui nu va duce decât la ridicarea unui zid între părinte şi copilul lui şi, inevitabil, la creşterea atracţiei tânărului faţă de o muzică rebelă în absenţa părinţilor. Amintiţi-vă că am fost chemaţi să formăm valorile copiilor noştri fără să îi întărâtăm. Ca urmare, trebuie să ne facem timp pentru reflectare şi rugăciune ca să putem croi o strategie adecvată situaţiei create.

Un părinte interesat de acest aspect al vieţii copilului ar fi bine să citească lucrarea lui Al Menconi *Today 's Music: A Window to Your Child's Soul* [Muzica de azi: o fereastră către sufletul copilului tău].

Iată câteva principii culese din această carte remarcabilă.

1. *Lucrează la relaţia ta cu copilul.* Dacă părintele nu a petrecut timp calitativ cu copilul, zidurile de resentimente care au fost construite trebuie dărâmate înainte ca adevărurile mari să poată fi comunicate. Dacă o adolescentă îşi găseşte refugiul într-o subcultură rock, datorită absenţei sau neglijenţei părinţilor ei, nu fi surprins dacă ea se va agăţa cu disperare de muzica ei.

Deşi posterele, casetele, tricourile pot părea triviale unui observator superficial, aceste banalităţi au devenit, în mod automat, fundamentul care susţine lumea multor tineri. Lumea muzicii lor îi eliberează de sub presiunea zbaterilor lor emoţionale şi comunică cu ei atunci când sunt singuri. Ei nu-şi pot imagina viaţa despărţiţi de muzica lor, aşa cum mulţi adulţi din înalta societate nu-şi pot imagina viaţa fără apartenenţa la clubul lor social.

Ca urmare, trupa de 'comando' angajată de părinţi pentru a tăbărî fără nici o avertizare

asupra copilului, devastându-i dormitorul în efortul lor de a curaţi casa, s-ar putea să câştige bătălia, dar să piardă copilul. în viitor, copilul înstrăinat va găsi fără îndoială o cale spre muzica pe care şi-o doreşte, dar de data aceasta o va face într-un spirit de răzbunare.
Al Menconi pune o întrebare răscolitoare în acest sens: „Muzicienii rock ai zilelor noastre comunică valorile lor copiilor tăi în fiecare zi. Tu ce faci?"[2] Dacă nu o faci, sau dacă nici măcar nu ai temeiul relaţional pe care să le comunici, trebuie să iei măsuri urgente pentru a te apropia de copilul tău.
2. *în cazul în care comunici bine şi copilul tău realizează că tot ceea ce spui vine numai din dragoste, fă următorul pas al examinării personale.* Isus a spus că încă înainte de a mă gândi să scot paiul din ochiul fratelui meu, ar trebui să scot bârna din propriu-mi ochi. Cu alte cuvinte, dacă predici copiilor tăi un mesaj anti-rock, sprijinindu-ţi afirmaţiile cu dovezi care susţin că obiceiurile muzicale ne afectează comportamentul, atunci nu te urca în maşină ca să te relaxezi ascultând piesele country ale lui Hank Williams, Jr. care merg foarte bine la o bere. Nu ponegri sexul şi

violenţa de la MTV dacă videocasetele pe care le împrumuţi ilustrează acelaşi stil de viaţă. Adolescenţii detecta ipocrizia de departe, şi deşi s-ar putea să accepte tacit standardele tale în prezenţa ta, îţi vor adopta stilul de viaţă în absenţa ta.
3. *Caută să înţelegi lumea muzicală a copilului tău.* Este ciudat faptul că puţini părinţi se arată interesaţi de un domeniu atât de important pentru copiii lor. Dacă o soţie este interesată de artă, petrecând ore întregi în fiecare zi în galerii de artă, delectându-se cu operele marilor maeştri, s-ar simţi probabil ofensată dacă soţul ei ar ignora complet această dimensiune a vieţii ei. Totuşi, mulţi părinţi sunt complet dezinteresaţi de muzica pentru care copiii lor trăiesc.
S-ar putea ca adolescenţii tăi să nu asculte nici una din formaţiile menţionate anterior, dar aş vrea să te întreb dacă ştii ce muzică ascultă. Este ceva pozitiv în muzica sau mesajul acelei formaţii, ceva ce tu şi adolescentul tău aţi putea aprecia? Dacă vrei să vorbeşti în vânt, atunci susţine dogmatic că stilul respectiv nici măcar nu merită să fie considerat muzical, că muzica lor este de fapt o glumă şi că formaţia respectivă nu e decât o adunătură de lunatici în costume aiurite care îşi descarcă nervii asupra unor biete tobe şi ţipă cât îi ţin plămânii. Un asemenea comentariu nu ar face decât să întărească convingerea adolescentului tău că nu ai înţeles nici pe departe lumea Iui sau a ei.
Nu uita, copiii pot cădea la matematică, dar sunt experţi în materie de muzică. Ei ştiu că Sting de la Police a predat într-o şcoală catolică - nu-i chiar lunaticul de care vorbeai tu - şi cei mai mulţi tineri pot deosebi un chitarist de un salahor. Eddie VanHalen este un chitarist excelent de muzică rock. O mare parte dintre aceşti cântăreţi sunt licenţiaţi în muzică şi sunt muzicieni remarcabili. Poţi comunica eficient spunând pur şi simplu că bateristul de la Rush este excepţional. După ce copilul îşi revine după şocul complimentului tău, te vei afla într-o poziţie de pe care vei putea exprima mai bine ideile referitoare la stilul de viaţă al formaţiei şi la versurile lor. Fii interesat de lumea copilului tău şi el s-ar putea să fie interesat de lumea ta!

4. *Nu fi mulţumit cu ceea ce acceptă copilul tău, încearcă să-i dezvolţi convingeri.* O educaţie exhaustivă cu privire la standardele biblice asupra muzicii nu poate fi căpătată printr-o discuţie de 30 de minute. Casetele video şi cărţile introductive în muzică ar merita studiate cu întreaga familie. Următoarele principii biblice merită discutate pentru a oferi cadrul raţional necesar alegerii unei muzici pozitive.
a. Dumnezeu este preocupat de înnoirea minţii noastre, nu numai a faptelor noastre

(Romani 12:1-2). Mult timp după ascultarea unei casete, piesele continuă să se deruleze în mintea noastră. Minţile noastre sunt asemănătoare computerelor, gândurile prezente fiind determinate de datele introduse anterior. Piesele muzicale se derulează de mai multe ori în mintea noastră. în cele din urmă, acestea au impact asupra conţinutului gândurilor noastre, a temelor la care meditǎm.
Dumnezeu ne pune anumite bariere privind lucrurile la care meditǎm. Mintea creştinului ar trebui să macine doar lucruri care sunt adevărate, pure, drepte, demne de iubit, demne de cinste, demne de laudă (Filipeni 4:8). Omul binecuvântat meditează la legea Domnului zi şi noapte (Psalmi 1:2). Putem noi aplica aceste instrucţiuni clare în timp ce digerăm o piesă a celor de la AC/DC, Black Sabbath sau Judas Priest? Cu siguranţă că nu! Credincioşii se văd învinşi şi frustraţi atunci când se hotărăsc să trăiască o viaţă curată zi cu zi, însă îşi programează mintea cu mizerie şi violenţă.
b. Muzica poate afecta stilul de viaţă. Deşi ar fi dificil de realizat un studiu în urma căruia să se demonstreze incontestabil că piesele negative produc în timp un comportament negativ, există cel puţin studii care susţin această teză. Un studiu efectuat de Universitatea din Illinois concluziona că „anumite tipuri de video-clipuri rock pot produce la bărbaţi o atitudine ostilă şi cinică faţă de femei".[3] Potrivit psihiatrului Robert S. Denski, şeful echipei de medici a spitalului Laurel Ridge din San Antonio „prin expunerea repetată la cinism, ură şi distrugere fără discriminare, în special în absenţa dragostei şi sfatului părintesc, copiii devin insensibili la brutalitate şi degradare".[4]
Un alt studiu susţinea că adolescenţii din clasele a Vil-a şi a X-a sunt „predispuşi să aprobe sexul premarital" după vizionarea anumitor clipuri muzicale.[5] O concluzie rezonabilă este aceea că o expunere îndelungată ar putea produce schimbări în atitudine şi comportament.[6]
c. Ascultând formaţii necreştine, cumpărând casetele lor, mergând la concerte, finanţăm o cauză contrară viziunii noastre despre lume şi viaţă. Este uimitor că oameni care nu ar fi trimis niciodată vreo donaţie bisericii Satanei cumpără fără mustrări de conştiinţă un album al formaţiei Black Sabbath sau un tricou cu inscripţii obscene.
d. Fiecare din noi ne influenţăm reciproc prin activitatea noastră. Apostolul Pavel scria „Lucrurile pe care le-aţi învăţat, le-aţi primit, le-aţi auzit şi le-aţi văzut la mine, acelea să le faceţi. Şi Dumnezeul păcii va fi cu voi" (Filipeni 4:9). Poţi tu încuraja tinerii creştini să facă ceea ce văd în muzica pe care ai ales-o tu?
e. Un grădinar bun face mai mult decât să iubească florile. El trebuie să urască buruienile. La fel, viaţa de creştin implică atât dragostea pentru bine, cât şi ura faţă de rău. Pavel îi îndeamnă pe credincioşii din Roma să le „fie groază de rău" (Romani 12:9).[7] Dacă într-adevăr ne este groază de mesajul pe care îl poartă o piesă muzicală, cum am mai putea-o savura?
f. Cea mai mare poruncă a Domnului Isus este: „Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, şi cu tot cugetul tău" (Matei 22:37). Gândeşte-te la persoana pe care o iubeşti cel mai mult pe pământ. Imaginează-ţi apoi că un grup rock face bâşcălie de acea persoană şi îi ridiculizează standardele. Crezi că ai putea cumpăra acel album şi să te bucuri de el? Dragostea ta faţă de acea persoană te-ar determina să respingi acea muzică, chiar dacă ţi-ar place melodia. Cum pot spune oamenii că II iubesc pe Dumnezeu şi totuşi să găsească plăcere în piese muzicale care promovează şi glorifică tocmai lucrurile care II întristează pe El?

5. *Trebuie să ajutăm tineretul să respingă iluzia că eroii muzicii lor au găsit pace şi împlinire în succesul obţinut prin vocaţia lor.* Ei trebuie învăţaţi să vadă dincolo de

lumea artificială a studiourilor de televiziune şi a sălilor de concert.
Ei trebuie să ştie că Sting, un basist şi un compozitor de succes al formaţiei Police, nu este neapărat fericit. „Care este cea mai răspândită greşeală cu privire la succes?" a fost întrebat Sting în cadrul unui interviu. Răspunsul lui a fost: „că îţi aduce un fel de fericire. Nu este adevărat şi nu cred că ceva te poate face fericit. Am un succes imens, dar nici un prieten. Trebuie să spun că am trei prieteni apropiaţi. Publicul tinde să creadă că starurile au milioane de prieteni. Ei bine, eu nu am".[8]
John Cougar Mellencamp spunea: „Atunci când îmbătrâneşti (...) este greu să fii fericit. Nu am mai trăit o zi din plin de când aveam 21 de ani".[9]
Lindsay Buckingham de la Fleetwood Mac spunea: „Sunt singură. Viaţa mea personală este pustie. O casă [în valoare de 2 milioane de dolari] nou mobilată nu înseamnă prea mult. înseamnă doar că ai doar un loc drăguţ de unde să te uiţi la televizor. Şi ce? Mă simt destul de izolată în acest moment. Ca un om aflat într-un castel pe vârful unui deal. Sper să nu dureze veşnic".[10]
La 17 septembrie 1970 idolul chitariştilor Jimi Hendrix a fumat droguri, s-a îmbătat, a luat sedative şi s-a culcat, înecându-se în propria vomă.[11] Când Jenis Joplin a auzit de moartea lui, a blestemat şi s-a văietat: „El m-a obligat s-o fac". Două săptămâni mai târziu a fost găsit trupul ei mort măcinat de sifilis, moartea survenind în urma unei supradoze de heroină.[12] Sid Vicious de la Sex Pistols şi-a ucis prietena luând apoi o supradoză de droguri. El
avea 21 de ani, iar prietena sa 20. Hank Williams, Sr., un faimos cântăreţ de muzică country a murit pe bancheta din spate a unei maşini. A făcut stop cardiac datorită unei supradoze de droguri.[14]
Şi lista ar putea continua. James Honeyman-Scott de la formaţia *The Pretenders* a murit în urma unui stop cardiac datorat unei supradoze de cocaină. Brian Jones de la *Rolling Stones* s-a înecat în urma unei supradoze de droguri.
Generaţia noastră a fost hrănită cu minciuni. Mulţi oameni cred sincer că unul dintre lucrurile cele mai amuzante pe care le face Dumnezeu este să caute oameni care se distrează bine pentru a le întrerupe distracţia. Dimpotrivă, Isus a venit pentru ca noi să avem viaţă şi s-o avem din belşug (Ioan 10:10). „Căci Domnul Dumnezeu este un soare şi un scut, Domnul dă îndurare şi slavă şi nu lipseşte de nici un bine pe cei ce duc o viaţă fără prihană" (Psalmi 84:11).
Cu alte cuvinte poruncile negative ale lui Dumnezeu sunt date cu scopuri pozitive. El ştie că un stil de viaţă dependent de droguri, de promiscuitate sexuală şi petreceri desfrânate duce la dezastru. El nu este Atotputernicul Spărgător de Petreceri. Singurul lucru pe care îl doreşte este să-şi salveze copiii de la mizeria în care se scaldă această lume ca rezultat direct al seminţelor pe care le-a semănat.
Atât părinţii care se ocupă de copii cât şi pastorii care au grijă de comunitatea lor, trebuie să comunice atât adevărurile Duhului cât şi litera Legii. Doar atunci copiii noştri nu numai că vor cunoaşte adevărul, dar vor avea şi motivaţia să-1 urmeze.

14

O ALTERNATIVĂ CREŞTINĂ

Nu vă lăsaţi biruiţi de rău, ci biruiţi răul prin bine.
Romani 12:21

Atunci când oamenii se hotărăsc să renunţe la muzica lor nesănătoasă, ei fac un pas important. Din păcate, dacă acesta nu este urmat de un al doilea pas, mulţi se vor întoarce din nou la vechile lor căi. Al Menconi susţine că atunci când oamenii se

reîntorc Ia muzica seculară ei îi sunt mai dedicaţi ca înainte.[1] Care este problema? Ei erau sinceri în dorinţa lor de a renunţa la ceea ce era vechi, dar nu le-a fost oferită nici o alternativă viabilă.
în societatea noastră, oamenii nu pot trăi într-un vid spiritual. Probabil că majoritatea lor vor eşua în tentativa de a-şi schimba stilul de muzică pentru a rămâne consecvenţi imnurilor tradiţionale. Unii s-ar putea să reuşească. Cei mai mulţi însă nu vor reuşi. Dacă dorim să vedem o schimbare permanentă în acest domeniu, trebuie să oferim o alternativă viabilă într-un stil acceptat de aceşti oameni.
Există formaţii seculare care cântă o muzică bună, constructivă. Aşa cum un artist secular poate picta un peisaj superb, în acelaşi fel un muzician secular poate produce o muzică superbă. Multe din piesele care se vând astăzi exprimă pur şi simplu o dragoste emoţională şi nu este nimic rău în a te îndrăgosti. Totuşi trebuie să recunoaştem potenţialul incredibil pe care muzica creştină îl are în vederea schimbării minţii. Nu este nimic rău în a asculta piese muzicale legate de relaţia legitimă între un băiat şi o fată. Câţi oameni, cu dezvoltare hormonală normală au nevoie de

mai mult decât atât ca să se gândească la un subiect atât de intim? Tânăr fiind, eu nu aveam nevoie de mai mult. De aceea am decis să ascult muzică creştină, ceea ce s-a dovedit a fi o decizie înţeleaptă aducându-mi multe satisfacţii de-a lungul anilor. Mintea mea a fost umplută cu Cuvântul lui Dumnezeu, am fost mângâiat în vreme de necaz şi am fost provocat atunci când mă ispitea apatia.
Din păcate, muzica creştină contemporană rămâne un secret bine păstrat pentru mulţi. Un studiu recent efectuat de grupul de cercetare Bârna a relevat faptul că numai 43% dintre tinerii interogaţi au auzit de Petra, 28% de Michael W. Smith şi 15% de DeGarmo & Key - trei dintre cele mai populare formaţii având ca scop evanghelizarea tineretului. Prin contrast, un copleşitor procent de 99% au auzit de Bon Jovi, Madona şi New Kids on the Block. Când au fost interogaţi tinerii creştini doar 52% auziseră de Petra şi 20% de DeGarmo & Key, dar 91% auziseră de Ton Loc şi L.L. Cool J.[2]
Iată concluzia studiului: 85% dintre tinerii din biserică ascultă zilnic 3,5 ore de muzică pop şi rock seculară.[3] Lumea câştigă o bătălie importantă în războiul pentru minţile tinerilor, iar acest lucru se întâmplă în acelaşi timp în care noi asistăm la ceea ce Hustad numeşte: „cea mai semnificativă dezvoltare a muzicii creştine de evanghelizare de când Ira Sankey a popularizat stilul gospel cu peste 100 de ani în urmă!"[4]
Multe formaţii creştine produc muzică de calitate în toate stilurile: pop, rap, ritmat şi blues, tradiţional, jazz, acappella, country, black contemporary gospel, adult contemporary, soft rock, hard rock, trash/speed metal, pop/melodic metal, house, rave şi probabil multe altele savurate de tinerii de toate vârstele. Tinerii conştienţi de existenţa formaţiilor creştine care compun muzică într-o formă pe care ei o preferă, tind să o placă.[5] Dar ceea ce este regretabil este faptul că formaţiile sunt „virtual necunoscute pe piaţă"[6], afirmă George Bârna. Este timpul ca liderii de tineret din biserică să promoveze în mod serios această muzică în adunarea lor care are nevoie disperată de o alternativă.

Acest capitol vă va introduce în lucrarea câtorva cântăreţi de muzica creştină contemporană. Au fost selectaţi nu atât în funcţie de popularitate, ci în baza faptului că le-am urmărit lucrarea de-a lungul anilor. Cei care folosesc stilul rock sunt prezentaţi mai detaliat deoarece în aceste cazuri controversa este mai mare.
Petra
Când Nikki Sixx de la formaţia Motley Crue a fost întrebat ce s-ar fi întâmplat cu ei

dacă nu ar fi avut succes la momentul potrivit el a răspuns: „Probabil că ne-am fi aflat cu toţii în închisoare". Ce ar face membrii formaţiei Petra în eventualitatea unei despărţiri? Când au fost întrebaţi, fiecare a răspuns că ar lucra pentru Domnul într-un alt mod, găsind o cale mai potrivită de a comunica evanghelia.[7] Noi avem mare nevoie de discernământ pentru a alege cea mai bună alternativă.

Petra este cea mai populară formaţie creştină rock din lume, dar debutul lor modest nu lăsa să se întrevadă nici o urmă de succes. Constituită în 1972 în Indiana, formaţia cânta oriunde i se dădea voie - în biserici, licee, parcuri, închisori. Ei călcau pe o cărare nebătătorită şi doar povara atingerii tinerilor cu evanghelia i-a ţinut în lucrare în timpul anilor de obscuritate. După producerea a trei albume, dintre care nici unul nu i-a scos din această obscuritate, numai Bob Hartman, fondatorul şi chitaristul grupului a simţit că trebuie să-şi continue lucrarea ca formaţie.

Cei care acuză aceste formaţii de grandomanie şi câştiguri financiare nelimitate trebuie să ia în considerare vânzările foarte mici ale formaţiilor creştine rock la începutul anilor '70. Bineînţeles că tineretul din Fort Waine îi iubea, dar cum rămânea cu atitudinea librăriilor şi a staţiilor radio creştine faţă de această muzică? Pe de o parte posturile creştine de radio se abţineau să difuzeze orice piesă rock, pe de altă parte posturile seculare nu puteau înghiţi versurile cu mesaj creştin.

Chiar şi în acele momente Hartman, simţea povara de a lucra pentru Dumnezeu în mijlocul unei generaţii rock şi astfel a adunat

laolaltă alţi trei muzicieni pe care îi întâlnise la un grup de studiu biblic: basistul Mark Kelly, clapistul John Slick şi bateristul Louie Weaver. Greg Volz a venit ca solist la Petra, refuzând oferta de a cânta la formaţia secular renumită: R.E.O. Speedwagon şi demonstrându-şi astfel dispreţul faţă de faima lumească.

Asistenţa lor a crescut de la 764 de persoane în turneul „Never Say Die" (1981) la mai mult de 8.000 la concertul „On Fire" din 1988.[8] Dar drumul spre succes nu a fost uşor. Billy Ray Hearn, preşedintele corporaţiei Sparrow şi primul producător al formaţiei spunea că în anii lor de început:

A fost una dintre formaţiile care a trecut prin cele mai multe probleme. Cu toate acestea ei au rămas însă împreună. S-au ţinut unul de altul. Aveau mai multă tenacitate şi spirit de echipă decât orice altă formaţie. Au supravieţuit zilelor grele, iar în final au învins. îmi ridic pălăria în faţa lor pentru că au stat împreună în vremurile grele - iar atunci când au reuşit, lucrul acesta nu i-a schimbat. Ei nu s-au dus înspre piaţă, ci în final, piaţa a venit la ei.

încă o dată, popularitatea şi profesionalismul muzical nu sunt valorile ultime în evaluarea unei formaţii. Când lectorul şi autorul creştin Josh McDowell a fost chemat să facă un turneu împreună cu formaţia Petra, el s-a lansat într-o cercetare profundă a roadelor vieţii personale a fiecărui membru şi a lucrării formaţiei ca echipă. Care au fost concluziile lui în urma cercetărilor şi a timpului petrecut împreună cu ei în turneu? „Timp de 25 de ani am lucrat cu oameni din toată lumea, dar n-am întâlnit oameni mai dedicaţi ca membrii formaţiei Petra".[10] După fiecare concert, Josh „era mai îndrăgostit de Isus şi mai supus domniei Lui în viaţa sa".[11]

Ce putem spune despre roadele lucrării formaţiei Petra? In timpul ultimului lor turneu nu era ceva neobişnuit să vezi o sută-două de oameni dedicându-I-se lui Isus şi vorbind cu consilierii la terminarea concertului. Cine poate calcula creşterea spirituală a celor care zi de zi ascultă muzica acestei formaţii?

Piesele formaţiei nu sunt deloc superficiale: 'Get on Your Knees and Fight Like a Man' îi provoacă pe ascultători Ia rugăciune. 'Chameleon' demască ipocrizia vieţii

creştine căldicele atât de răspândite astăzi. 'First Love' descrie dragostea supremă a credinciosului faţă de Salvatorul său. Alte piese cum ar fi 'Creed' [Crez], reactualizează punctul forte al lui Charles Wesley: învăţarea doctrinelor prin cântare, în secolul XX.

CREZ'

Cred în Dumnezeu Tatăl - Creatorul cerului şi al pământului
Şi în Isus Cristos singurul Său Fiu
Cred în naşterea din fecioară
Cred în Omul Durerilor, străpuns pentru nelegiuirile noastre
Cred în Mielul crucificat, atârnat de lemn între doi tâlhari
Cred în învierea din a treia zi, ziua cea glorioasă
Cred că există un mormânt gol şi o piatră dată la o parte de
înger
El a coborât să elibereze pe cei înlănţuiţi în păcat Iar acum stă la dreapta lui
Dumnezeu şi îmi pregăteşte un loc
Refren:
Acesta este crezul meu - mărturia pe care am auzit-o
Credinţa care dăinuie
Acest adevărul este confirmat
Prin erele negre ale trecutului
în ciuda persecuţiei, va dura,
Iar eu voi rămâne loial acestui crez.
Cred că El a trimis Duhul Său să mângâie şi să confrunte
Să ne călăuzească în adevăr şi lumină,
Să ne boteze şi să ne pecetluiască
Cred că El va reveni pe nori aşa cum s-a înălţat
Şi că ne va lua la El, dar nimeni nu ştie când

Refren
Cred că El este Judecătorul tuturor oamenilor, mici sau mari Că sufletele înviate ale oamenilor îşi primesc de la El răsplata Unii moartea, alţii viaţa, toţi răsplata lor Unii îi vor cânta laude eterne Marelui nostru Domn
Refren

Imaginează-ţi un asemenea potenţial de înnoire a minţii, invadând sufletele tinerilor în fiecare zi. Stilul este cel preferat de ei, mesajul nelimitat de timp este cel pe care au nevoie să-l audă.

Principiul fundamental al lui Bob Hartman este acesta: „Câţi tineri putem câştiga şi câte vieţi putem schimba prin ceea ce facem? Noi suntem misionari, iar misionarii se străduiesc să înveţe limba oamenilor pe care încearcă să-i atingă cu mesajul evangheliei".[12]

Keith Green

Dacă a existat vreodată o voce profetică în muzica creştină contemporană a fost aceea a lui Keith Green. El 1-a găsit pe Cristos în 1975 după ce gustase din amărăciunea drogurilor, a dragostei libertine, a banilor, a gloriei, a 'iluminării' în urma studierii marilor învăţători şi filosofi care au revoluţionat lumea. După ce s-a convertit, el a devenit plin de zel pentru Domnul. Despre aceşti ani de început el scria:

Mărturiseam pe plajă, în parcuri, în restaurante, sau chiar şi când formam greşit numărul de telefon. Apoi au urmat cei care nu aveau un adăpost, bani sau prieteni... Erau zile nebune. Oameni dormind pe canapele în toate camerele, chiar şi pe

podeaua garajului. Unii creştini credeau că am mers prea departe. Poate că aşa era, dar Dumnezeu a binecuvântat atât îndrăzneala cât şi nevinovăţia noastră... Mulţi au fost salvaţi şi mulţi au găsit
148

speranţă. Bineînţeles că am fost furaţi şi jefuiţi... dar fiecare suflet a meritat![13]
Astfel a început viaţa spirituală a lui Keith Green, un om care a comunicat multora conceptul de sfinţenie şi dedicare radicală. în timpul vieţii sale el a susţinut standardele Cuvântului Sfânt al lui Dumnezeu îndepărtând orice formă de compromis. Potrivit evanghelistului Leonard Ravenhill, Green
avea un zel sfânt şi o inocenţă pe care am văzut-o la puţini oameni. Nu cred că Green era atât de preocupat de Evanghelia lui Cristos, cât era de preocupat de persoana lui Cristos. Cred că aceasta era pasiunea care îl consuma. Nu era numai un predicator. Era un cruciat. Iar pasiunea sufletului său era revărsată prin versurile vibrante ale pieselor sale.[u]
Deşi acum el este alături de Cel cu care a dorit atât de mult să fie, mesajul lui continuă să aibă impact prin casete, tractate, jurnale şi prin organizaţia 'Last Days Ministries' condusă de soţia sa, Melody.
înregistrările lui Green conţin piese ca: 'I Pledge My Head to Heaven' scrisă în timp ce postea şi se ruga în munţi. Keith ştia că mesajul de pocăinţă l-ar putea costa viaţa într-o zi, dar cea mai mare problemă a lui era aducerea familiei sale în faţa altarului. în timp ce plângea, el scria aceste versuri:
îmi ofer viaţa cerului pentru cauza evangheliei,
Şi nu cer nici unui om de pe pământ să-mi împlinească
nevoile. Căci asemenea vrăbiuţei care zboară pe cer, sunt înfăşat în
dragostea Lui, Şi mă încred în El asemenea acestor mici creaturi pe care EI le hrăneşte.
(Matei 6:25-26, 33)
149
O ofer pe soţia mea cerului pentru cauza evangheliei, Deşi dragostea noastră pare să crească, în fiecare zi,
tot mai mult.
Căci aşa cum i-am declarat în ziua nunţii, aş prefera să mor Decât s-o iubesc mai mult ca pe Acela care mi-a salvat
sufletul.
(Matei 10:37; Luca 18:29-30)
Refren:
Sunt copilul Tău, şi doresc să fiu veşnic în familia Ta. Sunt copilul Tău şi Te voi urma indiferent ce s-ar întâmpla. Indiferent de preţ, voi socoti toate lucrurile o pierdere.
(Filipeni 3:7-8)
îmi ofer fiul cerului pentru cauza evangheliei.
Deşi e lovit şi bătut, ridiculizat şi batjocorit,
îl voi învăţa să se bucure şi să-şi înalţe glasul mulţumitor
şi plin de laudă, Şi să fie la fel ca Acela care a suportat cuiele
şi coroana de spini.
(Matei 5:10-12)
Refren
Am avut o şansă să câştig lumea şi să trăiesc ca un rege. Dar fără dragostea ta, aceasta nu înseamnă nimic! (Matei 16:26)
Indiferent de cost, voi considera totul o pierdere, Indiferent de cost, voi considera totul o pierdere, îmi ofer fiul... îmi ofer soţia... îmi ofer viaţa cerului îmi ofer fiul... îmi

ofer soţia...
îmi ofer viaţa cerului pentru cauza evangheliei.
Câtă provocare în aceste cuvinte! O altă piesă a lui Keith Green care m-a motivat la mărturie personală este: 'Asleep in the Light' [Adormit în lumină]. Mesajul acestei cântări ar trebui să continue să zdrobească apatia bisericii secolului XX.
îi vezi, îi vezi pe toţi oamenii scufundându-se? Nu-ţi pasă, nu-ţi pasă? Ai de gând să îi laşi să se înece? Cum poţi fi atât de amorţit încât să nu îţi pese dacă vin? îţi închizi ochii şi pretinzi că lucrarea este deja terminată.
'Binecuvintează-mă Doamne, binecuvintează-mă Doamne!'
Ştii că asta-i tot ce-am s-aud.
Pe nimeni nu-l doare, nimeni nu strigă, nimeni
nu varsă nici măcar o lacrimă. Dar El strigă, El plânge, El sângerează,
şi El se îngrijeşte de nevoile tale, Dar tu te laşi pe spate şi continui să leneveşti! O, nu vezi cât e de păcat?
Deoarece El aduce oameni la uşa ta
Iar tu îi refuzi spunându-le zâmbind:
'Dumnezeu să te binecuvinteze, duceţi-vă în pace!'
în timp ce întreg cerul plânge. Deoarece Isus a venit la uşa ta Iar tu L-ai lăsat în stradă.
Deschide, deschide uşa şi dăruieşte-te pe tine însuţi. Vezi nevoia, auzi strigătul, cum mai poţi întârzia? Dumnezeu cheamă, tu eşti cel ales, dar ca Iona tu fugi. El ţi-a poruncit să vorbeşti, dar tu ţii totul pentru tine. O, nu vezi cât e de păcat?
Lumea doarme în întunericul împotriva căruia biserica nu poate lupta

15!
Deoarece a adormit în lumină. Cum poţi fi atât de lipsit de viaţă,
când ai fost atât de bine hrănit? Isus a înviat din morţi, iar tu, iar tu nici măcar
nu te poţi scula din pat. O, Isus a înviat din morţi. Hai, scoală-te din pat!
Cum poţi fi atât de amorţit încât să nu îţi pese dacă vin? Iţi închizi ochii şi pretinzi că lucrarea este deja terminată, îţi închizi ochii şi pretinzi că lucrarea este deja terminată.
Nu-ţi închide ochii, nu pretinde că lucrarea este deja terminată!
Vino, vino, vino cu Mine, iubirea mea!
Vino să fugim din această mizerie, vino cu Mine iubirea mea!
Unii au acuzat muzica creştină contemporană că este „insipidă, instabilă, anemică, coruptă spiritual".[15] Aceste epitete nu descriu sub nici o formă însă mesajul şi stilul de viaţă a lui Keith Green. Probabil că lucrarea lui ar putea fi descrisă mai bine ca fiind „vocea care strigă în pustie".
Dându-şi seama că industria muzicii creştine cerea un preţ mai mare decât era necesar pentru casete şi discuri, Green a început să ceară oamenilor „atât cât îşi puteau permite". Până şi astăzi, pelerinul obosit rămas fără bani poate obţine o casetă de-a lui Keith Green la preţul unui timbru poştal.
Unii se vor îndoi de valoarea deciziilor de a-L urma pe Isus luate în timpul concertelor, dar roadele lucrării lui Green rămân, mulţi misionari descoperindu-şi chemarea prin lucrarea lui Keith Green.
într-o misiune locală, muzica poate fi folosită în mai multe feluri. Atunci când îi provocăm pe oameni la răspândirea evangheliei, cântecul 'Adormit în lumină' poate întări impactul mesajului vorbit. Alte piese pot fi folosite pentru conducerea în închinare.

Phil Keaggy
Următoarele piese ale lui Keaggy pot fi folosite pentru înţelegerea atrocităţilor

avortului şi a perspectivei creştine asupra dezastrului.

'CEI MICI'

Refren:

Cine va vorbi pentru cei mici, neajutoraţi

şi pe jumătate abandonaţi?

Ei au dreptul să aleagă viaţa pe care nu vor să o piardă; Eu trebuie să vorbesc în numele lor, dar tu?

Drepturi egale, timp egal pentru copiii încă **nenăscuţi.** Vieţile lor preţioase sunt în joc. Cum ne putem descotorosi de ei? Dând legi, decrete şi noi amendamente. Plătim costul şi ne întoarcem ca să stăm

faţă în faţă cu tinerii acuzaţi. (Refren)

Mulţi vin, şi mulţi pleacă, concepuţi dar nenăscuţi. Preţul este astronomic! Cum putem fi indiferenţi? Picioruşe, mânuţe; lacrimi pentru Cel ce te-a creat. Chiar dacă toţi pe pământ te vor uita, El nu o va face. (Refren)

Inimi în formare, minţi în formare; stinse înainte de a se trezi. Datorită atât de multor crime pământul se va scutura curând. Picioruşe, mânuţe; lacrimi pentru Cel ce te-a creat. Chiar dacă toţi pe pământ te vor uita, El nu o va face. (Refren)

153

DEZAMĂGIRE'

Dezamăgire — alegerea Lui, schimbă o literă. Apoi înţeleg că schimbarea scopului meu

este cea mai bună alegere a Lui pentru mine. Alegerea Lui trebuie să fie binecuvântare,

deşi s-ar putea să fie mascată. Deoarece sfârşitul este de la început cunoscut

în faţa înţelepciunii Lui. Dezamăgire - alegerea Lui, A cui? A Domnului care iubeşte cel mai mult, Care mă înţelege şi mă cunoaşte pe deplin,

care îmi testează credinţa şi dragostea Pentru că asemenea unui părinte pământesc iubitor şi El se bucură când ştie Că fiul lui acceptă necondiţionat

tot ceea ce vine din înţelepciunea Lui.

Dezamăgire - alegerea Lui,

Nu va ţine pentru Sine nici un lucru bun,

din refuzuri adesea strângem Comoara dragostei Lui nespuse. Ei bine, El ştie că orice scop neîmplinit

duce la o încredere mai mare şi mai deplină. Iar sfârşitul planurilor Lui, ne va dovedi că Dumnezeul nostru este înţelept şi drept Dezamăgire - alegerea Lui, Doamne o iau aşa cum este, Ca lutul în mâna olarului, supunându-se deplin atingerii Tale. întregul plan al vieţii mele este rezultatul modelării Tale,

nici o singură alegere să nu fie a mea. Ajută-mă să răspund fără rezerve,

Doamne nu voia mea, ci voia TA.

154

Din nou, gândeşte-te la impactul acestor versuri asupra minţilor tinere. Muzica este o parte importantă în cultura lor. în felul acesta, tinerii vor asculta în mod repetat aceste mesaje în timp ce savurează muzica. Cred cu fermitate că înlocuirea pieselor muzicale cum ar fi: 'Born to Be Wild' [Născut pentru a fi sălbatic] şi 'I Can't Get No Satisfaction' [Nu găsesc nici o satisfacţie], împreuna cu predicile din piese muzicale ca: 'Asleep in the Light' [Adormit în lumină] a constituit un impuls decisiv pentru creşterea mea spirituală. Există un potenţial imens cu care putem să atingem vieţile pierdute şi distruse ale tinerilor!

The Resurrection Bând

The Resurrection Bând sau Rez Bând a fost una dintre primele formaţii creştine care a avut ca scop atingerea subculturilor 'heavy metal'. Deşi şi alte formaţii le-au urmat

exemplul, atitudinea smerită şi fundamentul lucrării acestei formaţii impun respectul celor care altfel ar pleca de la un astfel de concert.
Având patru copii şi mulţi ani de experienţă în lucrare, Glenn şi Wendy Kaiser nu pot fi consideraţi întorşi de curând (1 Timotei 3:6). Dacă le-am observa mai atent vieţile, am descoperi că sunt mult mai prinşi în misiunea lor zilnică din Chicago decât în lumea concertelor, a contractelor şi a vânzărilor de casete.
Când creştinii au aflat că într-un cartier din limita superioară a oraşului Chicago nu exista nici o misiune evanghelică, au înfiinţat asociaţia Jesus People USA (JPUSA) a cărei misiune era slujirea oamenilor străzii. în 1974, ei hrăneau zilnic 200 de oameni şi vizitau pe cei închişi, pe cei din spitale, azile de bătrâni şi centre pentru handicapaţi. Astăzi membrii JPUSA predau cursuri de seară despre ucenicie, studiu biblic, secte şi mărturie personală.
Compozitorul şi cântăreţul Glenn Kaiser precum şi bateristul John Herrin sunt presbiterii comunităţii creştine JPUSA. Glenn este pastorul şi învăţătorul coordonator; John Herrin supraveghează afacerile asociaţiei. Stu Heiss şi basistul John Denton slujesc ca diaconi.

„Suntem probabil cei mai nepotriviţi oameni care puteau vreodată sa formeze un grup de rock 'n' roii", spune Glenn Kaiser. „Pun pariu că dacă ţi-ai petrece ziua cu oricare dintre noi, făcând ce facem noi, nu ţi-ai da teama că facem parte dintr-o formaţie de rock".[16] Cântăreaţa Wendi Kaiser reverberează mentalitatea misiunii grupului: „Dacă muzica ar muri pentru noi mâine, ne-am continua misiunea. Cu siguranţă că s-ar deschide o altă uşă de evanghelizare".[17]

Mylon Lefevre şi formaţia Broken Heart

„Când ne-am adunat pentru prima dată, muzica noastră era atât de slabă încât nu puteam avea probleme cu idolatria", spune Mylon. „Am început să cântăm gratuit în sala de sport a unei biserici. Am cântat într-o biserică metodistă. în prima săptămână au venit doar trei spectatori, dar acei trei au devenit mulţimi şi am stat acolo 5 săptămâni. Atât de mulţi oameni au fost salvaţi încât a trebuit să ne mutăm. Ne-am mutat într-o biserică mai mare. In primul an şi jumătate, 2.400 de tineri au fost mântuiţi".[18]
Mylon a luat în serios lucrarea formaţiei Broken Heart. Nu este vorba numai de compunerea unor melodii plăcute şi de aranjarea rimelor. „Am început să ne scriem piesele stând în post şi rugăciune. Căutând în Cuvânt îl rugam pe Dumnezeu să ne descopere tema despre care dorea El să scriem, şi să ne inspire prin Duhul Sfânt. Pot să vă dau o referinţă biblică pentru fiecare piesă pe care am cântat-o până acum".[19]
Strategia lui Mylon era să ofere participanţilor suficient mesaj şi versete biblice în timpul concertelor (credinţa vine prin auzire) pentru ca în mod inteligent, ei să se poată decide pentru Cristos până la încheierea concertului. Care a fost rezultatul? Până în 1989 misiunea sa era în contact cu peste 160.000 de oameni care s-au convertit în timpul concertelor formaţiei Broken Heart. In prezent lucrarea lor s-a extins dincolo de pregătirea concertelor şi la răspunsul în scris la cele 5.000 de scrisori care vin lunar.
Un familist în jurul vârstei de 45 de ani, concertând de aproximativ 150 de ori pe an, Mylon oboseşte adesea în urma bătăliilor. Ce rost mai are atunci să ţii tot timpul trena? „Cu riscul de a supra simplifica răspunsul, bunătatea lui Dumnezeu este cea care mă ajută să merg înainte", mărturiseşte Mylon. „Aş fi renunţat de mult, dacă făceam lucrarea aceasta pentru oricine altcineva decât pentru Fiul lui Dumnezeu".[21]
După cum aţi putut observa, mulţi artişti implicaţi în muzica creştină contemporană sunt acolo ca să slujească în lucrare. Impactul acestor muzicieni misionari poate fi

apreciat însă pe deplin doar atunci când sunt văzuţi în acţiune, în mijlocul oamenilor pe care doresc să-i câştige cu evanghelia. Am văzut toate aceste formaţii concertând. Am fost martorul impactului lor asupra tinerilor pe care îi dusesem eu la concert şi am experimentat lucrarea lui Dumnezeu în propria-mi viaţă ca rezultat a ceea ce am văzut şi auzit. Datorită acestui fapt, eu consider aceste lucrări mai mult decât o alternativă la muzica seculară. Pentru cei care caută să lucreze în mijlocul aceluiaşi grup de oameni cu strategia apostolului Pavel, folosirea acestui gen de muzică devine ceva mai mult decât o alternativă viabilă. Devine un imperativ moral. Voi vorbi despre aceste lucruri mai pe larg în ultimul capitol.
156
157

15

INTRODUCEREA MUZICII CREŞTINE CONTEMPORANE ÎN BISERICĂ

Dacă doreşti să atingi tânăra generaţie a acestei ţări, compune o piesă, nu te lua după reclame.

Serge Denisoff- *sociolog*[1]

James Tucker este un pastor sincer. El predică cuvântul, îi evanghelizează pe cei pierduţi şi păstoreşte turma. Dar reverendul Tucker are un punct slab, un detaliu important care a ridicat un zid între el şi oamenii pe care cu disperare doreşte să-i câştige cu evanghelia. El se îmbracă în stilul englezesc al anilor 1700.

Mesajul lui are conţinut, iar inima sa este sinceră, dar înfăţişarea sa întunecă mesajul. Cei care au crescut sub oblăduirea lucrării sale înţeleg dorinţa sa de a fi sfânt şi separat de lume. De fapt, ei au ajuns la punctul în care pot deosebi ceea ce este sfânt de ceea ce este lumesc. Totuşi, Tucker este un factor generator de confuzie pentru necreştini. Ei se întreabă dacă, pentru a deveni creştini vor trebui să se îmbrace la fel ca el. Unii creştini sunt de părere că îmbrăcămintea demodată a reverendului îl împiedică să se raporteze la viaţa celor din jur. Tinerii cred doar că este ciudat.

Din păcate, rev. Tucker nu înţelege care este problema. EI crede că lipsa unui răspuns din partea maselor este o caracteristică a împietririi din lume, nebănuind nici o clipă că oamenii refuză vinul doar datorită burdufului.

Vi se pare greu de crezut o asemenea istorisire? Ei, bine, este ceva imaginar. Chiar aşa? Dacă am schimba îmbrăcămintea stil 1700 cu stilul muzical al anilor 1800 sau 1900 s-ar putea să nu mai fie vorba de ceva imaginar.

în timp ce depunem un efort uriaş să ne menţinem sacourile, cravatele, costumele în pas cu moda (care pastor ar fi purtat guler
159
larg şi robă la începutul anilor '90?), nu ne trece prin minte că de fapt închinarea noastră este îmbrăcată în stilurile de muzică ale secolelor trecute. Pentru a clarifica această problemă, să facem o diferenţă între două atitudini privind lucrarea.

Mentalitatea de fortăreaţă

Prima atitudine este o extensie a ceea ce un autor numea „mentalitatea de tip fortăreaţă".[2] Lucrătorii care au această mentalitate construiesc ziduri fizice şi culturale în spatele cărora biserica este protejată de lume şi lumea de biserică. Pentru adepţii acestei mentalităţi evanghelizarea nu înseamnă aventurare pe un teren păgân pentru a

relata oamenilor despre Cristos. Evanghelia înseamnă mai degrabă o acţiune în interiorul zidurilor bisericii, provocându-i pe cei de acolo la pocăinţă.
Ocazional, câţiva din marea mulţime a celor necredincioşi vor observa un cap deasupra zidurilor făcându-le semn cu ochiul şi spunându-le: „Veniţi şi voi cu noi". Dar necreştinii nu sunt interesaţi să meargă la biserică. Se simt prea bine între propriile ziduri. Şi apoi, sunt mult prea ocupaţi.
Stăm astfel confortabil în interiorul fortăreţei noastre, înconjuraţi de prieteni creştini şi colegi de seminar, măsurând succesul prin menţinerea integrităţii fortăreţei şi prin faptul că ajungem sau nu la sfârşitul vieţii fără să fi comis vreo greşeală gravă. în realitate, a sta departe de păcatul lumii este important, dar lucrul acesta nu cuprinde în întregime chemarea noastră. Dumnezeu nu ne-a chemat doar pentru a avea grijă de fortăreaţă, ci ne-a chemat să cucerim înălţimile.

Mentalitatea misionară

Am fost chemaţi să fim pescari de oameni, iar un bun pescar nu-şi pierde timpul pe mal încercând să convingă peştii să vină la el pe uscat. El îi studiază, descoperă ce anume le place să mănânce şi se avântă pe mare în barca de pescuit. Aceasta este mentalitatea

misionară. Pentru a vedea cum se aplică aceasta în cazul muzicii, trebuie să cunoaştem anumite lucruri elementare despre strategia misionară.
„Strategia misionară: 101" Haideţi să ne imaginăm, aceia dintre noi care misionăm în cultura în care ne-am născut, că Dumnezeu ne-a chemat să lucrăm printre membrii unui trib din Brazilia, America de Sud şi tocmai am ajuns acolo împreună cu echipa noastră. După ce am fost cazaţi într-un sat îndepărtat care nu a auzit niciodată evanghelia, începem să discutăm strategia de lucru. Un membru al echipei noastre este convins că datorită faptului că limba şi îmbrăcămintea tribului sunt inferioare nouă, noi trebuie să-i aducem pe băştinaşi la nivelul nostru cultural pentru a-i încreştina apoi (propunerea lui ar suna cam aşa: „Un creştin adevărat trebuie să poarte cravată"). Alţii argumentează că Isus a adoptat modul de îmbrăcăminte şi limba culturii evreieşti a primului secol, şi dacă vrem să-i urmăm modelul ar trebui să facem la fel.
Prima mentalitate impune cultura vestică culturii indigene, pretinzând de la membrii tribului băştinaş un stil de viaţă pe care Cuvântul lui Dumnezeu nu-1 cere. A doua mentalitate introduce evanghelia neschimbată în acea cultură, permiţând culturii indigene să adopte forme extrabiblice proprii semnificative membrilor ei. Atunci când permitem expresiei unei biserici creştine să fie croită de cultura în care fiinţează, permiţându-i în cele din urmă să fie condusă de membrii acelei culturi, am plantat o biserică 'indigenă'.
Deşi ne place să ne rugăm în limba noastră maternă, să ne aşezăm în bănci şi să îmbrăcăm o îmbrăcăminte de primăvară la Paşte, trebuie să vedem aceste practici doar ceea ce sunt ele de fapt: semnificative în cultura noastră, poate nesemnificative într-o altă cultură şi cu siguranţă nemandatate biblic.
Cei care doresc să se implice în lucrarea interculturală, trebuie să-şi evalueze radical metodele în lumina Scripturii. Trebuie să fie gata să renunţe la bagajul extrabiblic, oricât de preţios şi semnificativ ar fi pentru cultura lui, pentru a-i putea câştiga pe cei

dintr-o altă cultură care s-ar putea să nu fie receptivi la aceste forme.
Haideţi acum să ne întoarcem la Brazilia. Am decis, ca echipă că trebuie să învăţăm limba lor şi să comunicăm evanghelia folosind ilustraţii şi analogii semnificative pentru brazilieni. Am hotărât să ne debarasăm de credinţa 'occidentală' pentru a planta

o biserică cu adevărat indigenă. Am decis că dacă facem altfel nu suntem mai buni decât biserica Evului Mediu, care a impus liturghia latină în ţările europene, împiedicând astfel masele să se închine inteligibil.
Aceasta este, istoric vorbind, concluzia celor care s-au implicat în misiune: pentru a evangheliza cu adevărat o cultură, trebuie să înţelegi cultura respectivă, să înveţi limba şi obiceiurile locului, şi astfel să te apropii de oameni încât să te înţeleagă.
Din păcate, ceea ce a devenit evident pentru mulţi misionari privind limba şi alte forme de evanghelizare, nu a fost imediat asociat şi cu muzica. Potrivit lui Hustad: „înarmaţi cu cărţile de cântări ale lui Sankey din tradiţia lor anglo-americană, au tradus imnurile noastre gospel în peste o mie de limbi. Cu excepţia Bibliei, nici o altă colecţie literară nu mai a înconjurat atât de mult lumea invadând toate culturile".[3]
Oricât de sincere erau aceste eforturi de a exporta imnurile vestice, înţelepciunea adunată de-a lungul decadelor de experienţă misionară a scos la iveală unele erori grave. în primul rând, stilurile străine inhibă abilitatea băştinaşilor de a-şi exprima liber credinţa.[4] Nu ar trebui să li se ceară un salt cultural pentru a se închina.
Potrivit specialistului R. LaVerne Morse:
In multe părţi ale Asiei, am observat că băştinaşii ne-occidentalizaţi suferă un şoc cultural atunci când sunt supuşi perioade îndelungate unor sisteme muzicale nefamiliare. Propria mea experienţă în aceste locuri m-a ajutat să înţeleg că lucrul acesta se întâmplă în China, Burma, Nordul Thailandei şi Laos, Există o reacţie psiho-

logică imediată de şoc cultural care face ca muzica occidentală să fie mai degrabă o barieră decât o punte de comunicare a mesajului lui Cristos.
Un bătrân din Chad, Africa spunea: „Vreau să devin creştin, dar trebuie neapărat să învăţ muzica voastră?".
în al doilea rând, semnificaţia originară a imnurilor se poate pierde prin traducere. Citându-1 pe Hustad din nou: „Când tonalitatea imnurilor noastre se uneşte cu tonalitatea unora din limbile lumii, s-a descoperit că progresul nostru melodic poate inversa complet înţelesul unui cuvânt sau expresii".[7]
Pe scurt, potrivit specialistului în muzica misionară Albert W.D. Freson, importul stilurilor imnurilor străine „s-a produs în detrimentul evanghelizării, al creşterii înţelegerii indigene a creştinismului şi al formării unei biserici creştine independente în aceste culturi". Atitudinea dominantă de astăzi este dezvoltarea unei imnologii indigene.[8]
T.W. Hunt, profesor de muzică bisericească la Seminarul Teologic Baptist Southwestern şi lider în lucrarea muzicală misionară concluziona: „Cu siguranţă că nu este nici o îndoială că singura muzică viabilă pentru evanghelizarea popoarelor neevanghelizate este a lor".[9] Cu alte cuvinte, metoda lui Luther, Watts, Wesley nu este doar o metodă bună, este o strategie misionară sănătoasă. Misionarii care au încurajat folosirea stilurilor indigene în închinare au remarcat entuziasmul şi închinarea profundă a băştinaşilor.[10] Ei au recunoscut că muzica nu este o chestiune secundară în misiune. Folosirea eficientă a acestui mediu poate spori semnificativ rezultatele misionare. Doi creştini din Japonia relatau: „în Japonia, muzica... atrage mai mulţi oameni nemântuiţi decât orice altă acţiune a bisericii... Programul muzical de Crăciun a atras vreo 200 de persoane. Media pe fiecare întâlnire de seara fiind aproximativ 30 de persoane"."
Phillip Anderson din Philippine spunea că muzica este pentru noi „cea mai bună metodă de a atrage oameni la serviciul divin".[12]

O altă persoană din Japonia spunea: „Dacă cunoşti muzică în Japonia eşti mai avansat

cu 200 de ani în ceea ce priveşte comunicarea eficientă în comparaţie cu alte metode cum ar fi oratoria, predicarea sau învăţarea".[13] Mai mult, aşa cum afirma Hunt „Expresiile indigene vor avea mai mult succes în evanghelizare, iar rezultatele vor fi mai de durată".[14]

Când Bill şi Dellana O'Brien, misionari în Indonezia, au căutat o modalitate de a dezlega inimile oamenilor de acolo, şi-au dat seama că performanţele lor muzicale nu reuşeau să comunice şi să îndemne la devotament. Aşa că au început să încerce efectele formelor clasice Javaneze şi Balineze de dans şi al sistemelor muzicale indigene pentru a ilustra istorisiri din Biblie. Rezultatul a fost 'copleşitor'. în primul an, reprezentaţiile lor au atras 25.000 de spectatori.[15]

Desigur, unii vor obiecta: „Nu stârneşte muzica indigenă asocieri cu închinarea păgână?" Un anumit fel de muzică s-ar putea să o facă. Această întrebare reflectă însă un mod greşit de înţelegere a altor culturi. Cu siguranţă unele ritmuri şi stiluri pot fi folosite exclusiv în închinarea demonică şi acestea sunt nepotrivite pentru asocierea cu practicile creştine. Totuşi, alte ritmuri şi stiluri muzicale ale tribului sunt asociate cu căsătoria, agricultura, plimbarea cu barca, fericirea sau cu stările emoţionale profunde. Aceste elemente nu stârnesc imagini de închinare demonică. Ele reprezintă limbajul muzical al oamenilor. Cum pot determina misionarii ce este potrivit unui trib şi ce nu? în contextul alegerii stilurilor potrivite zonelor urbane, Hunt sugerează: „Misionarii trebuie să descopere ce înseamnă de fapt viaţa pentru acea etnie, unde îşi exprimă ei cel mai bine intimitatea.... Ce fel de muzică fredonează ei în bucătărie sau în timpul lor liber? S-ar putea să prefere muzica vestică, dar ce preferă ei în momentele de relaxare?"[16]

Cei care sunt maturi spiritual in grupul ţintă sunt cei mai în măsură să te ajute să iei aceste decizii. Delbert Rice, misionar în Filipine, a distribuit o serie de cântări de închinare pentru a le verifica eficienţa în vederea compunerii unei cărţi de cântări.
164

Orice cântare cântată în mod repetat la închinarea adunării sau fredonată pe cărările munţilor sau pe câmpii, era acceptată. „Dacă nu îndeplinea aceste condiţii", spune Rice „cântarea trebuia îngropată indiferent de dragostea şi strădania care au fost depuse la conceperea şi dezvoltarea ei".[17] Acesta este un exemplu excelent de mentalitate misionară: să renunţi la ceva ce a necesitat eforturi mari pentru a fi creat datorită ineficientei în cultura pe care ai fost chemat să o câştigi.

Mentalitatea misionară aplicată în occident

Să ne întoarcem din nou la punctul de plecare. în loc să ne situăm în America şi să privim o cultură străină, ne vom situa într-o cultură străină din care vom privi cultura americană. Imaginativă, dacă puteţi, că în primele secole ale creştinismului evanghelia s-a răspândit spre est de Ierusalim şi nu spre vest, găsind teren fertil în ţări pe care azi le numim China şi India. Să ne imaginăm apoi că ne aflăm împreună cu o echipă de evanghelişti din China, trimişi să evanghelizeze hoardele păgâne ale Americii secolului XX care nu au auzit încă evanghelia. Nu există Biblie în limba engleză, nici arhitectură bisericească şi nici o bogată moştenire de imnuri occidentale. Căutăm unelte potenţiale care atrag atenţia oamenilor şi descoperim că videocasetele sunt folosite la scară largă. Deşi 90% dintre aceste casete comunică valori necreştine (ce alte valori ne aşteptăm să comunice necreştinii?) nu găsim nici un motiv ca să nu furăm de la diavol această unealtă utilă şi să nu o răscumpărăm din slujba răului. Astfel, începem să producem videocasete instructive şi filme care comunică învăţăturile şi valorile creştine.

în dorinţa de a planta o biserică indigenă, adoptăm mentalitatea misionară, ne punem în locul americanilor şi încercăm să determinăm care sunt cele mai potrivite forme în

care să înveşmântăm imnurile. Imnurile tradiţionale chinezeşti sunt ineficiente. Americanii nu par să agreeze ceea ce noi, chinezii, numim 'muzică bună'.
165
în schimb, găsim o cultură foarte muzicală care se bucură de o varietate de stiluri muzicale. în urma cercetărilor întreprinse descoperim că muzica rock (şi pop) este stilul cel mai îndrăgit[18], înglobând 50% din vânzările de discuri, celelalte vânzări fiind împărţite în derivate rock, disco şi soul, apoi country, jazz şi clasică.[19]
Totuşi, preocuparea noastră nu este atât faţă de ceea ce are impact la nivel naţional, cât faţă de ceea ce are impact asupra unui anumit segment al societăţii. Astfel, ne integrăm într-un orăşel şi începem cercetările cu privire la muzica oamenilor de rând. Descoperim staţiile de radio pe care le ascultă, melodiile pe care le fredonează în maşină, piesele muzicale pe care îşi fac exerciţiile fizice, şi formaţiile care le acoperă fundalul atunci când lucrează sau se joacă. Bineînţeles că piesele au un conţinut necreştin. Dar la ce altceva să ne aşteptăm? Doar sunt necreştini!
Toate aceste forme muzicale nouă ni se par bizare, dar pe măsură ce înţelegem mai bine cultura lor, începem să vedem roadele. Lucrăm mână în mână cu băştinaşii pentru a înţelege care ar fi stilurile care ar exprima cel mai bine laudele la adresa lui Dumnezeu, care îi edifică şi care prezintă cel mai bine evanghelia celor pierduţi. Concluzia la care ajungem este că în această zonă, formele lente, mai melodioase de muzică rock sunt cele mai potrivite în închinare. Alte forme ca soul, rap sau clasică pot fi folosite în concerte pentru atingerea unor subgrupuri sau pentru diversitate. Dacă am fi ales altă regiune am fi ales muzica country şi soul. Totul depinde de oameni.
Este un scenariu ciudat, nu-i aşa? De fapt statisticile prezentate sunt culese din ediţia 1980 a Almanahului Muzicii Contemporane. Dacă am fi fost misionari în orăşelul fictiv, cu propriile lui preferinţe muzicale, ce stiluri am alege? Cu siguranţă că nu vom cerceta istoria muzicală a acelor oameni şi nu vom încerca să reînviem un stil care şi-a pierdut impactul cu generaţii în urmă.
în alegerea stilurilor de muzică potrivite bisericilor americane, factorul de confuzie nu îl mai constituie valenţele malefice ale
166
muzicii rock, pentru că rockul, în formele sale variate şi-a câştigat un anumit loc în multe regiuni, ca muzica oamenilor de rând de astăzi. Când oamenii ascultă această muzică în băcănie, fac aerobic pe acest fond muzical sau se trezesc dimineaţa pe o astfel de muzică, ei nu o asociază cu o forţă malefică. Desigur, unii au folosit-o în scopuri malefice, dar cei mai mulţi asociază tema lui Rocky cu motivaţia de a se antrena, alte piese cu aventura, altele cu prietenia sau dragostea.
Adevăratul factor de confuzie în câştigarea păgânilor din America este moştenirea muzicii creştine. Datorită unei moşteniri imnologice bogate, suntem tentaţi să etichetăm doar această muzică drept sacră, orice altă muzică fiind seculară. Când facem lucrul acesta însă, uităm că stilul imnurilor noastre tradiţionale a fost cândva stilul popular al lumii. Hustad argumentează că greşim dacă exportăm stilul lui Sankey în toată lumea, indiferent de ce cultură este vorba. Dacă ceea ce spune el este adevărat, nu cumva greşim şi dacă păstrăm formele muzicale care au avut impact în generaţiile trecute dar care şi-au pierdut semnificaţia de-a lungul timpului?
După cum tribul nostru din Brazilia diferă de oamenii din cultura americană contemporană, tot aşa şi America trecutului diferă de cea din prezent. După cum scrie L.P. Hartley în romanul *The Go- Between:* „Trecutul este o ţară străină, acolo ei acţionează în mod diferit".[20] Formele de închinare indigene în cultura americană din perioada celei de-a doua jumătăţi a secolului al XlX-lea pot foarte bine să nu mai fie

indigene pentru cultura americană din perioada celei de-a doua jumătăţi a secolului al XX-lea. Dacă suntem convinşi că formele indigene sunt cele mai eficiente în evanghelizare, ar trebui să controlăm constant pulsul societăţii noastre.

Tradiţia: între bine şi rău

Nu vreau să fiu interpretat greşit, si anume ca militez pentru abolirea imnurilor şi pentru o a doua distrugere a orgilor. Pierdem

167

ceva foarte preţios dacă uităm moştenirile trecutului. Nu trece o săptămână fără să mă aflu cântând măreţul imn al lui Luther: 'A Mighty Fortress îs Our God'. în timp ce cânt, mi se pare că aud sunetul lăutei germane străbătând dincolo de zidurile castelului în timp ce el cânta, plin de bucurie, imnuri de laudă împreună cu prietenii lui. Pentru câteva momente mă pun în locul lui Luther: excomunicat de papă, surghiunit de biserică, trăind în exil - dar, prin descoperirea justificării prin credinţă am fost cu adevărat eliberat. Nu trebuie să ne permitem să uităm trecutul, iar muzica lui Luther ne poate ajuta să ni-1 reamintim.

Dacă însă am impresia că 'A Mighty Fortress îs Our God' va avea, asupra americanului de rând, acelaşi impact care îl are asupra mea, nu mi-am înţeles încă cultura. Chiar şi în biserică unele imnuri trebuie explicate pentru a avea impactul deplin. Printre păgânii care s-ar putea să nu facă deosebire între Martin Luther şi Martin Luther King, 'cetatea tare' a lui Luther s-ar putea să aibă foarte puţină sau nici un pic de semnificaţie pentru ei. Este puţin probabil că îl vor fredona în timp ce fac duş.

Desigur, nu este nimic intrinsec rău cu tradiţia. Tradiţiile sunt bune atâta timp cât au semnificaţie în cadrul culturii. Dar să nu uităm ultimele şase cuvinte ale bisericii: „Niciodată nu am mai făcut aşa". Autorii Gordon L. Borror şi Ronald B. Allen scriau: „Istoria arată că (biserica) trupul care canonizează formele şi stilurile muzicale începe să se fosilizeze".[21] Metode eficiente în trecut adesea devin ineficiente în prezent - dar noi continuăm să le folosim pentru că sunt sigure şi confortabile, pentru că suntem suspicioşi faţă de o metodologie nouă sau doar pentru că vrem să facem cum ştim noi.

J. David Stone împărtăşeşte o experienţă amuzantă care ilustrează foarte bine încăpăţânarea tradiţiei care şi-a pierdut semnificaţia:

într-o biserică metodistă veche pe care am vizitat-o, la timpul de închinare se recita întotdeauna crezul apostolic. Când adunarea s-a ridicat pentru a recita crezul, însă,

168

toţi s-au întors cu faţa spre spatele bisericii. Când au terminat s-au întors invers şi s-au aşezat.

Tradiţie ciudată, m-am gândit eu, dar după unele cercetări am descoperit că la începutul secolului, când bisericile nu aveau cărţi, atârnau crezul apostolic pe balcon; cei care se închinau trebuiau să se întoarcă pentru a-1 citi. Cu timpul balconul a fost desfiinţat şi o dată cu el a dispărut şi crezul, dar obiceiul se înrădăcinase deja prea mult pentru a mai fi schimbat.[22]

'Onward Christian Soldiers' [Sus la luptă amice creştine] a trâmbiţat o invitaţie provocatoare pentru epoca în care a fost scris. Totuşi, societatea seculară a imprimat marşului sentimentul de urgenţă, asocierea cu mersul la război - dar stilurile se schimbă şi la fel şi asocierile. Astăzi, un imn care a provocat generaţii la rând să-şi ia armele şi să mărşăluiască pentru Cristos, poate provoca tineretul contemporan la căscat. Indiferent cât de convingător ar striga vocea tradiţiei în inimile noastre că aceasta este cea mai bună şi cea mai eficientă muzică, stilurile de la sfârşitul secolului al XlX-lea şi începutul secolului al XX-lea nu pot fi considerate în nici un caz indigene pentru cultura occidentală de la sfârşitul secolului al XX-lea.

Concluzie

Stilurile care au captat urechile culturii actuale, cele care îi trezesc pe oameni, le provoacă râsul, care îi relaxează după o zi de muncă sau mişcă muşchii atrofiaţi într-o cadă de baie cu apă fierbinte - sunt foarte rar auzite în biserică. Stilurile pe care le folosim astăzi în biserică sunt cele care îi făceau pe oamenii secolului trecut să plângă, să râdă, să se relaxeze sau să acţioneze. Ce ciudat! Suntem foarte relevanţi pentru oamenii anilor 1800.

Şi facem lucrul acesta deşi avem la îndemână unul dintre cele mai puternice instrumente pentru a câştiga naţiunea noastră pentru Cristos. Din păcate, cei mai mulţi lucrători au lăsat praful să se depună pe această unealtă uitată în cutia cu arme şi astfel, doar

169

10% din populaţia bisericii ascultă muzică creştină în afara serviciului de închinare.[23] Muzica creştină contemporană depăşeşte ca vânzări jazz-ul sau muzica clasică,[24] dar încă mai avem de luptat până ce ea va cuceri lumea. Celor doi gemeni uriaşi - tradiţia şi încorsetarea culturală - li s-a permis să deţină o flotă formidabilă într-un port fără apă. Atâta timp cât stilul folosit în interiorul clădirii bisericii este uitat acolo de majoritatea celor care o frecventează şi nu şi-1 amintesc până duminica viitoare, nu ne edificăm membrii bisericii. Numai necredinciosul politicos va sta treaz în timpul închinării bisericii. Aş vrea să găsesc o persoană sub 40 de ani (şi câteva peste 40 de ani) care preferă imnurile tradiţionale din volumele tradiţionale de imnuri în afara întâlnirilor din biserică.

Să nu ne înşelăm gândind că umblăm pe urmele lui Luther, Watts, Wesley, Sankey şi Booth dacă adunarea noastră nu fredonează aceste melodii la locul de muncă sau nu ascultă casete cu această muzică în timpul săptămânii. Pavel a renunţat la multe preferinţe personale devenind totul pentru toţi pentru a-i putea câştiga cu evanghelia. Noi ne mulţumim să fim puţin pentru puţini sau, mai rău, aşteptăm ca toţi oamenii să facă totul pentru noi. în consecinţă, lucrarea noastră suferă.

Aşa cum spunea John R.W. Stott în *Christian Mission in the Modern World* [Misiunea creştină în lumea modernă],

Fiecare adunare cere fiecărui nou membru nu numai o convertire ci şi o schimbare culturală. [Noul membru] trebuie să abandoneze unele dintre comportamentele sale contemporane şi să adopte modele vechi promovate de majoritatea adunării. Noul creştin trebuie să înveţe vechile imnuri şi să înveţe şi să le aprecieze. Trebuie să înveţe limbajul amvonului. Pe scurt, trebuie să se întoarcă în urmă cu două generaţii şi să suporte o circumcizie culturală dureroasă.

Unele biserici americane inovatoare, conştiente de fortăreaţa culturală care îndepărtează un important segment al populaţiei de

170

biserică, au ales adoptarea mentalităţii misionare şi folosirea formelor muzicale mai uşor înţelese de ascultători. Eastside Foursquare Church din Kirkland, Washington a experimentat creşterea numărului participanţilor de la câteva persoane la aproape 4.000 în 10 ani. Ce rol a jucat muzica în această creştere fenomenală? Potrivit pastorului Doug Murren: „Mulţimea de tineri ne-evanghelizaţi va fi atrasă de biserica care prezintă o muzică potrivită gustului lor ca stil şi armonie. Cu alte cuvinte ei vor fi atraşi de o muzică contemporană".[26] (Pentru a vedea mai multe exemple de biserici care cresc datorită folosirii formelor contemporane, vezi anexa.)

în timp ce muzica pop a captivat imaginaţia şi visurile unei generaţii, biserica, în general, încearcă ici şi colo formele contemporane. E ca şi cum am folosi echipamentul de scafandru pentru a scoate dopul de la vană. Ne înşelăm dacă avem

impresia că ceea ce are impact asupra noastră ar trebui să aibă impact asupra tuturor. Prea des ne trezim lansând oamenilor o invitaţie contemporană la credinţa în Cristos, când ei de fapt se străduiesc să vadă dincolo de formele noastre anacronice. De câte ori ne privesc, nu pot să vadă dincolo de verandă.
Concluzia este bine exprimată de producătorul, muzicianul şi compozitorul Reed Arvin în cuvintele:
Pentru liderul muzical care încearcă să îşi împlinească scopul de a câştiga lumea nemântuită, abordarea muzicală convenţională devine din ce în ce mai puţin relevantă pentru o asistenţă care nici măcar nu mai înţelege vocabularul credinţei. Adevărul este că ne cântăm nouă înşine cântări minunate, iar lumea nu numai că nu ascultă, dar nici măcar nu-şi dă seama că noi cântăm.

16
PROMOVAREA MUZICII CREŞTINE CONTEMPORANE PE TOT GLOBUL

Daţi-mi muzica unei naţiuni şi-i voi schimba mentalitatea.
Platon[1]

Un fenomen universal

John Joyce este eroul meu. Stabilindu-şi cursul propriei vieţi, a hotărât să caute o etnie ne-evanghelizată atât de îndepărtat încât, dacă el nu se va duce la ei, probabil că nu vor auzi niciodată evanghelia. Ce a ales el? Etnia *fulani* din Burkina Faso, Africa de vest. Pentru a-i putea vedea pe aceşti oameni trebuie să zbori la est de Statele Unite şi apoi să priveşti pe fereastra din dreapta după ce treci de deşertul Saharei. Terenul este dur. Religia islamică.
Fulanii sunt săraci. Nu au biblii. Ei au doar radiouri şi multora dintre ei le place Michael Jackson.
Sunteţi surprinşi? Când muzica rock era încă la început, unii au considerat-o un capriciu trecător, care nu trebuie luat în considerare. Astăzi ea a devenit aşa cum spune Huston: „Estetica predominantă a celei mai mari părţi a lumii occidentale".[2] Muzica clasică este o artă elitistă. Pop-ul, rock-ul şi formele lor variate soul şi rap domină însă undele radio şi vânzările de casete.
Pe lângă casete şi unde radio, o altă cale de a evalua popularitatea unui stil muzical este să te uiţi la cei care fac cei mai mulţi bani. Un sondaj al revistei *Forbes* în rândul celor mai bine plătiţi 40 de oameni din anii '89, '90 include 19 cântăreţi. Primii cinci erau Michael Jackson (100 de milioane de dolari), Rolling Stones

(88 milioane), New Kids (78 milioane), Madonna (62 milioane) şi Paul McCartney (54 milioane).[3]
Dar piaţa muzicii rock se extinde dincolo de graniţele lumii occidentale. Turneul solo din 1988 al lui Mick Jagger a inclus 23 de concerte în Australia precum şi concerte în Noua Zeelandă şi Indonezia.[4] Biletele la cele opt apariţii din Japonia s-au vândut în câteva ore, fanii plătind un preţ mediu de aproximativ 50 dolari SUA.[5] Turneul din 1987-88 al lui Michael Jackson cuprinzând 15 ţări de pe trei continente a avut o audienţă totală de 4,4 milioane de fani.[6]
Din august '87 până în ianuarie '89 albumul său 'Bad' s-a vândut în peste 19 milioane de exemplare, 12,5 milioane fiind vândute în afara Statelor Unite. Acest album a fost pe primul loc în topurile din peste 25 de ţări printre care Grecia, Brazilia, Israel, Japonia, Hong Kong, Spania, Austria, Italia, Danemarca, Franţa şi Germania.[7]

Newsweek relata despre fenomenul din Etiopia unde „mii de africani au descoperit în Michael Jackson un Mesia-pop. în pieţele capitalei imaginea lui Michael Jackson este pretutindeni: postere, tricouri, suveniruri. Taxiurile îi transportă muzica; nunţile şi funeraliile sunt efectuate pe muzica lui".

într-o călătorie recentă în Europa de răsărit am fost uimit să aud topul 40 american răsunând în limba engleză pretutindeni, în taxiuri, hoteluri, până şi într-o mică piaţă de ţară. Potrivit lui Paul Borthwick: „70% din melodiile difuzate la radio în Brazilia sunt în limba engleză".[9] Un jurnalist din Indonezia a publicat recent un raport care arată că tinerii din Indonezia sunt mai interesaţi de Michael Jackson decât de Mahomed. Autorităţile l-au trimis imediat pe jurnalist după gratii. Totuşi tineretul a rămas acordat pe unda Jackson.[10]

Muzica contemporană americană şi europeană a devenit stilul unei importante părţi a populaţiei din lumea întreagă. Ce înseamnă lucrul acesta pentru un cântăreţ creştin a cărui inimă bate şi pentru cei din afara graniţelor ţării sale?

La împlinirea vremurilor

Venirea lui Isus s-a produs la împlinirea vremurilor (Galateni 4:4) aşa cum spune Scriptura. El a venit la momentul stabilit. „Dumnezeu pregătise întreaga lume pentru venirea Fiului Său", spunea un comentator.[11] Deşi contextul imediat poate sugera că lumea era pregătită din punctul de vedere al legii[12], alte aspecte ale timpului lui Dumnezeu sunt împlinirea tuturor profeţiilor" şi pregătirea lumii pentru răspândirea rapidă a evangheliei.[14] întreaga lume civilizată, cu excepţia orientului îndepărtat, a fost unită sub sceptrul Romei, care adusese climatul de pace necesar. O limbă comună, greaca, era folosită la palat şi printre oamenii de rând, furnizând un mediu universal de comunicare. Drumurile romane asigurau sistemul de transport la un nivel mai ridicat ca oricând. Filosofia nu găsise răspunsuri la întrebările cele mai adânci ale omului, iar răspîndirea evreilor a pregătit calea unei învăţături monoteiste şi a speranţei venirii lui Mesia.[15] Este uşor de înţeles cum acest teren fertil constituia 'împlinirea vremurilor' pentru apariţia lui Mesia.

Astăzi ne aflăm într-o situaţie asemănătoare. Timp de decenii, lumea a început să se închidă treptat în faţa misionarilor, dar lucrul acesta s-a schimbat rapid. Cortina de Fier a căzut, filosofia ateistă din spatele marxismului a fost cântărită şi a fost găsită fără valoare, iar întreaga lume se uită către occident în căutarea unei direcţii. în acest vid, muzicienii creştini au găsit o nişă. Drumul pavat de muzica pop americană nu este domeniul exclusiv al artiștilor seculari care își transportă mercantilismul hedonist. Mylon LeFevre a misionat recent în Filipine şi a văzut peste 10.000 de suflete predându-se lui Cristos.[16]

Chiar înainte ca misionarilor să le fie permis accesul în ţările blocului comunist, muzicienii creştini puteau intra datorită preferinţelor oamenilor pentru muzica pop occidentală. Constituită ca organizaţie pentru câştigarea tinerilor din Amsterdam, formaţia creştină No Longer Music a făcut un turneu în Kazakhstan, Kirkistan (ambele republici musulmane) şi Siberia. Deşi au fost

avertizaţi să nu depună mărturia credinţei lor, ei au distribuit Biblii şi tractate şi au oferit traducerea în limba rusă a pieselor lor pentru a asigura o comunicare eficientă.[17] Peste 200 de persoane şi-au predat viaţa lui Cristos în timpul acestui turneu. Interviurile de la radio şi televiziune, atenţia presei sovietice şi o invitaţie în Siberia demonstrează deschiderea faţă de această formă de evanghelizare. „Acea parte a lumii este un teren gata de seceriş" a afirmat liderul formaţiei, David Pierce. „Am observat că prin muzică te poţi duce oriunde - muzica rock 'n' roii este muzica lumii".

Formaţia a fost constituită ca parte a efortului organizaţiei Youth With a Mission [Tineri cu o misiune] de a evangheliza localitatea Amsterdam. Această organizaţie dinamică de misiune avea 4.600 de misionari în 1986, fiind a doua mare agenţie de misiune din lume. Danny Layman, directorul YWAM Hawaii, prezintă un raport fascinant privind modul în care ei folosesc muzica creştină contemporană. Recent, formaţia lor City Heat, din Hong Kong a adus la Cristos 5.000 de indieni din Madras, India. Layman a avut încă rezultate negative. De fapt, el a întâlnit mulţi misionari care au simţit chemarea în câmpul de misiune în urma lucrării lui Keith Green.[19]
Desigur, pentru ca asemenea misiuni să aibă un impact pozitiv, este esenţial ca principiile biblice din capitolul 8 şi principiile interculturale din capitolul 15 să fie aplicate cu grijă. Dacă cântăreţii fac un turneu într-o anumită ţară fără a se gândi la diferenţele culturale, fără a se consulta cu misionarii care şi-au petrecut viaţa lucrând printre acei oameni şi fără să asculte sfaturile creştinilor indigeni rezultatul poate fi mai mult rău decât bine. Ţineţi minte că scopul nostru este să-L prezentăm pe Domnul nostru într-un mod inteligibil şi semnificativ pentru cultura pe care încercăm să o câştigăm. A forţa nota cu muzica noastră, crezând că toţi oamenii răspund la fel muzicii occidentale, si că nu este o cale mai bună de apropiere de ei decât prin imnurile lui Sankey.

încă înainte de căderea Cortinei de Fier, cântăreţii Scott Wesley Brown, Sheila Walsh, Bruce Carroll şi Paul Smith au susţinut un concert în Tallinn, Estonia la un festival care adunase 15.000 de oameni. Sponsorizaţi de organizaţia 'Outreach for Christ', cit şi de către bisericile baptiste şi metodiste locale şi misiunea 'I Care', festivalul a fost primul eveniment de acest fel care a avut loc vreodată în URSS. Peste 2.000 de persoane s-au predat lui Cristos.[20] Desigur, numai Dumnezeu ştie câte din deciziile acestea au fost convertiri reale. Putem însă observa răspunsul mare imediat şi să căutăm apoi roadele care rămân.
Scott W. Brown a slujit din America Centrală până în Africa, Rusia, Ungaria prin mijlocirea misiunii 'I Care'. Pe lângă concerte, sarcina lui este să echipeze naţiunile pentru propria lor lucrare muzicală. El îi ajută să îşi procure instrumentele necesare, echipamentul de înregistrare şi profunzimea spirituală pentru ca lucrarea lor să genereze învăţătură spirituală curată ca şi performanţa muzicală. „Numărul ascultătorilor mei de peste ocean este mai mare ca numărul celor din America", spune Brown. „Evident, muzica creştină contemporană are un impact asupra lumii datorită interesului pentru muzica pop occidentală".[21]
George Verwer a fondat şi conduce Operation Mobilization, una dintre cele mai mari organizaţii de misiune din lume. Folosind muzica creştină contemporană de-a lungul anilor, el afirmă că nu a întâlnit decât oameni care au fost ajutaţi de ea în creşterea lor spirituală. „Biserica din America latină se îndreaptă spre muzica contemporană", spune Verwer. „în general, oriunde biserica este în creştere, ea operează în zona muzicii inovatoare".[22]
Dennis Agajanian, considerat drept cel mai 'rapid' cântăreţ la chitară, a vizitat ţări distruse de război cum ar fi Cambogia, Liban, Nicaragua şi Honduras. De ce şi-a asumat acest risc? Cu siguranţă că un chitarist de talia sa şi-ar fi găsit fani şi în afara acestor state, poate chiar mai mulţi. Motivul pentru care Agajanian a renunţat la faima deja câştigată este asociat cu următoarea convingere: „în vremea războaielor şi a suferinţelor", explică el, „oamenii vor fi

mult mai deschişi şi mai receptivi la cuvintele pline de speranţă ale evangheliei lui Isus Cristos".[23]
Această atitudine caracterizează mentalitatea misionară, nu dorinţa de a urma calea

cea mai puţin dificilă sau piaţa care pare să genereze cel mai mult profit. Această mentalitate implică a căuta cea mai mare nevoie şi a folosi muzica pentru a împărtăşi Cuvântului lui Dumnezeu. Misionarul pionier C.T. Studd exprimă bine acest lucru: „Unii doresc să trăiască în apropierea sunetului clopotelor bisericii. Eu vreau să lucrez într-un centru de salvare la un metru de iad".[24]
Popularitatea mondială crescândă a muzicii occidentale deschide uşi care în trecut erau închise în faţa misiunii tradiţionale. Este timpul să luăm aceste metode în serios - să învăţăm muzicieni, evanghelişti şi plantatori de biserici, Biblia şi principiile comunicării interculturale pentru ca apoi să-i ajutăm să se înroleze în lucrare.
Este timpul ca mai multe seminarii teologice să ia muzica creştină contemporană în serios şi să ofere instruire intensivă privind folosirea formelor contemporane în închinare şi evanghelizare. Este timpul ca biserica să canalizeze interesele muzicale ale tineretului în direcţia misiunii. Există în biserica dumneavoastră oportunităţi de lucrare pentru ca tinerii talentaţi să poată cânta la pian sau chitară? Dacă nu, s-ar putea ca ei să găsească întrebuinţări mai puţin nobile ale talentelor lor.
în ce îi priveşte pe cei ale căror talente se află în afara lucrării muzicale, dacă biserica este cu adevărat trupul lui Cristos ar trebui ca restul trupului să îşi sprijinească evangheliştii sau învăţătorii care îşi folosesc talentul în direcţia muzicii creştine contemporane. Misiunile muzicale au nevoie disperată de sprijinul bisericii - de profeţii care să îi ajute să rămână integri, de cei milostivi care să înţeleagă zbaterile inerente misiunii lor, de luptătorii în rugăciune care să câştige bătăliile din locurile cereşti, şi, de conducerea bisericii care să îi supravegheze.
Mult prea des, aceşti muzicieni contemporani se avântă în afara zidurilor fortăreţei şi îşi dau seama că lumea nu are nici o

intenţie de a ne vizita fortăreaţa. Cu povara unei lumi pierdute apăsând pe umerii lor şi cu puterea Cuvântului în mâini, ei folosesc aceste mijloace noi ca să ducă evanghelia înapoi pe străzi şi încearcă să facă închinarea relevantă pentru oamenii de rând. Uneori povara devine atât de grea încât soldaţii osteniţi se întorc în fortăreaţă pentru revigorare, doar pentru a-şi da seama că podul de acces se ridică în faţa ochilor lor şi că sunt împroşcaţi cu pietre aruncate din interiorul fortăreţei.
Lucrarea muzicală creştină este dificilă din două puncte de vedere: opoziţia diavolului şi condamnarea din partea majorităţii membrilor bisericii. „Cel mai greu lucru de făcut este să câştigi suflete şi să şi fii plăcut sfinţilor".[25] Mulţi persevereză însă datorită viziunii primite şi datorită poverii care nu dispare.
Sper ca această carte să încurajeze pe cel care şi-a luat felinarul şi a ieşit afară din fortăreaţă la mulţimea care se împleteceşte în întuneric. Sper să provoace artistul creştin să-şi reexamineze motivaţiile şi metodele în lumina Scripturii. Sper să convingă o biserică locală să îşi ia muzica ceva mai în serios şi să ajungă la locul unde se află membrii săi din punct de vedere muzical.
Speranţa mea este că această carte va aduce puţină lumină într-o perioadă dificilă de tranziţie care a fost caracterizată istoric de dezbinare, confuzie şi animozitate între fraţi. închei, prezentân-du-vă povara pe care formaţia Petra o exprimă în versurile piesei lor: 'Back to the Street' [înapoi pe stradă]:
E-atât de uşor să pierzi povara, să-ţi iei privirea de pe câmpii;
Să stai apatic şi să uiţi ce aduce secerişul.
Este uşor să crezi că ţi-ai terminat momentan slujba,
Să dai înapoi şi să laşi pe altcineva să termine lucrul.
Isus a spus: „Mergeţi în toată lumea,

Faceţi ucenici din toate neamurile!"
Trebuie să ieşim pe străzi şi să-i convingem să vină!
Atâta timp cât există cel puţin un ochi

care plânge singur în întuneric, Atâta timp cât timp există un suflet ostenit
gata să renunţe la luptă, Atâta timp cât timp există o inimă îndurerată
care încă mai bate, Trebuie să ducem acest mesaj pe străzi!
Este atât uşor să nu te încurci cu viaţa celorlalţi:
Nu te implică în viaţa necunoscuţilor, fereşte-te de ceartă!
Este atât uşor să-ţi salvezi propria viaţă,
bazându-te pe ce ai realizat. Isus însă a lăsat cele nouăzeci şi nouă
ca s-o salveze pe cea pierdută.
Nu este uşor să învingi sistemul, nu este uşor să stai în arşiţă. Cineva trebuie să ducă însă acest mesaj înapoi pe străzi.

ANEXA

CUM FOLOSESC PATRU BISERICI DE SUCCES MUZICA CREŞTINĂ CONTEMPORANĂ

într-o perioadă în care cele mai multe biserici americane luptă pentru supravieţuire, altele experimentează creşteri impresionante. Deşi nici una din bisericile pe care le voi prezenta nu-şi datorează realizările doar muzicii pe care o folosesc, toate recunosc centra-litatea ei în atingerea scopului de a-i aduce la Cristos pe cei pierduţi şi de a-i edifica pe cei mântuiţi.
Această anexă schiţează modul în care patru biserici au adoptat muzica contemporană în serviciile religioase şi în evanghelizare.
înainte de a începe, vreau să atrag atenţia asupra a două probleme esenţiale. 1. Formele de închinare se prind, nu se învaţă. Cuvintele nu pot exprima ceea ce poate fi doar experimentat. Este mai util să vizitezi (sau să asculţi o casetă cu) una dintre aceste biserici în timpul unui serviciu decât să citeşti o recenzie scrisă a programului lor muzical. 2. Dacă unul dintre aceşti pastori ar lucra în altă parte, programul său muzical s-ar putea să ia altă înfăţişare. Aceste biserici au implementat forme muzicale bine primite în acea regiune geografică de către oamenii care se doresc a fi câştigaţi. Totuşi studiul inovaţiilor lor ne poate lărgi perspectiva dincolo de propria noastră experienţă.

Biserica Baptistă nr. 2[1]
Pastor: Dr. H. Edwin Young
Localitatea: Houston, Texas
Creştere: Peste 9.000 de persoane s-au alăturat bisericii în ultimii 9 ani. Numărul participanţilor la Şcoala Duminicală a crescut cu peste 4.000 de persoane. în 1989 au fost botezaţi peste 750 de persoane.
Format:
Duminica dimineaţa: Imnuri tradiţionale cu acompaniament de orgă, cor şi orchestră. Piesele muzicale solo sunt de obicei în stil contemporan.
Duminică seara: Piesele muzicale de laudă acompaniate la chitară, clape (sintetizator), bas şi baterie. Fără cor. Dacă sunt inserate imnuri, ele se cântă în stil modern. Cuvintele pieselor sunt afişate pe un ecran uriaş. Nu există cărţi de cântări.

Programe speciale: 'Serile duminicale festive de vară'. Unii membrii ai bisericii au dat concerte în vara anului 1991, s-au realizat scenete urmate de un timp de părtăşie. în fiecare săptămână, programul era diferit (de exemplu, un concert pop dat de orchestra bisericii, o muzică pur seculară: 'Ura pentru Hollywood' cântată de cor.) în fiecare seară erau între 2.000-2.500 de participanţi.
Tineret: Miercuri seara, misiunea 'Solid Rock' este dedicată câştigării liceenilor şi studenţilor. Numărul participanţilor este de aproximativ 300 de persoane. O formaţie compusă din chitară (acustică, electrică şi bas), baterie, clape şi câţiva interpreţi vocali conduc lauda şi închinarea într-un ritm accelerat. Pe un ecran uriaş se proiectează videoclipuri cu muzică creştină contemporană pentru cei care intră şi ies. Biserica organizează concerte Twila Paris, Rich Mullins şi Wayne Watson. Librăria bisericii vinde casete cu muzică creştină contemporană care poate fi ascultată înainte de Şcoala Duminicală. Se organizează, de asemenea, ieşiri ale tinerilor la concerte cum ar fi cele ale formaţiei Petra.

Biserica Eastside Foursquare[2]

Pastor: Doug Murren
Localitatea: Kirkland, Washington. în 1979, aproximativ 95% din populaţia oraşului nu frecventa nici o biserică.
Grupul ţintă: generaţia anilor 60, creştini nominali sau oameni fără apartenenţă bisericească.
Creştere: de la câţiva participanţi în 1981 la 4.000 în 1990.
Strategia muzicală: 1) Găsirea stilurilor celor mai populare în zonă şi folosirea lor la câştigarea celor pierduţi. 2) Evaluarea constantă a eficienţei şi străduinţa pentru excelare datorită faptului că acest grup caută muzică de calitate. Pastorul evaluează atât conţinutul cât şi calitatea pieselor muzicale. „Mă întreb adesea dacă muzica şi stilul de închinare din biserica noastră este reprezentativ pentru gustul oamenilor pe care am fost chemat să-i conduc?"[3]
Format:
Serviciile de sâmbăta seara şi *duminică dimineaţa.* Concepute pentru cei fără cadru bisericesc şi pentru cei angajaţi in căutarea lui Dumnezeu. Un preludiu muzical, de obicei muzică seculară stil James Taylor pentru a-i ajuta pe vizitatori să se simtă 'în siguranţă'. Se cântă un imn cu aranjament modern, urmat de piese de laudă, multe dintre ele compuse de membrii bisericii. Sunt angajaţi muzicieni (baterie, bas, chitară electrică şi acustică, două clape). Multe secvenţe muzicale speciale. Tot la a doua săptămână este invitat un cântăreţ din corn. De multe ori se ia o piesă muzicală seculară şi se compun versuri creştine (s-a descoperit că permisiunea înregistrării unei asemenea piese se poate obţine destul de uşor, de multe ori gratuit.) Potrivit pastorului Murren: „Ne simţim bine introducând piese muzicale rock în serviciile de dimineaţă".
Duminică seara: adulţii se întâlnesc pe clase, iar tinerii într-o sală specială pentru 'The Happening', un timp de închinare al

tineretului în care muzica folosită este în principal rock şi rap. Combinarea pieselor seculare cu versuri creştine se poate realiza uşor pentru transmiterea unui mesaj creştin.
Programe speciale: De câteva ori pe an se invită cântăreţi creştini cum ar fi: Phil Keaggy, Annie Herring (de la The Second Chapter of Acts). Două evanghelizări muzicale pe an. „Preluăm piesele contemporane ale anilor '60-'80 şi le asociem cu un text. Producătorii profesionişti, muzicienii şi compozitorii preiau ideile noastre şi le prelucrează". Apoi sunt cântate în biserică. Rezultatul? 'Copleşitor'. Rareori facem

reclamă în afara bisericii deoarece membrii bisericii îşi aduc prietenii şi împart programe în oraş. „Am descoperit că aproape jumătate dintre oamenii ne-evanghelizaţi din zonă vor veni la un eveniment de calitate deosebită pe care îl pot înţelege".

Biserica Comunităţii Willow Creek

Pastor: Bill Hybels

Localitatea: South Barrington, Illinois

Creştere: în 1975 au închiriat cinematograful Willow Creek în fiecare duminică pentru a planta o biserică. în 15 ani au ajuns la aproximativ 14.000 de participanţi săptămânal, devenind astfel, a doua mare biserică din America.

Strategia muzicală: Cei interesaţi să arunce o privire în culise la programul muzical de la Willow Creek, ar trebui să participe la conferinţa liderilor bisericii (de trei ori pe an) sau să asculte casete cu această sesiune, disponibile în biserică. Aici, necreştinul aflat în căutarea unei soluţii spirituale va descoperi o combinare a înţelepciunii căpătate de-a lungul anilor de învăţare, a planificării şi a lucrului cu echipe muzicale. Pentru Willow Creek nici o piesă muzicală nu este de umplutură, fiecare are un scop. Muzica este aleasă în funcţie de abilitatea ei de a atinge oamenii, de a-i face să gândească, să mediteze, să se întrebe, să experimenteze adevărul. Personalul ştie care

este postul de radio cel mai ascultat în afara bisericii şi ce concerte transmit, şi folosesc stilul de muzică care va mişca oamenii pe care biserica doreşte să-i evanghelizeze. Datorită faptului că închinarea poate aluneca în monotonie, fiecare săptămână este diferită atât în ceea ce priveşte serviciul cât şi tonalitatea. Dacă un serviciu începe cu piese exaltate, următorul va începe într-o tonalitate mai domoală.

Program:

Serviciul pentru cei care sunt în căutarea adevărului. Două servicii sâmbăta seara şi două duminica dimineaţa. Deoarece aceste servicii au ca scop evanghelizarea celor pierduţi, se folosesc stiluri de muzică modernă care comunică profesionistului fără cadru bisericesc aflat între 25-45 de ani. Toate cele patru servicii sunt identice. De două ori pe lună au ca invitaţi o orchestră formată din 40 de instrumente printre care instrumente cu coarde, instrumente de suflat, pian, sintetizator, percuţie. în celelalte două săptămâni accentul cade pe ritm (chitară electrică, bas, baterie, sintetizator, pian) sau pe formaţii de studio (ritm şi fanfară). Când tema unui serviciu este mai maiestuoasă sau 'verticală', se foloseşte orchestra. Dacă se cere o atmosferă mai puţin formală se apelează la celelalte instrumente.

Deşi programul serviciului variază de la săptămână la săptămână, un serviciu tipic poate începe cu un imn cântat de întreaga adunare (Willow Creek este selectivă în alegerea imnurilor cântate de adunare în cadrul unui serviciu pentru necreştini), urmat apoi de o secvenţă muzicală specială -prima secvenţă mai uşoară, a două îndreptând atenţia spre tema mesajului, iar apoi poate urma o scenetă care are aceeaşi temă cu mesajul imediat următor.

Noua comunitate: serviciile de miercuri şi joi seara destinate edificării creştinilor. Stilul muzical este contemporan, acompaniat de secţiunea ritmată. Programul variază, dar serviciul poate începe cu un preludiu urmat apoi de 20-30 de minute de închinare. Pot fi inserate imnuri cu aranjament contemporan, ca şi câteva piese compuse de membrii din biserică. Piesele se învârt în jurul temei

mesajului, deşi au un mesaj clar, de sine stătător. O piesă nouă este învăţată o dată pe lună. După timpul de închinare, urmează chestiuni de interes familiale (probleme în biserică), urmată de colectă (una sau două secvenţe muzicale speciale), iar apoi

mesajul.
Programe speciale: De obicei, Willow Creek nu invită cântăreţi în timpul programelor obişnuite. O dată sau de două ori pe an se fac invitaţii pentru mini concerte (jumătate din serviciu - Ken Medema sau Chuck Girard.) Corul bisericii cântă de 4-5 ori pe an la serviciile *Noii Comunităţi.* Rolul principal al corului, atunci când este folosit, este să conducă biserica în închinare. Willow Creek nu foloseşte în mod regulat corul, pentru că stilul coral nu este popular majorităţii participanţilor.
Lucrarea cu liceenii: Marţi seara întâlnirile 'Student Impact' sunt destinate atragerii şi câştigării tinerilor necreştini. Se foloseşte muzică seculară care nu are un conţinut discutabil, care prezintă un mesaj pozitiv şi provocator. Unii tineri cântă împreună cu formaţiile lor. în plus, vorbitorii şi formaţiile folosesc prezentaţiile media, video şi reprezentaţii teatrale.
întâlnirile tineretului de duminică seara sunt destinate adolescenţilor creştini şi se cântă piese contemporane de laudă şi închinare, conduse uneori de vreo formaţie, cuvintele fiind proiectate pe un ecran. Biserica a invitat formaţii ca Rick Cua, însă în general cântă formaţiile din biserică.

Biserica lui Dumnezeu din Mount Paran

Pastor: Dr. Paul Walker
Localitatea: Atlanta, Georgia (Mount Paran se întâlneşte în două clădiri, dar pentru coerenţă ne vom referi doar la Mount Paran Central)
Creştere: de la o asistenţă medie de 3.231 în 1979, la 8.850 în 1989.
Participanţi: Nu este o biserică concentrată pe evanghelizarea tineretului. Participă oameni de toate vârstele.

Programe:
Duminică dimineaţa: 7:45 a.m. Serviciul de capelă. Serviciu carismatic condus de organist, liderul de închinare şi solist. Solo-urile sunt în stil contemporan (asemănător cu Sandi Patti sau Steve Green).
Serviciile de la orele 9 şi 11 a.m.: Sunt servicii de 90 de minute, jumătate din ele fiind dedicate laudei prin cântare şi conduse de liderul de închinare, cor şi orchestră. Corul cântă piese contemporane cum ar fi 'Holy of Holies' şi 'Come before Him'. Un serviciu tipic are următorul program: preludiu, închinare, citirea Scripturii şi rugăciune, imnuri tradiţionale; o serie de cântări (printre care cântarea zilei, o piesă nouă care va fi cântată trei duminici la rând pentru a fi învăţată de adunare); pastorul intră în timpul ultimei cântări şi mai poate conduce câteva cântări; anunţuri (tipărite în foaia bisericii şi detaliate la amvon), colecta (cântă corul), mesaj, pastorul poate conduce spontan o nouă cântare.
Duminică seara: Asemănător cu serviciul de dimineaţă, dar mai spontan şi mai plin de viaţă. Un ritm mai ridicat, se folosesc baterii, instrumente ritmate, se bate din palme.
Serviciul de capelă de miercuri seara se adresează adulţilor; se foloseşte muzică gospel.
Evenimente speciale şi Target Ministries:
Tineret: Deşi formaţia bisericii conduce timpul de închinare slujeşte în timpul serviciului, Mount Paran invită formaţii creştine rock cum ar fi Newsboys pentru concertele de vineri. Multe alte concerte în exterior sunt promovate de biserică. Corul de tineri cântă o muzică modernă şi participă o dată pe lună la serviciul de duminică seara.
întreaga biserică: De 5-6 ori pe an Mount Paran invitată un cântăreţ profesionist ca să cânte câteva piese muzicale speciale în serviciile de dimineaţă pentru a mai

decongestiona corul. Cântăreţul va concerta şi în timpul serviciului de seara. Mount Paran a invitat formaţii creştine ca New Song, the Gaithers, Truth
187
şi Mylon LeFevre (care cântă piese mai lente plăcute majorităţii participanţilor) şi formaţii gospel cum ar fi Cathedrals şi the
Talleys.
Altele: Această biserică este interesată în a ajuta tinerii artişti
să-şi dezvolte propria lucrare muzicală.

•

NOTE

Capitolul I: Controversa asupra muzicii creştine

1. Vezi aliniatul Biserica Comunităţii Willow Creek din Anexă.
2. James Emery White, *Opening the Front Door: Worship and Church Growth* (Nashville, Tenn.: Convention Press, 1992), p. 83. John Bisagno susţine şi mai puternic: „Cântările lungi, imnurile funerare şi odele glaciale vor omorî biserica mai mult decât orice altceva. Haideţi să fim onești. Nu există biserică în care se cântă muzică neritmată şi care are un regim obişnuit de ode clasice care să fie în acelaşi timp şi mare, vibrantă, câştigătoare de suflete şi care să aibă sute de noi convertiţi. Nu există aşa ceva. Nici o biserică. Nici măcar una". John Bisagno, *How to Build an Evăngelistic Church* (Nashville: Broadman, 1971), p. 13, citat de White, p. 84.
3. Russell Chandler, *Racing toward 2001* (Grand Rapids, Mich.: Zondervan Publishing House şi San Francisco: Harper San Francisco, 1992), p. 299.
4. „Evangelism", notiţe de la cursuri ale d-lui dr. Ray Fish, Seminarul Teologic Baptist de Sud.
5. Chandler, p. 299.
6. Elmer L. Towns, *Ten of Today's Most Innovative Churches* (Ventura, Calif: Regal Books, 1990), p. 15.
7. Leonard J. Seidel, *Face the Music* (Springfield, Va.: Grace Unlimited Publications, 1988), p. 115.

188

Capitolul II: Acuzaţii de dăunare a sănătăţii

1. Vezi *Striving for Excellence* (Oakbrook, 111.: Institute in Basic Life Principles, 1989), p. 12-13. Vezi şi Seidel, *Face the Music,* p. 146.
2. John Diamond, *Your Body Doesn 't Lie* (New York: Warner Books, 1979). Vezi şi John Diamond, *The Life Energy in Music* (Valley Cottage, N.Y.: Archaeus Press, 1981).
3. Diamond, *Your Body Doesn't Lie,* p. 7, 9.
4. *Ibid.,p.* 159-167.

189

5. Vezi Diamond, *Your Body Doesn't Lie,* p. 67, 76, 79, 81, 95, 126, 167.
6. „Student After Sit-Up Record", *Daily Citizen-News* (Dalton, Ga.: Associated Press).
7. Diamond, *Your Body Doesn't Lie,* p. 164.
8. Craig W. Fontaine şi Norman D. Schwalm, „Effects of Familiarity of Music on Vigilant Performance", *Perceptual and Motor Skills,* (1979), p. 71-74.
9. Fontaine si Schwalm, *Perceptual and Motor Skills,* p. 71.
10. David W Sogin, „ Effects of Three Differnt Musical Styles of Background Music on Coding by College-Age Students", *Perceptual and Motor Skills* (1988), p. 275-280.
11. Leon K. Miller şi Michael Schyb, „Facilitation and Interfernce by Background Music", *Journal of Music Therapy* 26:1 (1989), p. 42-54.
12. *Strivingfor Excellence,* p. 13.
13. Gervasia M. Schreckenberg şi Harvey H. Bird, „Neural Plasticity of Musculus in Response to Disharmonic Sound", *Bulletin of New Jersey Academy of Science* 32:2 (toamna 1987), p. 77-86.
14. Richard Lipkin, „Jarring Music Takes Toii on Mice", *Insight,* (4 apr. 1988), p. 58.
15. Conform d-lui dr. Schreckenberg, acesta era doar un studiu pilot care avea nevoie de multă finisare. Bătăile folosite nu aveau ritm, erau haotice. (Din conversaţia cu dl. dr. Schreckenberg, 30 aug.

1991.)
16. Catherine Joseph şi A.K. Pal, „Effect of Music on the Behavioral Organization of Albino Rats Using the Operant Conditioning Technique", *Indian Journal of Applied Psychology* 19 (iulie 1982), p. 74-84.
17. Valerie N. Stratton şi Annette H. Zalanowski, „The Relationship between Music, Degree of Liking, and Self-Reported Relaxation", *Journal of Music Therapy* 21:4 (1984), p. 184-192.
18. Stratton şi Zalanowski, *Journal of Music Therapy,* p. 184-192.
19. Suzanne B. Hanser, „Controversy in Music Listening/Stress Reduction Research", *The Arts in Psychotherapy* 15 (1988), p. 211-217.
20. Ibid.,p. 214.
21. Măria R. Souza, Cecilia Camacho şi Sandra Tavares, *Psicologia* 11 (1985), p. 53-62.
190
22. Cupurso, Fisichelli, Gilman, Gutheil, Wright şi Paperte, *Music and Your Emotions* (Musical Research Foundation, Inc., 1952).
23. Publisher's Weekly 214 (4 dec. 1978), p. 57.
24. John Ankerberg şi John Weldon, *Can You Trust Your Doctor?: The Complete Guide to New Age Medicine and Its Threat to Your Family* (Brentwood, Tenn.: Wolgemuth and Hyatt, 1991), p. 166.
25. Philip G. Zimbardo, în cooperare cu Floyd L. Ruch, *Psychology and Life,* ediţia a IX-a. (Glenview, 111.: Scott, Foresman and Company, 1975), p. 47. Zimbardo ne avertizează în mod înţelept că „temeinicia concluziilor experimentelor ştiinţifice este determinată de informaţiile pe care se bazează şi de obiectivitatea interpretării lor. Suntem zilnic bombardaţi de mass media cu 'concluzii ştiinţifice' importante a căror valoare trebuie să o evaluăm dacă vrem să evităm 'capcanele' psihologice".
26. Psihologii ne previn să ne ferim de obişnuita eroare a experimentului 'crucial', despre care se susţine că dovedeşte decisiv o anumită teorie. Vezi Robert B. Lawson, Steven G. Goldstein şi Richard E. Musty, *Principles and Methods of Psychology* (New York: Oxford University Press, 1975), p. 10.
27. Patru sfaturi importante oferite de dr. Henry Virkler, profesor de psihologie la Universitatea Liberty, de avut în vedere de către cei care cercetează acest domeniu: (1) Fereşte-te de generalizările care aduc toate persoanele la acelaşi numitor comun şi nu recunosc diferenţele individuale cu care ne-a înzestrat Dumnezeu; (2) Examinează studiul respectiv cu mare atenţie, de preferat din sursă directă, înainte de a o califica drept validă. Obţine sfatul unui specialist în domeniul în care ai întrebări despre modul de interpretare (al studiului) sau de determinare a validităţii acestuia; (3) Nu califica studiul drept valid doar pentru că îţi satisface înclinaţiile. Atât studiul ştiinţific cât şi preferinţele sau înclinaţiile tale pot fi greşite; (4) Nu uita că perceperea adevărului este un proces continuu. întotdeauna este mai uşor să ne schimbăm poziţia în lumina noilor informaţii dacă n-am fost prea dogmatici privind modul în care am susţinut poziţia anterioară", (din corespondenţa cu Dr. Henry Virkler, mai 1991.)
191

Capitolul III: Acuzaţii de corupere morală

1. Notice of Complaint Against the Unrecognized Enemy in the Church (Oakbrook, 111.: Institute in Basic Life Principles, 1990), p. 15. Vezi de asemenea *What the Bible Has to Say about ' Contemporany Christiari Music: Ten Scriptura! Reasons Why the 'Rock Beaf îs Evil in Any Form* (Oakbrook, 111.: Institute in Basic Life Principles, 1990), p. 9-10.
2. Elisabeth F. Brown şi William R. Hendee, „Adolescents and Their Music" *Journal of the American Medical Association* 262:12 (22-29 sept. 1989), p. 1659-1663. Vezi de asemenea replicile la acest articol în *Journal of the American Medical Association* 263:6 (9 feb. 1990), p. 812-813. Din moment ce criticii au citat un articol de ziar şi nu studiul propriu-zis, presupunem că greşeala lor constă în faptul că nu au analizat cercetarea ştiinţifică respectivă şi nu în interpetarea greşită intenţionată a lui.
3. Today's Teens: A Generation in Transition (Glendale, Calif: The Bârna Research Group, 1991), p. 31.
4. Vezi Gilbert Rouget, *Music and Trance,* trad. Brunhilde Biebuyck (Chicago: The University of Chicago, 1985). Lucrarea lui Rouget este utilă în evaluarea deficienţelor studiului lui Rodney Needham care susţine că percuţia are legătură universală cu transa. Vezi Rodney Needham „Percussion and Transition", *Man 2* (1967), p. 607-614 şi afirmaţiile lui Andrew Neher că impactul ritmului tribal poate fi explicat în termeni pur psihologici: „Auditory Driving Observed with Scalp Electrodes in Normal Subjects", *Electroencephalography and Clinical Neurophysiology* 13 (1961), p. 449-451 şi „A Physiological Explanation of Unusual Behavior in Ceremonies Involving Drums", *Human Biology* 34 (1962), p. 151-160. Rouget afirmă că, dacă transa ar fi un răspuns pur fiziologic la percuţia tobelor, atunci percuţia ar afecta pe toţi participanţii la ritual. Acest lucru nu este însă adevărat. Vezi şi celelalte argumenete aduse de el în acest sens în Rouget, p. 161-176.

5. Ronald Allen şi Gordon Borror, *Worship: Rediscovering the Missing Jewel* (Portland, Oreg.: Multnomah Press), p. 167.
192
6. Stanley Sadie, ed., „Jewish Music", *The New Grove Dictionary of Music and Musicians* (Washington, D.C.: McMillan, 1980), IX p. 632.
7. Roland H. Bainton, *Here I Stand: A Life of Martin Luther* (Nashville, Tenn.: Abingdon, 1950), p. 161.
8. Al Menconi, *Today's Music: A Window to Your Child's Soul* (Elgin, 111.: David C. Cook, 1990), p. 140.
9. What the Bible Has to Say about „Contamporary Christian" Music, p. 8, 11-12.
10. Interviu personal cu G. William Supplee (aprilie 1991).
11. Rouget, *Music and Trance,* p. 90.
12. Vezi Rouget, *Music and Trance,* p. 69, 75, 85, 113-114, 149,312-313.
13. Ibid.,p. 73.
14. Ibid.,p. 149.
15. Vezi F.F. Bruce, *The Epistle of Paul to the Romans* (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 1963), p. 251, 253. vezi deasemenea şi John Murray, *The Epistle to the Romans* (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 1959), p. 190-191. Pentru discuţii utile referitoare la limitarea responsabilităţilor fratelui mai tare, vezi Cari F.H. Henry, *Christian Personal Ethics* (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 1957), p. 420-436. Vezi deasemenea J. Robertson McQuilkin, *Biblical Ethics* (Wheaton, 111.: Tyndale House, 1989), p. 502-507.
16. Conersaţie personală cu Al Menconi (10 iunie 1991).
17. Conversaţie personală cu consilierul creştin Tim Gunter (vara, 1991).
18. Ibid.
19. Vezi Anexa pentru exemple.

Capitolul IV: Acuzaţii de asemănare cu lumea

1. G.R. Beasley Murray, *Baptism in the New Testament* (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 1962), p. 2-4.
2. Robert Haldane, *The Epistle to the Romans* (Londra: The Banner of Truth Trust, n.d.), p. 556.
3. F.F. Bruce, *The Epistle of John* (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 1970), p. 60-61. Vezi de asemenea R.V.G. Tasker, *The New Bible Dictionary,* ed. J.D. Douglas (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 1962), p. 1339: „Ca
193

urmare, 'lumescul' este întronarea a orice altceva decât Dumnezeu drept ţintă supremă a intereselor şi afecţiunii umane. Plăcerile şi serviciul devin lumeşti atunci când li se acordă o atenţie absolută, chiar dacă ele nu sunt rele în ele însele".
4. I. Howard Marshall, *The First Epistle of John* (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 1978), p. 143.
5. Warren Anderson, „Josh McDowell: Bridging the Gap", *Contemporary Christian Music* (iunie 1990), p. 36.

Capitolul V: Acuzaţii referitoare la calitatea estetică

1. Donald Hustad argumentează în favoarea abordării funcţionale a muzicii bisericeşti: „Muzica bisericească trebuie abordată ca artă instrumentală funcţională" şi „muzica bisericească este artă. Clasificarea ei, în termenii în care lumea occidentală consideră marea artă este însă irelevantă. Trebuie să ne depărtăm deci de abordarea muzicii bisericeşti ca artă liberă sau ca cea mai bună artă" (interviu, 14 apr. 1977, luat la Seminarul Teologic Baptist de Sud din Louisville, Kentucky); citat în Donald Paul Ellsworth, *Christian Music in Contemporary Witnes* (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1979), p. 166.
2. Barry, Liesch, *People in the Presence of God* (Grand Rapids, Mich.: Zondervan, 1988), p. 196.
3. H.C. Leupold, *Exposition of the Psalms* (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1969), p. 14.
4. Misionarii Vida Chenoweth şi Darlene Bee, în timpul lucrării lor în Noua Guinee, au tratat această problemă în articolul „On Ethnic Music", *Practicai Anthropology* (sept.-oct. 1968), p. 205-212: „Barierele, atât în limbaj cât şi în muzică pot fi acoperite cu prejudecăţi etnocentrice care pot duce la judecăţi valorice nefericite. Cineva poate afirma că unele popoare nu au muzică sau că muzica lor este 'nemuzicală'. Deşi bine intenţionate, aceste judecăţi sunt similare cu a spune că un anumit popor nu are limbă sau că limba lui este 'nelingvistică'. Primul pas pentru depăşirea barierelor muzicale este de a recunoaşte muzica în mod obiectiv drept ceea este ea: o cale de comunicare închisă pentru intrusul neiniţiat" (p. 205). Warren Dwight Allen, în *Philosophies of Music History,* scrie: „Ne îndepărtăm de
194
încercările de a distinge fazele 'superioare' de cele 'inferioare' ale evoluţiei artei muzicale. Aceasta nu

înseamnă abandonarea credinţei în standarde, ci, dimpotrivă, muzica va fi apreciată pe un plan superior când vom învăţa să recunoaştem sinceritatea în arta muzicală, fără deosebire de clasificare, funcţie sau epocă". (New York, Dover Publications, 1939), p. 146; citat de Ellsworth, *Christian Music in Contemporary Witnes,* p. 21.

5. Această critică, datată din 1823, a fost citată în *Musical Times* (oct. 1922), p. 733.
6. Toate citatele sunt din M.D. Calvocoressi, *The Principles and Methods of Musical Criticism* (New York: Da Capo Press, 1979), p. 81-83.
7. Chenoweth şi Bee, p. 206. „Unei persoane care a păşit într-o tradiţie muzicală unitară, în special într-o tradiţie aşa de dezvoltată ca tradiţia occidentală, îi este foarte dificil să accepte o altă muzică drept expresie legitimă. Pentru creştinul care a păşit în imnologia occidentală pare a fi mult mai dificil să recunoască faptul că un alt sistem muzical poate fi la fel de semnificativ".
8. Warren Anderson, „Josh McDowell: Bridging the Gap", *Contemporary Christian Music* (iunie 1990), p. 36.
9. Cyril J. Barber, *A Minister's Library* (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1974), p. xi.

Capitolul VI: Acuzaţii de asocieri negative, motivaţii dubioase, înclinaţii periculoase

1. William F. Arnt şi F. Wilburg Gingrich, *A Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature* (Chicago: The University of Chicago Press, 1957), p. 220.
2. M.R. Vincent, *Vincent's Word Studies,* voi. 2 (McLean, Virginia: MacDonald Publishing House, n.d.), p. 947. Vezi şi R.C.H. Lenski, *The Interpretation of St. Paul Epistles to the Colossians, to the Thessalonians, to Timothy, to Titus and to Philemon* (Minneapoilis, Minn.: Augsburg, 1937), p. 362: „Ceea ce spune Pavel este că răutatea are multe forme, fiecare din ele este răutate şi tot astfel apare şi oamenilor, iar noi suntem chemaţi să ne îndepărtăm de fiecare formă ce presupune răutate". Vezi şi George Milligan, *St. Paul's Epistles to the Thesssalonians* (Minneapolis,

Minn.: Klock and Klock Christian, reprint, 1980), p. 77, şi Leon Morris, *The Epistles of Paul to the Thesssalonians* (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 1956), p. 106.
3. Vezi Dana Key, *Don't Stop the Music* (Rrand Rapids, Mich.: Zondervan, 1989), p. 63.
4. Al Menconi, „Whose Records Should I Burn, Alice's or Amy's?" *Media Update* 6:3 (mai/iunie 1987), p. 5.
5. Key, *Don't Stop the Music,* p. 116.
6. David R. Breed, *The History and Use of Hymns and Hymn Tunes* (Tarrytown, N.Y.: Revell, 1903), p. 268.
7. W.Y. Fullerton, *Charles H. Spurgeon, London's Most Popular Preacher* (Chicago: Moody Press, 1966), p. 83.
8. Donald Hustad, *Jubilate'. Church Muisc in the Evangelical Tradition* (Carol Stream, 111.: Hope, 1981), p. 95.
9. Hustad, *Jubilatei?.* 132.
10. „Creştinii care, prin Cristos, au murit faţă de elementele din cosmos, nu mai trăiesc 'în cosmos' (Coloseni 2:20b), ci au fost pe deplin eliberaţi de robia perceptelor şi constrângerilor lor". J. Guhrt explică termenul de *kosmos* în *Dictionary of New Testament Theology,* ed. Colin Brown, voi. 1 (Grand Rapids, Mich.: Zondervan, 1975), p. 525.
11. R.V.G. Tasker, *New Bible Dictionary,* ed. J.D. Douglas (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 1962), p. 1339.

Capitolul VII: Biblia despre muzică

1. William F. Arnt şi F. Wilbur Gingrich, *A Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature* (Chicago: The University of Chicago Press, 1957), p. 546.
2. *Dictionary of New Testament Theology,* ed. Colin Brown (Grand Rapids, Mich.: Zondervan, 1975).
3. Ralph H. Alexander, *Theological Wordbook of the Old Testament,* eds. R. Laird Harris, Gleason L. Archer Jr. şi Bruce K. Waltke, voi. 1 (Chicago: Moody Press, 1980), p. 364-365.
4. J. Robertson McQuilkin, *Understanding and Applying the Bible* (Chicago: Moody Press, 1983), p. 255, ş.c.l.
5.
6.
7.

Citat din Dan Peters, Steve Peters şi Cher Merrill, *What about Christian Rock?* (Minneapolis, Minn.: Bethany House, 1986), p. 100.
Paul Henry Lang, *Music in Western Civilization,* p. 700; citat in Donald P. Hustand, *Jubilate! Church Music in the Evangelical Tradition* (Carol Stream, 111.: Hope, 1981), p. 33-34.

Robert M. Stevenson, *Patterns of Protestant Church Worship* (Duke University Press, 1953), p. 152.
Stevenson, *Patterns of Protestant Church Worship,* p. 151.

Capitolul VIII: Principii biblice pentru muzicieni şi sponsori

1. David Geisler, „Musicianaries for Christ", *Contemporary Christian Music* (mai 1990),p. 22
2. Al Menconi, *Today 's Music: A Window to Your Child's Soul* (Elgin, 111.: David C. Cook, 1990), p. 142.
3. R.C.H. Lenski, *The Interpretation of St. Paul's Epistles to the Colossians, to the Thessalonians, to Timothy, to Titus, and to Philemon* (Minneapolis, Minn.: Augsburg, 1973), p. 184.
4. M.R. Vincent, *Word Studies in the New Testament,* voi. 1 (McLean, Va.: MacDonald, 1888), p. 318.

Capitolul IX: De la cantatele timpurii la imnurile Reformei

1. Edward S. Ninde, *The Story of the American Hymn* (Nashville, Tenn.: Abingdon, 1921), p. 94-97.
David R. Breed, *The History and Use of Hymns and Hymn Tunes* (Tarrytown, N.Y.: Revell, 1903), p. 255. Breed, *History and Use of Hymns,* p. 21-22. *Ibid.,p.* 25.
Donald Paul Ellsworth, *Christian Music in Contemporary Witness* (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1979), p. 30. Breed, *History and Use of Hymns,* p. 256.
Jane Stewart Smith, *The Gift of Music* (Wheaton, III.: Crossway Books, 1987), p. xix.
KarI Gustav Fellerer, *The History of Catholic Church Music,* tradusă de Francis A. Brunner (Baltimore: Helicon Press, 1961), p. 56.
2.
3. *4.*
5.
6.
7.
196
197

9. Breed, *History and Use ofHymns,* p. 290.
10. Ibid.,p. 38-39.
11. Preserved Smith, *The Life and Letters of Martin Luther* (New York: Barnes and Noble, Inc. 1911, 1968), p. 346-347.
12. Smith, *The Life and Letters of Martin Luther,* p. 347.
13. Roland H. Bainton, *Here I Stand: A Life of Martin Luther* (Nashville, Tenn.: Abingdon, 1950), p. 267.
14. Paul Nettl, *Luther and Music,* tradusă de Frida Best şi Ralph Wood, (Philadephia: The Muhlenberg Press, 1948), p. 34.
15. Theodore Hoetty-Nickel, *Luther and Culture,* cursurile lui Martin Luther, voi. 4, (Decorah, lowa: Luther College Press, 1960), p. 210.
16. Smith, *The Life and Letters of Martin Luther,* p. 231.
17. Ibid.,p. 231.
18. Hoetty-Nickel, *Luther and Culture,* p. 174.
19. Ibid.,p. 174-175.
20. Richard Friedenthal, *Luther, His Life and Times,* tradusă de John Nowell (New York: A Helen and Kurt Wolff Book, Harcourt Brace Jovanovich, Inc., 1967), p. 464.
21. Hoetty-Nickel, *Luther and Culture,* p. 173-174.
22. Ibid.,p.\69.
23. Tilemann Heshusius, *Psalms of David;* citat de Koch, *Geschechete des Kirchenliedes und Kirchengesangs* (Stuttgart, 1867), p. 244; citat de Hoetty-Nickel, *Luther and Culture,* p. 169.
24. Hymni Lutheri animos plures, quam scripta et declamationes occiderunt (1620), citat de Koch, voi. 1, p. 244; citat de Hoetty-Nickel, *Luther and Culture,* p. 170.
25. Thesaurus Sapientiae, Book VIII, partea a Ii-a (Antwerp, 1603), p. 41; citat de Hoetty-Nickel, *Luther and Culture,* p. 170
26. Nettl, *Luther and Music,* p. 29.
27. Robert M. Stevenson, *Patterns of Protestant Church Worship* (Durham, N.C.: Duke University Press, 1953), p. 3.
28. John Calvin, *Homiliae in primum librum Samuelis* (Geneva, Switzerland: 1604), p. 370; citat de Stevenson, *Patterns of Protestant Church Worship,* p. 13-14.
29. Breed, *History and Use ofHymns,* p. 290.
198

30. lbid.,p. 22, 54.
31. H.A.L. Jefferson, *Hymns in Christian Worship* (New York: The Macmillian Company, 1950), p. 33.
32. Jefferson, *Hymns in Christian Worship,* p. 34.
33. Donald P. Hustad, *Jubilate! Church Music in the Evangelical Tradition* (Carol Stream, 111.: Hope, 1981), p. 134.
34. Breed, *History and Use ofHymns,* p. 301-303.
35. Stevenson, *Patterns of Protestant Church Worship,* p. 17-18.
36. Ibid,p. 302-303.

Capitolul X: De la Psalmi la imnuri

1. Paul Davis, *Isaac Watts: His Life and Works* (New York: Dryden, 1943), p. 188-189.
2. Davis, *Isaac Watts,* p. 188-189.
3. Donald D. Hustad, *Jubilate! Church Music in the Evangelical Tardition* (Carol Stream, 111.: Hope, 1981), p. 245.
4. Davis, *Isaac Watts,* p. 158, 159, 196, 197.
5. Ibid.,p. 19.
6. Arthur L. Rich, *World Book Encyclopedia,* voi. 21 (Chicago: Worldbook-Childcraft International, Inc., 1978), p. 119. Peste 600 din acestea erau imnuri (Davis, *Isaac Watts,* p. 212).
7. Davis, *Isaac Watts, p.* 202-203.
8. Ibid.,p. 197.
9. Prefață la *Horae Lyricae* (ediția a 2-a, 1709) ; citat în Davis, *Isaac Watts,* p. 159.
10. Davis, *Isaac Watts, p.* 159. //. *Ibid,p.* 207.
12. William Romaine, *The Whole Works* (Londra, 1787), p. 990; citat de Stevenson, *Patterns of Protestant Church Worship* (Durham, N.C.: Duke University Press, 1953), p. 95.
13. Romaine, *The Whole Works, p.* 999.
14. H.A.L. Jefferson, *Hymns in Christian Worship* (New York: Macmilliam, 1950), p. 1-2.

15. Miliar Patrick, *The Story of the Church's Song* (Richmond, Va.: John Knox Press, 1962), p. 124.
16. Stevenson, *Patterns of Protestant Church Worship,* p. 99.
17. Ibid.,p. 105-106.
18. Patrick, *The Story of the Church's Song,* p. 128.
19. Stevenson, *Patterns of Protestant Church Worship,* p. 116.
20. Ibid.,p. 133.
21. James Sallee, *A History of Evangelistic Hymnody* (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1978), p. 14.
22. Salee, *History of Evangelistic Hymnody,* p. 26.
23. Harold Myra și Dean Merrill, *Rock, Bach, and Superschlock* (Philadelphia: J.B. Lippincott, 1972), p. 93; citat în Donald Paul Ellsworth, *Christian Music in Contemporary Witness* (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1979), p. 73.
24. Leonard J. Seidel, *Face the Music: Contemporary Church Music on Trial* (Springfield, Va.: Grace Unlimited Publications, 1988), p. 137-138.
25. Sallee, *History of Evangelistic Hymnody,* p. 131.
26. Ellsworth, *Christian Music in Contemporary Witness,* p. 75.
27. Arnold A. Dallimore, *A Heart Set Free: The Life of Charles Wesley* (Wheaton, 111.: Crossway Books, 1988), p. 215.
28. Sallee, *History of Evangelistic Hymnody,* p. 19-20.
29. Ibid.,p. 23.
30. Joshua Leavitt, *The Christian Lyre* (1831) citat în Henry Wilder Foote, *Three Centuries of American Hymnody* (Cambridge: Harward University Press, 1940), p. 203; citat în Sallee, *A History of Evangelsitic Hymnody,* p. 45.
31. Sallee, *History of Evangelistic Hymnody,* p. 26.
32. Ibid.,p. 31-32.
33. Ellsworth, *Christian Music in Contemporary Witness,* p. 86.
34. Faith Coxe Bailey, *D.L. Moody: The Greatest Evangelsit of the Nineteenth Century* (Chicago: Moody, 1959), p. 120.
35. J.C. Pollock, *Moody: A Biographical Portrait of the Pacesetter in Modern Mass Evangelism* (New York: The Macmillian Company, 1963), p. 95.

36. T.H. Hali, *Biography ofGospel Song and Hymn Writers* (New York: AMS Press, 1971), p. 198-

199; citat în Sallee, *History of Evangelistic Hymnody,* p. 58.
37. Sallee, *History of Evangelistic Hymnody,* p. 58.
38. Stevenson, *Patterns of Protestant Church Worship,* p. 153.
39. Pollock, *Moody: A Biographical Portrait,* p. 137.
40. Ibid., p. 135.
41. Rufus W. Clark, *The Work ofGod in Great Britain Under Mssrs. Moody andSankey* (New York: Harper and Brothers, 1875), p. 148.
42. Sallee, *History of Evangelistic Hymnody, p.* 63.
43. Ibid, p. 63.
44. Pollock, *Moody: A Biographical Portrait, p.* 134.
45. Ibid.,p. 136.
46. Ibid, p. 119.
47. Henry Davenport Northrop, *Life and Labors of Dwight L. Moody* (Philadelphia: National, 1899), p. 94.
48. Bailey, *D.L. Moody: The Greatest Evangelist,* p. 107.
49. Ibid.,p. 107.
50. Ira D. Sankey, *My Life and the Story of the Gospel Hymns* (New York: Harper and Brothers, 1907), p. 62, 64.
51. Barnard Watson, *A Hundred Years' War: The Salvation Army 1865-1965* (Hodder and Stoughton), p. 85.
52. Robert Sandall, *The History of the Salvation Army,* voi. 2 (Nashville: Thomas Nelson, 1950), p. 102.
53. Sandall, *The History of Salvation Army, p.* 102.
54. Watson, *A Hundred Years' War, p.* 86.
55. Ibid., p. 89.
56. Ibid, p. 91.
57. Ibid, p. 83.
58. Ibid, p. 89.
59. Sandall, *The History of the Salvation Army,* p. 110.
60. Ibid, p. 106-107.
61. Ibid, p. 200.
62. Watson, *A Hundred Years' War, p.* 83.
63. Sandall, *The History of the Salvation Army,* voi. 2, p. 111.
201
64. Ibid., voi. l,p. 210.
65. Ibid., p. 112.

Capitolul XI: Ce putem învăţa din istorie

1. Georg Wilhelm Friederich Hegel, *The Philosophy of History,* tradusă de J. Sibree (New York: Dover Publications, Inc., 1959), p. 6.
2. F.E. Kirby, *A Short History of Keyboard Music* (New York: The Free Press, 1966), p. 5.
3. Donald P. Hustad, *Jubilate! Church Music in the Evangelical Tradition,* (Carol Stream, 111.: Hope, 1981), p. 275-276.
4. Edwing Liemohn, *The Organ and Choir in Protestant Worship,* (Philadelphia: Fortress, 1968), p. 4.
5. Liemohn, *The Organ and Choir in Protestant Worship,* p. 2.
6. Robert M. Stevenson, *Patterns of Protestant Church Music* (Durham, N.C.: Duke University Press: 1953), p. 3.
7. Stevenson, *Patterns of Protestant Church Music,* p.3.
8. Ibid., pA7-\S.
9. Ibid.,p. 17-18.
10. Edward S. Ninde, *The Story of the American Hymn,* (Nashville, Tenn.: Abingdon, 1921), p. 94-95.
11. Ninde, *Story ofthe American Hymn,* p. 96, 97.
12. Dan Peters, Steve Peters şi Cher Merrill, *What about Christian Rock?* (Minneapolis, Minn.: Bethany House, 1986), p. 196.
13. Don Wyrtzen şi Dave Wyrtzen, „The Beat Debate", *Moody Monthly* (sept. 1985), p. 33.
14. Gordon L. Borror şi Ronald B. Allen, *Worship: Rediseovering the Missing Jewel* (Portland, Oreg.: Multnomah, 1982), p. 167.
15. Borror şi Allen, *Worship: Rediseovering the Missing Jewel,* p. 34.
16. Hustad, *Jubilate!* p. 275-277.
17. Ibid.,p. 288.

18. Ibid, p. **311.**
19. Ibid., p. 46-47.
20. Compară Hustad, *Jubilate!* p. 35, 127 pentru o evaluare similară.
21. J.I. Packer, „AII That Jazz", *Christianity Today* (12 dec. 1986), p. 15.
202
22. Miliar Patrick, *The Story of the Church's Song* (Richmond, Va.: John Knox, 1962), p. 135.
23. W.C. Proctor, *The Story ofthe Church's Song* (London: James Clarke, n.d.), p. 57.
24. Hustad, *Jubilate!* p. 202. Vezi şi Donald Paul Ellsworth: „De fiecare dată biserica şi-a exprimat credinţa într-un mod contemporan pe care 1-a folosit în scopuri evanghelistice, aducând mulţimi de oameni în biserică". *Christian Music in Contemporary Witness,* (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1979), p. 18.
25. Sankey, *My Life and the Story ofthe Gospel Hymns,* p. 62.

Capitolul XII: Nevoia unei alternative

1. Allan Bloom, *The Closing ofthe American Mind,* (New York: Simon and Schuster, 1987), p. 68.
2. Bob Macken, Peter Fornatale şi Bill Ayres, *The Rock Music Source Book,* (New York: Anchor, 1980), p. 15.
3. Elizabeth F. Brown şi William R. Hendee, „Adolescents and Their Music", *Journal ofthe American Medical Association,* 262:12 (22-29 sept. 1989), p. 1659.
4. Peggy Mann, „How Shock Rock Harms Our Kids", *Reader's Digest* (iulie 1988), p. 102.
5. Dan Peters, Steve Peters şi Cher Merrill, *What about Christian Rock?* (Minneapolis, Minn.: Bethany House, 1986), p. 19.
6. Tony Clifton, „The Sexy Godmother of Rock", *Newsweek* (4 martie 1985).
7. Maureen Orth, „Sunshine Boy", *Newsweek* (20 dec. 1976), p. 66.
8. Orth, „Sunshine Boy", p. 68.
9. Jacob Aranza, *Backward Masking Unmasked,* (Shreveport, La.: Huntington House, 1980), p. 59; citând *Hit Parader* (iulie 1975), p. 64.
10. Barry L. Sherman şi Joseph R. Dominick, „Violence and Sex in Music Videos: TV and Rock'n' Roii", *Journal of Communication* 36 (iarna 1986), p. 79-93.
11. Edward G. Armstrong, „Country Music Sex Songs: An Ethnomusico-logical Account", *The Journal of Sex Research* 22:3 (aug. 1986), p. 371.
12. Armstrong, „Country Music Sex Songs", p. 372.
203
13. Al Menconi, *Today's Music: A Window to Your Child's Soul* (Elgin, 111.: David C. Cook, 1990), 93.
14. People (19 nov. 1984), p. 161, ş.a.
15. Eric Holmberg, *Hell's Bells: The Dangers of Rock and Roii,* manuscris ale seriei video, p. 17.
16. Peters, Peters şi Merrill, *What about Christian Rock?,* p. 24; citând *Star Hits* (sept. 1985).
/ 7. *Rolling Stone* (28 feb. 1985), p. 16.
18. Ben Liemer, „W.A.S.P.'s Metal Venom", *Circus* (28 feb. 1985), p. 102.
19. Richard Hogan, „Ratt: Undercover Agents", *Hit Parader,* p. 46.
20. Holmburg, *Hell's Bells,* p. 14; citând pe Bob DeMoss, Jr., „Rissing to the Challenge" (Vision Video, Parents Music Resource Center, 1988).
21. Michael K. Haynes, *The God of Rock,* (Lindale, Tex.: Priority Ministries and Publications, 1982), p. 172.
22. Peters, Reters şi Mirrill, *What about Christian Rock?,* p. 21.
23. Kane, *Misogyny in Rock Videos* (New York: Women Against Pornography, 1984); citat de Dena L. Peterson şi Karen S. Pfost, „Influence of Rock Videos on Attitudes of Violence against Women", *Psychological Reports* (1989), p. 319.
24. Newsweek (6 nov. 1967), p. 101, citat în Haynes, *The God of Rock,* p. 174.
25. Hit Parader, p. 49.
26. "Motley Crue: The Road Warriors", *Hit Parader's Heavy Metal Heroes* (martie 1985), p. 9.
27. Life (3 oct. 1969), p. 4; citat în Haynes, *The God of Rock,* p. 198.
28. Haynes, *The God of Rock,* p. 198.
29. Ibid.,p. 195.
30. Peters, Peters şi Merrill, *What about Christian Rock?,* p. 105.

Capitolul XIII: Comunicând convingerile muzicale copiilor tăi

1. Al Menconi, „Whose Records Should I Burn? Alice's or Amy's?", *Media Update* 6:3 (mai-iunie 1987).
2. Al Menconi, *Today's Music: A Window to Your Child's Soul,* (Elgin, 111.: David C. Cook, 1990), coperta din spate.

3. Dena L. Peterson şi Karen S. Pfost, „Influence of Rock Videos on Attitudes of Violence Against Women", *Psychological Reports* 64 (1989), p. 103.
4. Peggy Mann, „How Shok Rock Harms Our Kids", *Reader's Digest* (iulie 1988), p. 103.
5. L.E. Greeson şi R.A. Williams, „Social Implications of Muisc Videos for Youth: An Analysis of the Contents and Affects of MTV", *Youth and Society* 18 (1986), p. 177-189.
6. Ar fi destul de dificil să concepem un studiu care poate dovedi aceste efecte pe termen lung. Brown şi Hendee de la Asociaţia medicală americană sumarizează starea actuală a studiilor psihologice: „Probe concrete sugerează că această muzică (grupuri heavy metal ca Salyer) pot dezvolta un comportament destructiv în cazul unor indivizi susceptibili care sunt deja înstrăinaţi de viaţa socială". Elizabeth Brown şi William R. Hendee, *Journal of the American Medical Association* 263:6 (9 feb. 1990). p. 812; clarificând poziţia lor prezentă în „Adolescents and Their Music", *Journal ofthe American Medical Association* 202:12 (22-29 sept. 1989), 1659-1663. Cercetările mai ample cu privire la impactul negativ al pornografiei ar trebui să ne avertizeze de impactul potenţial al muzicii care exprimă sex şi violenţă. Pentru studii despre influenţa negativă a pornografiei, vezi Tom Minnery, ed., *Pornography: A Human Tragedy* (Wheaton, 111.: Tyndale House, 1986), p. 115-161.
7. Richard Francis Weymouth, *Weymouth's New Testament in Modern Speech,* revizuit de J.A. Robertson, (London: James Clarke and Company, Ltd.).
8. Kristine McKenna, „Sting: The Rolling Stone Interview", *Rolling Stone* (spet. 1983).
9. Dan Peters şi Steve Peters, *Why Knock Rock?* (Minneapolis, Minn.: Bethany House, 1984), p. 81.
10. Rock! (feb. 1985), p. 27.
11. Peters şi Peters, *Why Knock Rock?* p. 121.
12. Ibid.,p. 123.
13. lbid.,p. 131.
14. Ibid,p. 132.
204
205

Capitolul XIV: O alternativă creştină

1. Al Menconi, *Today's Music: A Window to Your Child's Soul* (Elgin, 111.: DavidC. Cook, 1990), p. 152.
2. John W. Still, „It's Time for a New Revolution", *Contemporary Christian Music* (ian. 1991), p. 24.
3. Allen Weed, „Music in Your Ministry", *Network News* 8:4 (toamna 1990), p.3.
4. Donald P. Hustad, *Jubilate! Church Music in the Evangelical Tradition* (Carol Stream, 111.: Hope, 1981), p. 165.
5. *Today's Teens: A Generation in Transition* (Glendale, Calif: The Bârna Research Group, 1991), p. 29.
6. *Today's Teens,* p. 29.
7. „Echoes", scrisoare (Waco, Tex.: Word, Inc.), p. 5.
8. *Ibid,* p. 5. Pentru mai multe referiri la Petra, vezi *War and Remembrance,* o cărticică cu un set de casete cu acelaşi titlu. Vezi şi *Contemporary Christian Music* (ian. 1982), p. 13.
9. *War and Remembrance.*
10. Warren Anderson, „Beyond Rock", *Contemporary Christian Music,* (iunie 1990), p. 34.
11. „Five Minutes with Josh" (corespondenţă lunară a organizaţiei Josh McDowell Ministries din cadrul Campus Crusade for Christ Internaţional, Dallas, Tex.).
12. „Echoes", scrisoare.
13. „An Evening with Keith Green", broşură de la concert.
14. Melody Green şi David Hazard, *No Compromise: The Life Story of Keith Green* (Chatsworth, Calif.: Sparrow Press, 1989), p. 291.
15. Frank Garlock, *Can Rock Music Be Sacred?,* p. 35.
16. Quincy Smith-Newcomb, „Rez Bând - Chicago Bând Makes Music Loving Their Neighbors", *Contemporary Christian Music* (feb. 1984), p. 16-19.
17. Smith-Newcomb, „Rez Bând", p. 16-19.
18. „Broken Heart News", (scrisoare a organizaţiei Broken Heart Ministries), p.6.
19. *Ibid,* p. 2.
20. Jerry Wilson, „Rock Evangelist for the 90s", *Contemporary Christian Music* (iulie 1990), p. 30.
206
21. Wilson, „Rock Evangelist for the 90s", p. 32.

Capitolul XV: Introducerea muzicii creştine contemporane în Biserică

1. *Newsweek* (30 dec. 1985). p. 54; citat în Dan Peters, Steve Peters şi Cher Merrill, *What about*

Christian Rock? (Minneapolis, Minn.: Bethany House, 1986.), p. 21.
2. Frank R. Tillapaugh, *The Church Unleashed* (Ventura, Calif: Regal, 1982).
3. Donald P. Hustad, „Must the Aucas Sing Our Songs?" *Eternity* (feb. 1967), p. 51-52, 54.
4. Vezi Delbert Rice, „Developing an Indigenous Hymnody", *Practicai Antropology,* (mai-iunie 1971), p. 112.
5. R. LaVerne Morse, „Ethnomusicology: A New Frontier", *Evangelical Missions Quarterly* 11:1 (ian. 1975), p. 33.
6. Morse, „Ethnomusicology: A New Frontier", p. 35. în același sens, poporul Loma din Liberia a fost expus unor piese muzicale clasice care exprimau stări emoţionale specifice occidentalilor. Nici una din aceste emoţii n-a fost percepută de poporul Loma. Este evident că nici un stil muzical nu reprezintă un limbaj universal. Alan P. Merraim, *The Anthropology of Music* (Evanston, 111.: Northwestern University Press, 1964), p. 11-12.
7. Hustad, „Must the Aucas Sing Our Songs?", p. 51-52, 54. Vezi şi Darrell A. Mock, „Christian Music in Japan", *The Church Musician* 29 (aug. 1978), p. 12-13: „Traducerea poeziei occidentale într-o japoneză inteligibilă este aproape imposibilă atunci când versurile sunt puse pe melodii occidentale".
8. Albert W.D. Frieson, „A Methodology in the Development of Indigenous Hymnody", *Missiology: An International Review* 10:1 (ian. 1982), p. 83.
9. T.W. Hunt, *Music in Missions: Discipling through Music* (Nashville, Tenn.: Broadman, 1987), p. 113. Vezi şi Vida Chenoweth şi Darlene Bee, „On Ethnic Music", *Practicai Anthropology* (sept.-oct. 1978), p. 207: „Ca orice limbaj muzica trebuie să fie 'familiară' pentru a fi înţeleasă.
207
Creştinismul exprimat prin limbajul oamenilor devine clar. Creştinismul exprimat în idiomul muzical al unui popor ridică mesajul vorbit pe cele mai înalte culmi".
10. Hunt, *Music in Missions,* p. 123.
11. Ibid.,p. 16.
12. Ibid,p. 16.
13. Ibid, p. 22.
14. Ibid.,p. 88.
15. Bill O'Brien şi Dellanna O'Brien, „Biiilding an Indigenous Music Program in Indonesia", *The Church Musician* (iulie 1972), p. 4.
16. Hunt, *Music in Missions,* p. 128-129.
17. Rice, „Developing an Indigenous Hymnody", p. 111-112.
18. Ronald Zalkind, *Contemporary Music Almanac:* 1980-1981 (Schirmer Books, 1980), p. 80-81.
19. Vezi Chenoweth şi Bee, „On Ethnic Music", p. 209. „O societate necreştină are concepte şi practici care se află într-o opoziţie evidentă cu cele dintr-o societate creştină. Acestea sunt exprimate atât prin limbaj cât şi prin muzică. Aceste mijloace de exprimare sunt neutre din punct de vedere moral, fiind capabile să asimileze noi concepte şi să le elimine pe cele învechite".
20. L.P. Hartley, *The Go-Between,* (New York: Alfred Knopf, 1953).
21. Gordon L. Borror şi Ronald B. Allen, *Worship: Rediscovering the Missing Jewel* (Portland, Oreg.: Multnomah, 1982), p. 166.
22. J. David Stone, *Youthworker* (primăvara 1990), p. 45.
23. Al Menconi, *Today's Music: A Window to Your Child's Soul* (Elgin, 111.: David C. Cook, 1990), p. 128.
24. „Gospel Music Rolls Out of the Church, Onto the Charts", *U.S. News and World Report* (25 aug. 1986), p. 56.
25. God's Livefy People (Huntington, N.Y.: Fontana, 1971), p. 206; citat în John R.W. Sttot, *Christian Mission in a Modern World* (Downer's Grove, 111.: InterVarsity Press, 1975), p. 122-123.
26. Doug Murren, *The Baby Boomerang* (Ventura, Calif.: Regal Books, 1990), p. 188. Pentru cei interesaţi în câştigarea generaţiei anilor 60, capitolul despre muzică al lui Murren trebuie să fie studiat în întregime.
208
27. Reed Arvin, „Christian Music in a Post-Christian Culture", *Contemporary Christian Music* (aug. 1990), p. 14.

Capitolul XVI: Promovarea muzicii creştine contemporane pe tot globul

1. Citat în Ginger Sattler, „Scott Wesley Brown - I Want What I Do to Count", *Dove Club Newsletter* (primăvara 1986), p. 14.
2. Donald P. Hustad, *Jubilate! Church Music in the Evangelical Tradition* (Carol Stream, 111.: Hope, 1981), p. 4.
3. „The Forty Highest Paid Entertainers", *Atlanta Jouranl* (9 sept. 1990), A-4.

4. Toby Creswell, „Jagger Scores Down Under", *Rolling Stone* (5 mai 1988), p. 17.
5. Keith Cahoon, „Jagger Tour Rolls in Japan", *Rolling Stone* (5 mai 1988), p. 17.
6. „AII 'Bad' Things Come to an End as Tearful Michael Jackson Bids Bye-Bye to the Highway", *People Weekly,* voi. 31, nr. 6 (13 feb. 1989).
7. „Michael Jackson Says His 18-Month Worldwide Tour Was An 'Incredible Journey'", *Jet* (23 ian. 1989), p. 61.
8. Sam Emerson, „And in Ethiopia, the Cult of the Beloved One", *Newsweek* (25 mai 1987), p. 31.
9. Paul Borthwick, „The Global Challenge of Youth Minsitry", *Network News 10* (San Diego: National Network of Youth Ministries, iarna 1992), p. 1-2. în ce priveşte satul global al tinerilor, Daniel Offer, Eric Ostrov, Kenneth Howard şi Robert Atkinson au studiat aproximativ 6.000 de adolescenţi din zece ţări diferite şi au observat că „un tânăr de 14 ani din Bangladesh poate să urmărească acelaşi program de televiziune ca şi unul din Germania de vest, Israel, Japonia, Turcia sau Taiwan. Mass-media nu cunoaşte graniţe; sunt transmise idei şi evenimente către toate colţurile lumii, definind ceea ce e nou sau de dorit şi sunt asimilate apoi de minţile tinere". *The Teenage World* (New York şi Londra: Plenum Medical Book Company, 1988), p. 115.
10. Bob Hitching, „Michael Jackson vs. Mohammed", *Indeed* 3:2 (Operation Mobilisation, apr.-mai 1992), p. 1.
209
11. Fritz Rienecker şi Cleon Rogers, *Linguistic Key to the Greek New Testament,* tradus din *Sprachlicher Schluessel zum Griechischen Neun Testament,* editat de Cleon L. Rogers, Jr. (Grand Rapids, Mich.: Zondervan, 1976), p. 511.
12. J.B. Lightfoot, *The Epistle of St. Paul to the Galatians* (Grand Rapids, Mich.: Zondervan, 1957), p. 167-168.
13. H.A. Ironside, *Expository Massages on the Epistle to the Galatians* (Neptune, N.J.: Loizeaux Brothers, 1941), p. 136-137.
14. Donald K. Campbell, *The Bible Knowledge Commentary,* editat de John F. Walvoord şi Roy B. Zuck (Wheaton, 111.: Victor Books, 1978), p. 601.
15. Merrill C. Tenney, *New Testament Survey* (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 1961), p. 1, 19,61,80, 117.
16. Dave Geisler, „Musicianaries for Christ", *Contemporary Christian Music* (mai 1990), p. 26.
17. „Rocking the Soviet Corners", *Contemporary Christian Music* (sept. 1990), p. 13.
18. „Rocking the Soviet Corners", p. 13.
19. Interviu personal cu Danny Layman (toamna 1990).
20. Geisler, „Musicianaries for Christ", p. 22-23.
21. Sattler, „Scott Wesley Brown", p. 1-2.
22. Interviu personal cu George Verwer (iarna 1991).
23. Geisler, „Musicianaries for Christ", p. 23, 26, 28.
24. William MacDonald, *True Discipleship* (Kansas City, Kan.: Walterick, 1975), p. 31.
25. Steve Haggerty, „On the Road for God", *Charisma* (nov. 1985); citat în Dan Peters, Steve Peters şi Cher Merrill, *What about Christian Rock?* (Minneapolis, Minn.: Bethany House, 1986).

Anexă: Cum folosesc patru biserici de succes muzica contemporană

1. Surse de la Biserica Baptista nr.2: interviuri personale; Elmer L. Towns, *An Inside Look at Ten of Today's Most Innovative Churches* (Ventura, Calif.: Regal, 1990).
210
2. Surse de la Biserica Eastside Foursquare: interviuri personale; Doug Murren, *The Baby Boomerang,* (Ventura, Calif: Regal, 1990).
3. Murren, *The Baby Boomerang,* p. 199.
4. Surse de la Biserica Comunităţii Willow Creek: interviuri personale; „Worship for the Beliver" şi „Foundations of a Music Ministry", înregistrări audio de la Conferinţa liderilor bisericii Willow Creek; Towns, *An Inside Look.*
5. Surse de la Biserica lui Dumnezeu Mount Paran: interviuri personale; Towns, *An Inside Look.*
211